

Samrådsredogörelse

En översiktsplan är en plan som visar den långsiktiga viljeinriktningen för användningen av mark- och vatten. Nybro kommuns nya översiktsplan ska visa inriktningen för kommunens mark- och vattenanvändning fram till år 2050. Processen för framtagande av en översiktsplan styrs av plan- och bygglagen samt miljöbalken. Själva planprocessen omfattar flera steg. Syftet med detta dokument är att redogöra för samrådsskedet.

Samrådsskedet är det första av två tillfällen då allmänheten, organisationer och myndigheter med flera kan lämna synpunkter på förslaget till ny översiktsplan. I denna samrådsredogörelse redovisas inkomna synpunkter från myndigheter, kommuner, föreningar, företag och enskilda kommuninvånare. Dessa yttranden rör en rad olika ämnen och har påverkat översiktsplanens utformning.

Samrådets genomförande i Nybro kommun

Samråd om förslag till översiktsplan för Nybro kommun hölls under perioden 23 juni – 30 september 2025. Samrådet kungjordes i lokaltidning samt anslogs på kommunens anslagstavla vid samrådstidens inledning. Ett utskick av samhällsinformation med datum och orter för samrådsmöten skickades ut till samtliga hushåll utanför Nybro stad under augusti 2025. Information om samrådet publicerades också på kommunens webbplats och sociala medier samt via skyltar och affischer i de orter där samrådsmöten skulle genomföras.

Samrådshandlingarna fanns under samrådstiden tillgängliga i utskrivet format på medborgarkontoret i Nybro kommunhus, samt på huvudbiblioteket i Nybro. Samrådshandlingarna fanns även tillgängliga på kommunens webbplats under hela samrådstiden - dels i pdf-format, dels tillgängliga för digital visning genom programvaran StoryMap. En kortversion av planförslaget fanns också tillgängligt att ta del av via webbplatsen och i utskrivet form på bibliotek och medborgarkontor.

Under samrådstiden hölls fem samrådsmöten på olika platser i kommunen, för att nå ut till kommunens invånare med information om samrådsförslaget samt hur de kunde lämna synpunkter på förslagets innehåll. Samrådsmöten genomfördes på följande platser och datum:

- Orrefors, 27 augusti
- Alsterbro, 3 september
- Nybro, 8 september
- S:t Sigfrid, 16 september
- Örsjö, 23 september

Information om hur synpunkter gällande samrådsförslaget kunde lämnas förmedlades i kungörelsen, på Nybro kommuns webbplats www.nybro.se/2050, på informationsmaterial i kommunhuset, huvudbiblioteket och i samband med samrådsmötena. Yttranden togs emot på fyra olika sätt, via; webbenkät, formulär i pappersformat på samrådsmötena, fysiskt brev och e-post.

Resultat av samrådet

Antalet deltagare på samrådsmötena varierade, men kommunens uppskattning är att totalt 250 personer deltog på de fem mötena. Mötena hölls under sen eftermiddag och tidig kväll för att möjliggöra för allmänheten att delta utanför arbetstid.

Totalt har 83 skriftliga yttranden inkommit, fördelat på följande vis:

Avsändare	Antal yttranden
Allmänheten	60
Myndigheter	5
Föreningslivet	3 ¹
Företag	3
Grannkommuner	4
Nämnder inom Nybro kommun	3
Politiska partier Nybro kommun	5

Ett tillägg till yttrande 60 som inkom kort efter det första ursprungliga yttrandet räknas och besvaras tillsammans med det ursprungliga yttrandet. För mer information om inkomna yttranden hänvisas till Nybro kommuns diarium. Yttranden har maskats utifrån personuppgifter och artskydd.

Ändring av samrådsförslaget till granskning

Här presenteras de mest framträdande ändringarna som gjorts vid framtagande av granskningsförslaget:

- Kartor har justerats för ökad läsbarhet - förändringar har gjorts i symbologi, färgsättning och namngivning av ytor.
- Utpekade områden för Landsbygdsutveckling i strandnära lägen och bostadsbebyggelse har justerats.
- Ett flertal utpekade områden för bostadsbebyggelse i S:t Sigfrid har tagits bort.
- Utpekade områden lämpliga för vindkraft har justerats. Tydliggörande av att översiktsplanen innehåller en vindbruksplan har gjorts genom att vindbruksplanen presenteras separat från andra energirelaterade frågor.
- Ställningstagande om utredning av bullerfria områden har lagts till.
- Nytt kapitel "Fördjupningar" har lagts till, innehållande tre fördjupningskapitel: Vindbruksplan, Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) och Arkitekturpolicy. I kapitlet tydliggörs översiktsplanens förhållande till andra kommunala styrdokument såsom Vattentjänstplanen, som är under framtagande, och Fördjupad översiktsplan för Nybro stad, som antogs 2022.
- Nytt delkapitel under "Förutsättningar" kallat "Teknisk försörjning" har lagts till, och här behandlas generella frågor gällande Avfallshantering, Energiförsörjning och Vattentjänster. Ett antal ställningstaganden har tillkommit i detta kapitel.
- Ändring gällande väg 31 genom att det tidigare utpekade området har tagits bort och ersatts av ett utpekande längs befintlig vägsträckning och ett ställningstagande om behov av utredning av åtgärd.
- Utpekade områden för säkrare gång- och cykelkopplingar har justerats.
- Fler befintliga friluftslivsområden presenteras i mark- och vattenanvändningskartan, exempelvis badplatser.
- Utvecklade resonemang och nya ställningstaganden gällande risker kopplade till översvämning och förorenad mark samt påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten.
- Riktlinjer gällande kulturmiljöer har tagits fram och ställningstaganden gällande detta har lagts till.
- Miljökonsekvensbeskrivningen har utvecklats utifrån de förändringar som gjorts av översiktsplanen till granskning. Dokumentet har även kompletterats med en hållbarhetsbedömning.

¹ Ett yttrande var gemensamt för 9 föreningar

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Rubricerat förslag har insänts till Länsstyrelsen för samråd enligt plan- och bygglagen 3 kap 8 § (PBL 2010:900). Handlingarna utgörs av planförslaget samt en miljökonsekvensbeskrivning.

En översiktsplan ska enligt 3 kap 2 § PBL ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den fysiska miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Härutöver preciseras innehållskraven närmare i 3 kap 2–6 §, där det bland annat framgår att planens innebörd och konsekvenser ska tydligt framgå.

Enligt 3 kap 10 § PBL ska Länsstyrelsen under samrådet särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt. Lag (2020:76).

Inför detta yttrande har Länsstyrelsen mottagit synpunkter från Luftfartsverket, Tillväxtverket, Statens geologiska undersökningar, Skogsstyrelsen, Strålsäkerhetsmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Svenska kraftnät, Energimyndigheten, Post- och telestyrelsen, Statens geotekniska institut samt Trafikverket. Försvarsmakten har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Yttrandena bifogas.

Länsstyrelsens övergripande synpunkter

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen är välskriven och tydlig. På det stora hela är detta en bra och genomarbetad samrådsversion, med huvudsakligen god struktur. I stort sett är samtliga viktiga frågor som ska tas upp i en översiktsplan väl behandlade och ger ett gott stöd för fortsatt utveckling i Nybro kommun.

Det bör förtydligas att den nya ÖP ersätter tidigare tematiska tillägg.

Nybro kommuns kommentar:

Att översiktsplanen ersätter flera tidigare tematiska tillägg har förtydligats till granskning genom tillägg av ett nytt kapitel: "Fördjupningar". I kapitlet presenteras hur de olika tilläggen och fördjupningarna hanterats i förhållande till översiktsplanen.

Det är bra och nödvändigt att ÖP finns att läsa såväl som kartberättelse och som pdf-dokument. Inte minst eftersom pdf behövs för att kunna söka i handlingen.

Bilagan Kunskapsunderlag under Omvärldsanalys - det kan möjligen behöva tydliggöras vad som är anledningen till urvalet i denna och relaterad kartberättelse, jämfört med den utvecklade information som rör kunskapsunderlag som också finns under ÖP rubrik Förutsättningar.

Kartberättelsen har en brist genom att det inte går att växla mellan ÖP huvuddelar när man väl valt en av de sex ingångarna.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Planförslagets gällande struktur gör dock att kartberättelsen inte förändras till granskning.

Generellt behöver kommunens resonemang kring flera frågor utvecklas, vilket framgår av synpunkterna i yttrandet. I huvudsak gäller det;

- Kulturmiljö
- Naturvård
- Transmissionsnät, elförsörjning och totalförsvaret
- Hälsa och säkerhet
- Miljö kvalitetsnorm för vatten

För att underlätta läsningen kan en allmän genomgång göras för att se vilka beskrivande delar som kan kortas ner, och i stället fokusera på de faktiska ställningstagandena och hur det påverkar hur mark- och vattenanvändningskartan ser ut som den gör.

Prioriteringar

Prioriteringar av nationella mål samt utformning av kommunala mål är tydlig och relevant. Däremot anges i figuren under målet 3. Livskraftig natur kopplingen till två nationella mål som inte överensstämmer med tidigare redogörelse över de av Sveriges miljömål som anses vara av särskild stor relevans för översiktsplanen. Var detta avsikten?

Nybro kommuns kommentar:

Urvaltet i figuren som rör målet 3. Livskraftig natur är menat att spegla de nationella mål som till störst del bedöms uppfyllas eller beröras av utpekanden och/eller ställningstaganden i översiktsplanen. Övriga mål som listas under prioriteringar är i högsta grad relevanta för Nybro kommun, men får inte samma bäring på konkreta åtgärder i planen.

ÖP ställningstaganden

ÖP har en mycket bra och tydlig form för redovisningen av kommunens ställningstaganden placerat under avsnittet Förutsättningar respektive rubriker exempelvis;

NATUR OCH KLIMAT > Grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Ställningstaganden

- *Vid exploatering eller andra ingrepp i områden utpekade i kartan "Nybro kommuns värdefulla naturmiljöer och vatten" behöver eventuell påverkan på värdekärnor utredas. Vid negativ påverkan kan kompensationsåtgärder bli aktuella för att bibehålla den gröna infrastrukturen.*

Detta är exempel på ett sådant ställningstagande som är betydelsefullt att ÖP framhåller. Målsättningen som bör framhållas är att följa den så kallade skadelindringshierarkin - att skydda, bevara eller i undantagsfall

kompensera för den effekt som den planerade exploateringen kan ha på förekomsterna av arter eller på värdefulla miljöer. Detta kopplar till 3 kap. 3 § miljöbalken. Den andra meningen omformuleras lämpligen till: ”Om det inte går att undvika negativa effekter kan kompensationsåtgärder krävas för att säkerställa fungerande grön infrastruktur.”

Nybro kommuns kommentar:

Ovanstående förslag till formulering har integrerats i översiktsplanen.

Länsstyrelsens synpunkter enligt 3. Kap 10 § PBL

Riksintresse för kommunikationer

Förslaget till ÖP tar på ett bra sätt avstamp i kommunens läge, geografiska förutsättningen och regional/mellankommunala beroenden, där infrastruktur och kommunikationer, godsflöden, pendling och arbetsmarknad utgör viktiga grundförutsättningar. Avsnittet ”Planering på olika nivåer” kan med fördel kompletteras med att planering av statlig infrastruktur sker genom Väglagen och Lagen om byggande av järnväg med Trafikverket som huvudansvarig aktör och utifrån ekonomiska prioriteringar Nationell och Regional Transportplan vilka beslutas av Regeringen.

Riksintressen för kommunikationer hanteras överlag på ett bra sätt. Riksväg 31 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet och utgör en regionalt viktig väg för såväl gods- som persontrafik. Då vägen inte utgör riksintresse bör dock beskrivningen av vägen inte redovisas under avsnittet Riksintresse för kommunikationer.

Nybro kommuns kommentar:

Avsnittet ”Planering på olika nivåer” har kompletterats med föreslagen information om planering av statlig infrastruktur. Textstycke om riksväg 31 har flyttats till kapitlet ”Mobilitet och trafik”.

Mobilitet, barns- och ungas förutsättningar, säkerhet och kollektivtrafik behandlas på ett ambitiöst sätt men även realistiskt utifrån det faktum att kommunen till stora delar är glest befolkad och där ett högt bilberoende kommer att kvarstå.

Eftersom infrastruktur och kommunikationer ingår i flera delar i förslaget till ÖP ser länsstyrelsen i detta sammanhang det som önskvärt att även de transportpolitiska målen tas med.

Längs Rv 25 råder en tillståndspliktig zon (byggnadsfritt avstånd) på 30 meter. Förutom att säkra ytor för vägens framtida behov är ett tungt vägande skäl att säkerställa goda avstånd de klimatanpassningsåtgärder som kan komma att behövas längs vägen. Förutom möjliga åtgärder längs vägen är det av vikt att möjliga vägar för omledning finns. Då möjliga omledningsvägar kan bestå av kommunala vägar kan Trafikverket i yttranden över t.ex. framtida detaljplaner att ha omledningsmöjligheter som en parameter vid yttranden över detaljplaner.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Nybro kommun har tidigt i översiktsplanprocessen genomfört en analys för att identifiera vilka mål, planer och program som är mest relevanta för den fysiska planeringen, samt hur dessa kan och bör påverka översiktsplanens innehåll och utformning. Resultatet av analysen redovisas i en bilaga till översiktsplanen, Relevanta mål, planer och program (2024).

Analysen har resulterat i att ett antal mål med särskilt stor relevans för planförslaget identifierats. Dessa mål lyfts fram i kapitlet ”Mål Nybro kommun 2050” och knyts där till översiktsplanens tre övergripande mål. Kopplat till målet Tillväxt genom starka stråk och kopplingar finns mål för transportpolitiken. Figuren innehåll i samrådsförslaget felaktigheter som gjorde den svårläst, detta har justerats till granskning.

Vägplan är påbörjad för ny Trafikplats vid Smedtorp/Glasporten på Rv 25. Ett färdigställande av trafikplatsen är en förutsättning för fortsatt långsiktig verksamhetsutveckling i området. Trafikverket ser gärna att kommunen i ÖP uttrycker en ambition att vara öppna för utökade kommunala väghållningsområden genom övertagande av statlig väg där så bedöms lämpligt, av såväl kommunen som Trafikverket. Detta kan röra mindre statliga vägar som av gammal hävd är statliga men där staten inte längre har något behov av att vara väghållare. Genom ett kommunalt övertagande kan en lokalt bättre anpassad väghållning erhållas och kommunen får dessutom mandat att planera väg och kringliggande bebyggelse på ett funktionellt sätt utifrån ett kommunalt perspektiv.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Förändras inte till granskning.

ÖP uttrycker goda ambitioner gällande säker infrastruktur för oskyddade trafikanter. Cykelvägar hanteras på ett överlag bra sätt. Region Kalmar läns principer för fördelning av kostnader för cykelvägar bör även framgå för att ge rätt förväntningar på utbyggnadsmöjligheterna. Prioriteringar i den Regionala transportplanen för åren 2026-2037 kan komma att generera ytterligare synpunkter i senare skeden av ÖP-processen. En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för cykelväg Kalmar – Nybro, längs Rv 25 har utretts, men tid för genomförande är i dag inte fastställt.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har justerats genom att sträckan Kalmar-Nybro, längs Rv 25, förts in i planen och ersätter tidigare koppling från S:t Sigfrid mot Kalmar som presenterades i samrådsförslaget.

Riksintresse för naturvård

Kommunen har tydliga ställningstaganden och länsstyrelsen bedömer att riksintresset är tillgodosett.

- *Översiktsplanens inriktning att utveckla Alsteråns naturskogar kan dra nytta av och utveckla riksintressets värden i Alsteråns vattensystem.*
- *Översiktsplanen påverkar inte riksintresset för Ljungbyån, Gråstensmon, Barkeströms åsnät, Flögstorp-Skedebäckshult, Sjömaden, Jonsbo fly, Grytsjön eller Igersdela åsnät.*

Artskydd

Utöver de beskrivna formerna av områdesskydd i miljöbalken finns artskyddet som utgör ytterligare en form av formellt skydd av natur. Artskyddsbestämmelserna ger fridlysta arter ett skydd som i vissa fall också omfattar deras livsmiljöer. Skyddsformen behöver omnämnas i ÖP eftersom är en omständighet och planeringsförutsättning som kan komma att inverka på fortsatt detaljplanering och prövning. Artskyddet omnämns nu endast kort i MKB.

I beskrivningen av enskilda utvecklingsområden där det redan nu finns vetenskap om förekomst av skyddade arter bör detta beskrivas i MKB samt noteras i områdesbeskrivningarnas fält för Hänsyn, Ställningstagande respektive Konsekvenser. I andra fall bör det räcka att lyfta ett generellt ställningstagande att förekomsten av fridlysta arter är en sådan fråga som behöver utredas inför kommande detaljplanering eller liknande.

Frågan om skyddade arter ska komma in tidigt i planerings- och prövningsprocesser för att säkra att det finns möjlighet att bedöma om utformningen av planen eller programmet är lämplig samt om det är möjligt att vidta tillräckliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått som gör att planen eller programmet kommer att kunna godkännas.

Nybro kommuns kommentar:

Kapitlet "Natur och klimat" har kompletterats med rubriken Artskydd där översiktsplanens förhållningssätt till och hantering av artskyddet beskrivs. Hänvisning görs till behovet av att hantera skyddade arter och naturvårdsarter i senare planeringsskeden och vid tillståndsprövningar.

Det har även kompletterats med en kort beskrivning att förekomst av skyddade arter har vägts in i utpekanden av ytor, det vill säga där artförekomster bedömts oförenliga med utpekanden har dessa ytor inte pekats ut.

Riksintresse för friluftslivet

Nybro kommun förespråkar att området Hornsö ekopark pekas ut som riksintresse för friluftslivet. Länsstyrelsen kan stötta i dialog med sektorsmyndigheten för att förslaget om riksintresse ska förverkligas.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras.

Riksintresse för kulturmiljö

I ÖP kan med fördel kommunens kulturmiljöprogram beskrivas. Tänk på rubriksättningen i teckenförklaringen. Gör det tydligt vilka områden som är riksintressen för kulturmiljövården och vilka som är utpekade i kommunen kulturmiljöprogram. I samrådsversionen presenteras endast kulturmiljöprogrammets kärnområden. I ÖP bör hela huvudområdet med dess kärnområden redovisas. Kulturmiljövårderna ska ses som en resurs och tillgång till ett område. Nybro kommun har ett nytt kulturmiljöprogram, använd detta aktivt.

Kommunen framhåller i ÖP att det finns en önskan om att se över den geografiska utbredningen för riksintresset i Orrefors. Riksintressena för kulturmiljövården reviderades 2015. Då fanns det tankar på att hela glasriket skulle bli ett riksintresse. Riksintresset ska utgöra en helhetsmiljö, det vill säga området ska uppvisa ett sammanhängande funktionellt historiskt system. I fallet Orrefors finns det ett tydligt samband mellan de fysiska uttrycken som speglar den riksintressanta berättelsen inom utbredningsområdet. Brukssamhället Orrefors växte fram och utvecklades på platsen då förutsättningarna för det fanns utmed Vapenbäckån.

Gränsdragningarna för utpekade områden med kulturmiljövården, riksintressen för kulturmiljövården eller kulturmiljöprogram, är inga fasta gränser. När ett område är utpekat, som tex riksintresse för kulturmiljövården, så betyder inte det att inget kan göras. I enlighet med målen för kulturmiljöarbetet ska vi främja ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas. Dessutom finns det områden och bebyggelse som inte är utpekad, men där det finns kulturhistoriska värden som är värda att bevara.

Nybro kommun framhåller återkommande att de vill lyfta kulturmiljövården, detta är förstås positivt, men då bör kulturmiljöerna lyftas fram och inte begränsas. Kommunen uttrycker också en vilja att aktivt arbeta med gestaltad livsmiljö. I det arbetet kan våra kulturmiljöer vara en värdefull resurs som kan spela en stor roll i utvecklingen av attraktiva miljöer.

Nybro kommuns kommentar:

Inför granskning har riktlinjer för utvecklingen av kulturmiljöerna i Nybro kommuns orter tagits fram. Riktlinjerna har särskilt fokus på åtta mindre orter i kommunen: Bäckebo, Flerohopp, Flygsfors, Gullaskruv, Kristvallabrunn, Kråksmåla, Målerås och Sandslätt. Riktlinjerna utgör ett planeringsunderlag till översiktsplanen och ett stöd inför senare skeden. Ett nytt ställningstagande har lagts till inför granskning "I

frågor som rör förändringar i eller bevarande av kulturmiljöer ska Nybro kommuns kulturmiljöprogram och riktlinjer för kulturmiljöer vara vägledande för beslut.”.

Riksintresse för vindbruk

I kommunen finns tre områden utpekade som riksintresse för vindbruk, men endast ett av dessa har beaktats i förslaget till ny översiktsplan. Trots att kommunen endast delvis tagit hänsyn till befintliga riksintressen för energiproduktion i det aktuella planförslaget, ser länsstyrelsen positivt på att kommunen har redovisat och motiverat sina ställningstaganden.

Länsstyrelsen noterar att kommunen har en vindbruksplan som utgör ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Denna plan antogs 2015, och eftersom de områden som pekas ut i vindbruksplanen inte överensstämmer med förslaget till ny översiktsplan, anser länsstyrelsen att vindbruksplanen bör uppdateras, eller inarbetas i översiktsplanen. Ett ställningstagande kring detta bör med fördel redovisas i den nya översiktsplanen.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommuns vindbruksplan har uppdaterats och inarbetats i översiktsplanen. Vindbruksplanen presenteras i det nya kapitlet “Fördjupningar”. Detta fördjupningskapitel ersätter befintlig vindbruksplan, vilken upphävs i samband med antagande av översiktsplanen.

Riksintresse för totalförsvaret

Det är positivt att översiktsplanen bekräftar att mark och vatten där transmissionsnätet återfinns är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. Texten behöver dock ändras till att påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseytans gräns vid luftledning, och inte från befintlig ledningsgata.

Förslaget till översiktsplan anger att totalförsvarets riksintressen inte påverkas negativt av förslaget. MSB anser dock att riksintresseanspråken för transmissionsnätet riskerar att påtagligt skadas utifrån föreslaget om Ny bostadsbebyggelse i strandnära läge, söder om Alsterån, vilket överlappar med påverkansområdet för riksintresset. MSB anser att området bör justeras med hänsyn till påverkansområdet. Vidare anser MSB att utvecklingsområdet för Alsterbo som helhet uttryckligen behöver ta hänsyn till riksintresseanspråket och dess påverkansområde. Det innebär bland annat att inte möjliggöra för ny störningskänslig bebyggelse inom påverkansområdet.

Nybro kommuns kommentar:

Texten gällande påverkansområde för transmissionsnätet har uppdaterats enligt förslag. Ledningarna redovisas nu i planförslaget under kapitlet Förutsättningar och riksintresset har tagits i beaktande vid utpekanden i mark- och vattenanvändningskartan. Området söder om Alsterån har justerats till granskning för att undvika konflikt med påverkansområdet för transmissionsnätet.

MSB noterar även att flera vindkraftsområden angränsar till riksintresseanspråket och dess påverkansområde. För att inte planerade vindkraftsetableringar påtagligt ska skada riksintresseanspråket behöver nya vindkraftverk placeras med minst ett avstånd motsvarande vindkraftverkens maximala totalhöjd från riksintresseanspråket. Även hänsyn tas till Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd behöver tas.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun tolkar denna synpunkt som att översiktsplanens utpekanden för vindkraft inte påtagligt skadar riksintresseanspråket och dess påverkansområde, utan att frågan behöver hanteras vid tillståndprocess avseende etablering av vindkraftverk. Utpekade vindbruksområden har dock justerats till granskning för att undvika konflikt med påverkansområdet för transmissionsnätet.

Översiktsplanen nämner SVK tidigare magnetfältpolicy som har utgått. SVK följer ansvariga myndigheters rekommendationer.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Hänvisning till magnetfältpolicyn har tagits bort.

I översiktsplanen anges att kraftledningar som går genom eller i närheten av bebyggelse bör grävas ner för att minska risken för påverkan på människor. SVK önskar ett förtydligande vilka kraftledningar som avses eftersom markförläggning av kraftledningar tillhörande transmissionsnätet sällan är tekniskt möjligt eller ekonomiskt försvarbart.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Nybro kommuns inställning är fortsatt att markförläggning av kraftledningar, generellt, ska vara huvudalternativet i och med den omgivningspåverkan som luftledning innebär.

Översiktsplanen nämner begreppet strålning i samband med kraftledningar. Begreppet är inte korrekt att användas i samband med lågfrekventa fält som förekommer i kraftledningar.

Nybro kommuns kommentar:

Formuleringen "utsätts för strålning" har i granskningsförslaget ersatts med "exponeras för magnetfält".

Samråd ska hållas med SVK när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet. Mer information om transmissionsnätet som riksintresse för totalförsvarets anläggningar finns på MSB:s och SVK:s webbplatser:

- Riksintressen | MSB
- Beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar (TfC-0004-0024) | MSB
- Transmissionsnätet är riksintresse | Svenska kraftnät

Se ytterligare information i yttrandet från Svenska kraftnät

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Av en översiktsplan ska det enligt 3 kap 5 § i PBL framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN). MKN gäller för vissa fisk- och musselvatten (SFS 2001:554), föroreningar i utomhusluft (förordning 2001:554), omgivningsbuller (SFS 2004:675) samt för yt- och grundvatten (SFS 2004:660). Kommunerna ska i sin planering och planläggning iaktta att gällande miljö kvalitetsnormer (MKN) följs genom att detaljplaner, områdesbestämmelser och lovgivning inte medför att en miljö kvalitetsnorm överträds.

Kommunen behöver göra en förtydligad bedömning av hur planens genomförande kommer att påverka möjligheten till uppfyllande av MKN för de vattenförekomster som berörs. Kommunen behöver beskriva hur MKN ska uppnås för de berörda vattenförekomsterna, och beskriva koppling till åtgärdsprogram eller annat strategiskt planeringsunderlag tex vattentjänstplan och VA-plan.

Nybro kommuns kommentar:

Kopplingen mellan översiktsplanen och kommunens vattentjänstplan har förtydligats. Detta görs dels i kapitlet "Fördjupningar", dels i kapitlet "Teknisk försörjning" under kapitlet "Förutsättningar". Avsnittet gällande miljö kvalitetsnormer för vatten i kapitlet "Miljö, hälsa och säkerhet" har också utvecklats.

Ställningstagande s. 99

Kommunen behöver förtydliga hur de avser att arbeta för att uppfylla MKN vid utbyggnad av nya områden, särskilt med tanke på dagvattenhantering.

Nybro kommuns kommentar:

Övergripande resonemang gällande respektive utpekade områdes påverkan på möjligheterna att uppnå gällande miljö kvalitetsnormer för vatten har lagts till, i informationen som finns kopplad till de utpekade ytorna i mark- och vattenanvändningskartan.

s. 101

"I översiktsplanen prioriteras åtgärder i Alsterån, Hagbyån samt Halltorpsån och Lyckebyån lägre. Längs med Alsteråns huvudfåra i Nybro kommun finns områden med utpekade riksintressen, bland annat Natura 2000. Det innebär att området har flera habitatdirektiv och därmed en högre övervakningsgrad av statliga myndigheter än övriga vattendrag i Nybro kommun. Därför bedöms översiktsplanen inte behöva lägga samma fokus här." Länsstyrelsen bedömer att kommunen bör bevaka dessa områden i ÖP just för att de har höga skyddsvärden. Kommunen behöver rimligen bevaka dessa vattenområden utifrån sina strategiunderlag, ärenden och detaljplaner m.m.

Här behöver kommunen ändra i texten: Hagbyån är en av Kalmar kommuns huvudvattentäkter, inte en reservvattentäkt som kommunen skrivit. Kommunen anger vidare "Hagbyån löper genom Nybro kommun i områden med låg bebyggelsegrad, med uppehåll i den fördämda sjön Hultebräan. Hagbyåns intressen övervakas av Kalmar kommun.". Länsstyrelsen vill framhålla ett avrinningsområdesperspektiv på åtgärdsarbetet och önskar att kommunen uppdaterar sin text i det avseendet. Länsstyrelsen noterar att kommunen har tagit med Hagbyån och Hultebräan som prioriterade vattenresurser, vilket vi anser är bra.

Nybro kommuns kommentar:

Texten i planförslaget har reviderats utifrån yttrandet.

Karta s. 102

Beskriver kartan statusklassificering eller fastställd miljö kvalitetsnorm? Det är oklart hur man ska tolka kartan för det står status i bildtexten men i kartans teckenförklaring finns även målar. Två separata kartor med status respektive MKN hade varit bra.

Nybro kommuns kommentar:

Kartmaterial har förtydligats och delats upp på flera separata kartor.

Mellankommunala frågor

Mellankommunala relationer - Bra med detta tydliga ställningstagande:

- *I Nybro kommuns planeringsstrategi ska det göras en översyn av innehåll i grannkommuners översiktsplaner.*

Även ställningstagandena under: Besöksnäring samt Natur, kultur och fritid är bra att de lyfts fram här.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Översiktsplanen pekar ut åtta sjöar med områden lämpliga för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Vilka inventeringar av områdenas lämplighet har utförts? Länsstyrelsen kan konstatera att några av områdena rymmer miljöer med kända naturvärden, vilket också beskrivs i mark- och vattenanvändningskartans beskrivning. Det gäller exempelvis 17, Ny bostadsbebyggelse i strandnära läge, Alsterbro södra.

Nybro kommuns kommentar:

Ett förtydligande avseende genomförd utredning av områdenas lämplighet har inkluderats i planförslaget och information har tillfogats respektive yta. LIS-områdenas plats i mark- och vattenanvändningskartan har förtydligats. Den fördjupade analys som genomförts efter samrådet har också medfört att LIS-ytor utgått.

Relevanta ställningstaganden om fri passage för allmänheten samt goda livsvillkor för växt- och djurlivet säkerställs mellan strandlinje och byggnader eller anläggningar, om undvikande av platser som har risk för ras, skred och erosion samt lokalisering med hänsyn till översvämningsrisker finns.

Områdesskydd och ekologiskt särskilt känsliga områden

Även vattenskyddsområden är formellt skyddad mark enl. 7 kap MB, därför är det lämpligt att även ha en rubrik för vattenskyddsområden.

Nybro kommuns kommentar:

Vattenskyddsområden har till granskning lagts till i kapitlet "Natur och klimat" under avsnittet "Formellt skydd av natur och vatten". Ställningstagande gällande skydd av prioriterade vattenresurser presenteras under kapitlen "Teknisk försörjning" och "Mellankommunala frågor".

Områden olämpliga för vindkraftsetablering

I punkten *Skyddade områden, såsom naturreservat och andra former av områdesskydd.* Här bör det framgå med tydlighet att även vattenskyddsområden ingår.

Nybro kommuns kommentar:

Förtydligande har gjorts i texten. Observera att vindbruksplanen har flyttats till kapitlet "Fördjupningar".

Följer eventuell etablering av solcellsparker samma prioritering som vindkraft? I områden som utpekats som vattenskyddsområden eller som prioriterade områden för dricksvattenproduktion bedömer Länsstyrelsen att skyddet av vattentäkten ska ges högre prioritet än energiproduktionen. Solcellsparker medför ett flertal ingrepp som kan påverka grundvattnet negativt, exempelvis skogsavverkning och markberedning över stora områden, schaktning samt nedläggning av ledningar. Även lagring av olja i transformatorstationer och användning av kemikalier vid rengöring av solpaneler innebär potentiella risker. Det finns dessutom en risk för urlakning av ämnen från fundament, stolpar eller andra delar av anläggningen.

Utöver detta tillkommer ofta behovet av storskalig batterilagring, vilket ytterligare ökar risken för påverkan på vattentäkten. Det är olämpligt att introducera brandrisker i områden med hög genomsläpplighet i jordlagren, då detta kan leda till snabb spridning av föroreningar till grundvattnet

Nybro kommuns kommentar:

Utifrån yttrandet har följande ställningstagande lagts till under kapitlet "Teknisk försörjning" i avsnittet om Energiförsörjning: "Hänsyn ska tas till landskapsperspektiv och vattenskyddsområden vid lokalisering av markförlagda solceller."

Hälsa och säkerhet

Risker

Kommunen förväntas i översiktsplanen redovisa en samlad bild över risker i sin kommun som ett allmänt intresse enligt 2 kap PBL. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka tekniska olyckor, bl.a. så kallade 2:4 anläggningar enligt lag om skydd mot olyckor och Sevesoanläggningar.

Den 1 augusti 2018 ändrades Plan-och bygglagen. I 3 kap PBL förtydligas att av översiktsplanen ska framgå kommunens syn på risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion, samt hur sådana risker kan minska eller upphöra ska också framgå. I översiktsplanen bör kommunen redovisa hur man avser att hantera dessa olika risker, det vill säga om riskerna kan accepteras eller om man avser vidta förebyggande eller andra riskreducerande åtgärder. Ett strategisk ställningstagande i översiktsplanen ger långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering och utgör ett bra stöd för att hantera riskfrågor i kommande detaljplaner, bygglov och övriga tillståndsärenden.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har kompletterats med en kartläggning och ett resonemang gällande risker kopplade till översvämning, ras, skred och erosion. Ett ställningstagande har också lagts till om vidare utredning av risker kopplade till klimatförändringar i samband med framtagande av risk- och sårbarhetsanalys för kommunen, som underlag för kommande planeringsstrategi.

Geoteknik

SGU har en checklista gällande kommunala planer som är till hjälp för att hitta till relevant information på deras hemsida.

<https://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/kommunal-planering/>

MSB Kartportal: <https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/>

SIG Kartvisare Ras, skred, Erosion: <http://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/>

Geotekniska säkerhetsfrågor

Topografin inom kommunen är relativt platt, där landskapet består delvis av åkermark och skog. Enligt SGU:s jordartskarta består de ytliga jordlagren till största del av morän. Berg i dagen isälvsediment eller torv förekommer bara lokalt på olika ställen i kommunen. Enligt kartunderlaget ras, skred och erosion (Vägledning ras, skred och erosion) finns det områden inom kommunen med förutsättningar för skred, men dessa är väldigt lokalt begränsade.

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. Vidare ska kommunen enligt 3 kap 5 § p 4 i sin översiktsplan redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är

klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. På Boverkets webbsida kan du läsa mer om hur bedömningen av klimatrelaterade risker i översiktsplaneringen kan genomföras.

I översiktsplanen har kommunen redogjort för risker relaterade till översvämning samt hur klimatförändringar kan påverka dessa risker i framtiden. Det är planerat att risk kan hanteras med hjälp av buffertzoner (översvämningssytor) men det kommer att behöva utföras mer detaljerade utredningar i senare skede. I samband med att risk för erosion och stabilitet beskrivs nämns även att riskerna kan öka på grund av klimatförändringar. Åtgärder mot ras, skred eller erosion diskuteras dock inte lika utförligt som åtgärder mot översvämning.

SGI rekommenderar att även behov av erosionsskydd inkluderas i utredningen av möjliga åtgärder. Som också nämns i planbeskrivningen kan erosion öka på grund av klimatförändringar och därmed försämra stabiliteten för slänter i jord. Erosionsskydd kan här vara en effektiv åtgärd för att beskydda slänten mot ras, skred eller erosion utöver planerade översvämningssytor. Det föreslås att man skyddar eventuella utsatta strandkanter med naturbaserade lösningar. Erosionsskydd kommer att ha behov för skötsel och underhåll av dessa så att de ska fungera över tid. Kommunen behöver tydliggöra vem som har rådighet över marken där anläggningen eller åtgärden finns samt vem som har ansvar för skötsel och underhåll för att få en fungerande anläggning. Det verkar som om det inte ha utförts några geotekniska bedömningar i samband med klassning av potentiella områden för vindbruksetablering. Vi påpekar att delar av områdena som är klassade till "Klass 1" kan vara olämpliga på grund av till exempel markförhållanden terränglutning eller närhet till vattendrag. Utredning av geotekniska faktorer borde ingå i de detaljerade analyserna som kommunen har planlagt vid senare tidpunkt.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommuns bedömning är att risken för ras, skred och erosion är låg i kommunen, utifrån studerat kartmaterial från SGU och SGI. Geotekniska bedömningar för etablering av vindkraft genomförs i samband med tillståndsprövning i senare skeden.

Höga objekt och flyghinder

I översiktsplanen nämns ingenting vad gäller höga objekt som kan vara till hinder för militär och civil luftfart. Detta bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarmakten remitteras i dessa ärenden.

MSB har i uppdrag av regeringen att införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet RAKEL för skydd och säkerhet. För att vindkraftverk eller andra höga objekt inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet bör placeringen av exempelvis vindkraftverk på landsbygden och höga byggnader i tätorter ske i samråd med MSB:s verksamhet för Rakel och ledningssystem. Detta gäller konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

I samband med samråd om förslag till placering av områden för vindkraft eller inför andra beslut rörande vindkraftverk och höga objekt bör samråd ske med MSB. Bifoga i samband med samrådet koordinater för vindkraftverkens placeringar för analyser av signalstråken.

För ytterligare information se Luftfartsverkets remissvar.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Planförslaget har kompletterats utifrån Luftfartsverkets synpunkter.

Förorenad mark

Kommunen har angett ett antal ställningstaganden kopplat till förorenade områden och visar därigenom sin viljeriktning i många frågor kopplat till förorenade områden.

Länsstyrelserna har tagit fram en vägledning kring hur förorenade områden ska hanteras inom planläggning. Översiktsplaner bör innehålla översiktlig information om hur situationen med förorenade områden ser ut i kommunen. Information som kan tas med är exempelvis föroreningsgrad, farlighet, typ av förorening eller läge i förhållande till befintlig eller föreslagen förändring av markanvändning. Kommunen nämner förorenade områden som uppstått till följd av glasindustrin samt kommunala deponier. Denna information bedöms dock vara allt för översiktlig och det finns i många fall ingen information om hur de förorenade områdena påverkar befintlig respektive planerad bebyggelse.

Utöver förorenade områden som identifierats och eventuellt inventerats enligt MIFO-metodiken kan det finnas andra typer av föroreningar och föroreningskällor som behöver kartläggas och analyseras inom ramen för arbetet med översiktsplanen. Det kan exempelvis handla om förorenade fyllnadsmassor och det kan finnas olika föroreningar i de olika orterna inom kommunen. Större vägar och vägarbeten kan innebära lokal spridning av bly från blybensin och brandsläckningsinsatser kan innebära risk för PFAS. Även pågående miljöfarliga verksamheter kan bidra till föroreningsförekomster.

I avsnittet *Ändamålsenlig bebyggelse* uppger kommunen att det finns många äldre detaljplaner som inte längre är ändamålsenliga i förhållande till den utveckling som präglar samtiden. Generellt sett har förorenade områden inte hanterats i tillräcklig utsträckning i äldre detaljplaner och det bör beskrivas hur kommunen kommer att utreda och hantera lovgivning inom detaljplaner där föroreningsituationen eventuellt inte uppmärksammats i tillräcklig utsträckning.

Klimatförändringar kopplat till förorenade områden

I avsnittet *Miljö kvalitetsnormer för vatten* beskriver kommunen att vattenförekomsternas kemiska status främst kan förbättras genom sanering av förorenade områden. Vidare skriver kommunen i avsnittet *Potentiellt förorenade områden* att särskilt känsliga områden, exempelvis områden med störst risk för höga flöden och översvämningar ska prioriteras vid fortsatta arbeten med potentiellt förorenade områden. Det saknas dock information om hur klimatförändringar förväntas påverka förorenade områden och hur eventuella risker ska hanteras. Kommunen bör göra en analys av vilka konstaterat förorenade områden som sammanfaller med riskområden för höga vattenstånd och/eller skyfall. Utfallet av analysen bör ligga till grund för lämplighet i markanvändning inom berörda markområden.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har kompletterats med utökade resonemang gällande förorenad mark i kapitlet "Miljö, säkerhet och risker". En karta med förorenade områden klassade med riskklass 1 och 2 har lagts till. En övergripande analys av områden där förorenad mark kan riskera att översvämmas har utförts till granskning. Beskrivningen av utpekade områden i mark- och vattenanvändningskartan har också kompletterats med mer specifik information gällande föroreningsituationen.

En karta med potentiellt förorenade områden hämtad ur EBH-stödet har lagts till i planförslaget.

Buller

Det finns ett tydligt ställningstagande om att det ska finnas ett skyddsavstånd mellan riksväg 25 och bebyggelse, vilket är positivt. Det är också positivt att kommunen beskriver tysta områden i översiktsplanen.

Kommunen beskriver att bullerkällorna utgörs av väg- och järnvägstrafik samt olika former av industrier. I övrigt saknas en nulägesbeskrivning av bullerexponeringen vid befintlig bebyggelse.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har inte bedömt det relevant i förhållande till det aktuella planförslagets utpekanden att ta fram fördjupade analyser gällande buller. Bullersituationen utreds och hänsyn tas i senare planerings- och exploateringskedan.

Miljöfarlig verksamhet

Det är positivt att kommunen gjort ett ställningstagande som säger att bebyggelse placeras så att pågående verksamheter inte byggs in i samhället och riskerar restriktioner i efterhand. Det saknas dock information om redan etablerade större pågående miljöfarliga verksamheter inom kommunen. Omgivningspåverkan från åtminstone tillståndsgivna och anmälda anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter enligt miljöprövningsförordningen behöver beskrivas översiktligt. I beskrivningen bör det framgå inom vilka avstånd från de miljöfarliga verksamheterna som omgivningspåverkan behöver utredas vid tillkommande bebyggelse.

Nybro kommuns kommentar:

Kapitlet "Miljö, säkerhet och risker" har kompletterats angående miljöfarlig verksamhet.

Energiförsörjning

Kommunen har inte en aktuell energiplan. Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det vore önskvärt att kommunen anger i översiktsplanen om en energiplan planeras tas fram. För mer information och vägledning om kommunal energiplanering, se Energimyndighetens hemsida. Genom att integrera energiplanering i övrig samhällsplanering, så som översiktlig planering, kan kommunen ta vara på möjligheterna som omställningen ger samtidigt som ett resurseffektivt och hållbart samhälle utvecklas. Länsstyrelsen vill särskilt understryka elektrifieringens nyckelroll i omställningen till ett hållbart samhälle och att elbehovet kommer att öka kraftigt de kommande åren.

Kommunen bör överväga att redovisa lämpliga platser för större solcellsanläggningar i översiktsplanen.

Nybro kommuns kommentar:

Ett kapitel gällande "Teknisk försörjning" har lagts till. I kapitlet presenteras nya ställningstaganden om 1) framtagande av energiplan och 2) hänsyn vid lokalisering av solceller.

Rådgivande synpunkter och allmänna intressen

Social hållbarhet

Det är positivt att kommunen har som utgångspunkt att perspektiv om jämställdhet, folkhälsa och barnrätt ska genomsyra översiktsplanen och det är tydligt i flera delar. Det är också positivt att kommunen använder universell utformning. Det är ett sätt att långsiktigt öka tillgängligheten i den byggda miljön. Länsstyrelsen ser att kommunen kan stärka vissa delar och ställningstaganden för perspektiven ska få ett större genomslag.

Styrkor i översiktsplanen utifrån social hållbarhet

- Barnets rättigheter och barnperspektiv finns tydligt med i hela översiktsplanen – exempelvis genom genomförda barnkonsekvensanalyser, ett särskilt fokus på barn och ungas mobilitet, bedömning av

om och hur barn kommer att påverkas av de beslut som ska fattas, barnkonsekvensanalyser vid ny- och ombyggnation.

- Bra att kommunen har haft tidig dialog och genomfört ortsanalyser. Kommunen kan tydliggöra med vilka grupper kommunen fört dialog och/eller om kommunen nått grupper som kan vara svåra att nå med öppna dialoger som exempelvis barn och unga, personer med funktionsnedsättning, personer med annan språkbakgrund än svenska.
- Det finns ett mål, livskvalitet, som berör flera områden inom social hållbarhet och det finns ställningstagande för inkludering, folkhälsa, kultur, identitet och dialog. Flera ställningstaganden identifierar målgrupper som särskild hänsyn ska tas till med hänsyn till lika rättigheter eller jämlik hälsa. Exempelvis i ställningstagande för inkludering där nya boenden för personer med särskilda behov eller som har uppnått en viss ålder ska planeras i närheten av park eller andra stora grönområden.
- Det finns en tydlig koppling mellan kommunens strategi Jämställt och jämlikt och översiktsplanen. Framförallt med koppling till Tillhandahålla mötesplatser, Skapa likvärdig tillgång till det offentliga rummet, Minska boendesegregation, Öka delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen.

Hur perspektiven kan stärkas

Begreppet Jämlikhet

Kommunen kan förklara begreppet jämlikhet som lyfts i planen. Definitionen finns i kommunens strategi jämställt och jämlikt där även innebörden är förtydligad ”Kommunen ska byggas och utvecklas för alla, oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.” Microsoft Word - Jämställt och Jämlikt _ antagen 20220131

Barnets rättigheter och intersektionalitet – barn en heterogen grupp

Det är viktigt att synliggöra olika grupper av barn och unga då de har olika behov och förutsättningar samt tillgång till rättigheter. Det kan behövas stödande underlag för att synliggöra olika grupper av barn och unga i de kommande processerna.

Konkretisera tillgänglighet och trygghet

För att tillgänglighet och trygghet ska få ett större genomslag kan det behöva konkretiseras i ställningstaganden.

Exempel:

- Gång och cykelvägnät ska utformas trygga, trafiksäkra och tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. (Gång- och cykelplan för Nybro kommun 2015)
- Översiktsplanen kan förstärka trygghetsfokus i exempelvis principer för utveckling av centrumområden, infrastruktur, grönområden, mötesplatser.
- Ska det finnas lekplatser som är anpassade för barn med funktionsnedsättningar? Behöver tillgängligheten stärkas ex. inom tillgång till natur och kulturmiljö? Mötesplatser, kollektivtrafik?

Särskilda grupper och behov som inte tillgodoses

”Nybro kommun ska ha en god strategisk beredskap med aktuella och relevanta underlag som stöd för planeringen.” För att bättre synliggöra särskilda grupper eller grupper vars behov inte tillgodoses på den ordinarie bostadsmarknaden skulle skrivningen kunna stärkas. Exempelvis genom att tydliggöras beredskap

utifrån behov hos särskilt utsatta grupper eller att vid planeringen av bostadsområden eller förtätning görs det i samverkan med förvaltningar så att behovet av bostäder för att människor med särskilda behov tillgodoses. Detta kopplat också an till kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning och strategin jämställt och jämlikt som lyfter kvinnors och mäns möjlighet till bostad oberoende av sociala och ekonomiska förutsättningar. Relevanta utmaningar finns även i kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning.

Ställningstagande kring boendemiljöer

Ställningstagandet kan stärkas med en skrivning om jämställdhet: Boendemiljöer ska möjliggöra och stödja hälsosamma val för att främja en jämställd och jämlik hälsa.

Fakta om befolkning

Det saknas ett tydligare jämställdhetsperspektiv när man presenterar förutsättningar och befolkningsfakta. Kan befolkningen beskrivas utifrån vilka villkor olika grupper av kvinnor och män har att leva ett gott och hållbart liv i Nybro idag?

Jämställdhet och minskad ojämlikhet som relevanta och påverkbara mål

Syftet med bestämmelserna i PBL är att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Politisk, ekonomisk och social jämlikhet mellan olika grupper av kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling. Detta lyfter även kommunen genom skrivning om att främja en god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper, en inkluderande planering som ser till människors rättigheter och behov, samt att beakta livsvillkoren för olika samhällsgrupper och säkerställa att utformningen av fysiska miljöer möter invånarnas behov.” Relevanta mål är därför mål 5 och mål 10 Agenda 2030.

Flera ställningstaganden i översiktsplaneringen är relevanta för målen. Det stämmer också väl med kommunens arbete för en jämställd och jämlik kommun och med att perspektiv som jämställdhet, barnets rättigheter och folkhälsa ska genomsyra planen. Översiktsplaneringen kan bidra till mål 5.1 Utrota diskriminering av kvinnor och flickor, 10.2 och 10.3 om lika rättigheter samt social, ekonomisk och politisk inkludering. Utfall/genomslag går även att följa upp i kommande processer.

Synliggöra jämställdhet och jämlikhet under Livskvalitet/Nationella mål

Folkhälsopolitiken strävar efter att uppnå en god och jämlik hälsa i hela befolkningen, och jämställdhet är en viktig del av detta arbete. Kommunen skulle utöver Boende och närmiljö kunna lägga till Jämlik och jämställd hälsa.

Synliggöra jämställdhet under nationella och regionala mål

Om jämställdhet ska vara ett perspektiv som genomsyrar och en viktig förutsättning så kan det synliggöras i ”mål, planer och dokument” med hänvisning till nationella mål om jämställdhet samt den regionala jämställdhetsstrategin.

Representation i bilder

Det är möjligt att öka mångfalden av människor i de bilder som används exempelvis utifrån synliga funktionsnedsättningar, etnicitet och ålder för att bättre representera kommunens invånare.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkterna noteras. Till granskningsförslaget har information om handlingsplan för bostadsförsörjning lagt till i planen.

Ställningstagande om boendemiljöer i kapitlet "Bebyggelse" samt "Social hållbarhet" har kompletterats utifrån förslag från Länsstyrelsen för att lyfta fram behovet av att arbeta för ökad jämställdhet i hälsa: "Boendemiljöer ska möjliggöra och stödja hälsosamma val för att främja en jämställd och jämlik hälsa".

IT-infrastruktur

Se yttrande från PTS

Naturvärden

Kommunen bör i översiktsplanen tydliggöra hur man avser att hantera planering som berör naturmark där kunskap om naturvärden saknas. Detta kan ske genom ställningstaganden om när naturvärdesinventeringar (NVI) och vattenutredningar ska genomföras inom detaljplaneprocessen. Inventeringar bör även aktualiseras utanför kända värdekärnor, då befintliga sammanställningar inte är heltäckande och syftet med NVI är att identifiera hittills okända värden.

PBL 2 kap. 3 § kräver att planläggningen tar särskild hänsyn till områdets naturvärden. NVI ger det kunskapsunderlag som behövs för denna avvägning. ÖP bör därför också klargöra hur frågor som faller under annan lagstiftning, till exempel miljöbalken eller kulturmiljölagen, ska hanteras i samband med detaljplaneläggning och lovgivning.

"Nybro kommun har kompletterat Länsstyrelsens utpekande av värdekärnor med kända områden med höga biologiska och ekologiska värden."

Kommunen har valt att låta olika typer av värdekärnor redovisas som ett samlat skikt i ÖP. Det är ett rimligt sätt att hantera underlagen i just detta sammanhang. Däremot behöver man i kommande detaljplanering och prövning utgå från de olika typerna av värdekärnor, eftersom de representerar olika miljöer med olika känslighet och behov av anpassning osv.

Vilka är de kända områden med höga biologiska och ekologiska värden som har kompletterats? Har kommunen ett material som bör införlivas i Länsstyrelsens olika värdekärnor?

Nybro kommuns kommentar:

De områden som kompletterat värdekärnorna kommer delvis från andra inventeringar än de som Länsstyrelsen grundat sin kartläggning av värdekärnor på. De har också kompletterats med områden där artfynd, fynd av skyddsvärda träd eller andra koncentrationer av naturvärden motiverat en komplettering. För Ljungbyån har sträckan mellan Flerohopp och Orranäsasjön inkluderats för att signalera att vattendraget, för Nybro kommun, är värdefullt i hela sin längd, och inte i de två delar som inkluderats i Länsstyrelsens underlag för grön infrastruktur.

- Ett mellankommunalt arbetssätt ska definieras och realiseras för att utveckla Alsteråns naturskogar.

Bra att detta behov lyfts fram. Man kan tänka sig att formuleringen dock tydliggörs: Utvecklingen av Alsterå-Hornsöområdet (Alsteråns naturskogar) förutsätter samverkan och genomförande tillsammans med Högsby och Mönsterås kommuner.

"I formellt skydd av natur och vatten ingår flera skyddsformer. De mest välkända är naturreservat (som kan beslutas av kommun eller länsstyrelse) och nationalparker (som beslutas av regering och riksdag). Det finns även skyddad natur i form av riksintressen. Läs mer under rubriken " Riksintressen "."

Ändra texten då riksintressen inte är en form av skyddad natur. Skriv hellre: ""Förutom skyddad natur finns riksintressen. De är områden som behöver bedömas särskilt för att undvika påtaglig skada på områdenas värden vid olika tillstånds- och planeringsbeslut."

Biotopskydd: "*Även stenmurar omfattas av biotopskydd om de angränsar till odlingslandskapet.*"

Utveckla gärna till: Ett antal biotoper, som alléer, stenmurar, åkerholmar och småvatten och våtmark i jordbruksmark har dessutom ett generellt skydd i hela landet Kult som biotopskyddsområden. Notera att förekomsten av dessa inte finns sammanställd utan behöver inventeras inför varje planläggning och exploatering.

Länsstyrelsen saknar en kort korshänvisning till att strandskyddsområden är ett områdesskydd enligt miljöbalken under denna rubrik.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har justerats utifrån förslag i yttrandet gällande ställningstagande om mellankommunalt samarbete med Högsby och Mönsterås kommun, text om riksintressen, biotopskydd och hänvisning till strandskydd som områdesskydd. Förtydligande har gjorts i planförslaget gällande hur Nybro kommun avser att arbeta med naturvärden i senare skeden av samhällsbyggnadsprocessen exempelvis vid detaljplanering och tillståndsprövning.

Berg- och grustäkter

I ställningstagandet står det att grusåsar i Nybro kommun skyddas från utvinning, men i stycket nedanför står det att de bör skyddas. Stycket bör omformuleras, tex kan bör bytas ut mot behöver.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har justerats utifrån förslag i yttrandet.

Vattentäkter och vattenskyddsområden

Här bör ett stycke om hur de allmänna hänsynsreglerna skyddar grundvatten och lyfter verksamhetsutövares ansvar komma innan stycket som beskriver inrättandet av vattenskyddsområden.

Tillägg: För att skydda grundvatten finns nationella och internationella politiska miljömål dvs de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030).

Teknisk försörjning

På sidan 110 nämns att ytvatteninfiltration för att förstärka den naturliga grundvattenbildningen kan tillämpas. Det framgår inte om ytvatten lämpliga för detta är med i listan över prioriterade vattenresurser.

Länsstyrelsen anser att det behövs förtydliganden om hur kommunen i sitt arbete ska ta hänsyn till de prioriterade vattenresurserna och metodiken som används för att ta tillvara vattenintresset. På vilket sätt ska man ta hänsyn till de prioriterade vattenresurserna vid intressekonflikter? Har alla prioriterade vattenresurser inrättade och uppdaterade vattenskyddsområden? Jämför med kommunernas åtgärd 3 i Åtgärdsprogrammet för vatten 2022–2027.

Vattenskyddsområdena saknas i Mark- och vattenanvändningskartan, yttre gränser finns publikt i Naturvårdsverkets Skyddad natur, så därför bör kommunen kunna inkludera dessa i kartunderlaget. Om det finns prioriterade områden som inte har inrättade vattenskyddsområden bör dessa också inkluderas i kartunderlaget.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommuns Vattentjänstplan innehåller de övergripande målen och strategierna för vattentjänsterna i Nybro kommun, planen har varit ute på samråd under hösten 2025. Vattentjänstplanen ersätter kommunens tidigare VA-plan. Vattentjänstplanen fungerar både som ett underlag till och en fördjupning av översiktsplanen. Eftersom vattentjänster hanteras ingående i vattentjänstplanen lyfter översiktsplanen endast frågor som har direkt koppling till översiktsplanens ställningstaganden och föreslagna markanvändning. Vattenskyddsområden presenteras i karta i Vattentjänstplanen.

Nationella och regionala mål, planer och program

Tillväxtverket vill uppmärksamma att det är möjligt att se den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 och dess strategiska områden som riktningsgivande kopplat till nationella mål. Strategin pekar på vikten av det territoriella och fysiska perspektivet i samhällsplaneringen för att synliggöra olika behov och utvecklingsalternativ i olika geografiska områden.

Vi noterar även att det i samrådshandlingen beskrivs att Sveriges regioner genomför vägledande planering för hela regionen. Tillväxtverket tycker det är positivt att avsnittet Utvecklingsinriktning tar avstamp i den Regionala utvecklingsstrategin för Kalmar län 2030, samt regionens Strukturbildsarbete. Vi ser dock gärna att Regionala utvecklingsstrategin för Kalmar län synliggörs även under rubriken Mål, planer och program. Vi saknar även redovisning av hur översiktsplanen bidrar till regionala målsättningar och den regionala utvecklingsstrategin. Planen redovisar vad kommunen tar ställning för att verka för, men skulle tydligare kunna redovisa vad förväntas av andra aktörer såsom Region Kalmar län och i den regionala samverkan med Trafikverket.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Planförslaget har kompletterats med redovisning av förväntan gentemot Region Kalmar län och Trafikverket.

Nybro kommun har tidigt i översiktsplaneprocessen genomfört en analys för att identifiera vilka mål, planer och program som är mest relevanta för den fysiska planeringen, samt hur dessa kan och bör påverka översiktsplanens innehåll och utformning. Resultatet av analysen redovisas i en bilaga till översiktsplanen, Relevanta mål, planer och program (2024).

Analysen har resulterat i att ett antal mål med särskilt stor relevans för planförslaget identifierats. Dessa mål lyfts fram i kapitlet "Mål Nybro kommun 2050" och knyts där till översiktsplanens tre övergripande mål. Kopplat till målet "Tillväxt genom starka stråk och kopplingar" finns den Regionala utvecklingsstrategin. Figuren innehåller i samrådsförslaget felaktigheter som gjorde den svårsläst, detta har nu justerats.

Fornlämningar

Ur arkeologisk synpunkt är Nybro kommuns planer i stort sett bekymmersfria. Det mesta av Nybro kommun befolkades relativt sent (medeltid och framåt) och det är relativt begränsat med fornlämningar (frånsett

lämningar från järnframställning). De bostadsområden och andra exploateringsområden som föreslås bör inte påverkas av fornlämningar i någon större utsträckning. De få fornlämningar som finns bör kunna undvikas med god planering. Däremot finns det ofta rikligare med övriga kulturhistoriska lämningar som stenmurar, husgrunder med mera. Dessa bör i möjligaste mån sparas och arbetas in de exploateringar som görs. Då kan de utgöra en positiv resurs för boende och besökare. Detta görs dock lämpligen i detaljplaneskedet. På många ställen framhåller Nybro kommun hur de vill lyfta och framhålla kulturmiljövärden, detta är förstås positivt ur länsstyrelsens synvinkel.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras.

Skyddsrum

Enligt MSB:s skyddsrumskarta finns skyddsrum inom kommunen. MSB vill upplysa om att det inte är tillåtet att genomföra ändringar eller ingrepp som kan försämra skyddsrumsfunktionen. Exempel på sådana ändringar kan vara ökade raslaster till följd av exempelvis påbyggnad av fler våningar eller försämring av in- och utrymningsmöjligheter. Vid osäkerhet om åtgärdernas påverkan på skyddsrummet kan kvalificerad skyddsrumssakkunnig med fördel anlitas för rådgivning i tidigt planeringsskede. För avveckling (samt rivning) av skyddsrum krävs tillstånd som hanteras i separat tillståndsprocess. Skyddsrum får endast avvecklas om det finns särskilda skäl, varför MSB är restriktiv med att bevilja ansökningar om avveckling av skyddsrum. Det är fastighetsägaren som ansvarar för ansökan om avveckling eller tillfällig begränsning av skyddsrumsfunktionen, men upplysningsskyldigheten ligger hos kommunen. <https://www.msb.se/skyddsrum>.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Planförslaget har kompletterats med information om att skyddsrum endast får avvecklas om det finns särskilda skäl.

Elektromagnetiska fält

Länsstyrelsen ser positivt på den redogörelse som framgår i samrådsunderlaget. SSM ser också positivt på att myndigheternas rekommendationer avses att efterföljas.

Den elektromagnetiska strålmiljön kan påverkas kring kraftledningar och transformatorstationer. Elektriska fält avskärmas bra av vegetation och byggnadsmaterial och orsakar därför inte betydande fält inomhus. Magnetfält avskärmas däremot inte på samma sätt, yttre källor kan signifikant höja magnetfältsnivån inomhus. SSM anser att man bör redovisa magnetsfältsnivåer vid placering av nya elektriska anläggningar där magnetfältsnivån förväntas bli förhöjd, särskilt bör man vid planeringen beakta teknikval och placering för att begränsa barns exponering för magnetfält. Det gäller också vid exploatering nära järnväg.

Det är sedan miljöbalken som ska beaktas när det görs en bedömning av olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder. SSM har informationsmaterial om magnetfält och hälsorisker som det kan vara bra att ta del av (se länk nedan).

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras.

Radon

Länsstyrelsen ser positivt på den redogörelse som framgår i samrådsunderlaget. SSM ser också positivt på att myndigheternas rekommendationer avses att efterföljas. Vid nybyggnation gäller Boverkets gränsvärde (BBR 2011:6) som är 200 Bq/m³, uttryckt som årsmedelvärde. Vid befintlig bebyggelse gäller referensnivå som

anges i strålskyddsförordningen (SFS 2018:506). SSM vill dock betona att även under denna referensnivå ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt i enlighet med strålskyddslag (2018:396). Det kan vara av värde att samla information och hänvisningar till regelverk om radon i översiktsplanen, så att man vid samhällsplaneringen har det på ett ställe.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd. Hur kommunen resonerat kring alternativen ska framgå i miljökonsekvensbeskrivningen. Rimliga alternativ till de ställningstaganden som gjorts i planen ska redovisas, det vill säga olika sätt att uppnå planens mål. Beskrivningen av alternativens påverkan på miljön bör avgränsas till de väsentliga miljöförhållandena och de geografiska områden som kan komma att påverkas i större utsträckning.

Kommunen behöver utveckla skrivningen om de alternativ som ansetts vara rimliga. Bland annat i förhållande till brukningsvärd jordbruksmark.

Nybro kommuns kommentar:

Efter samråd har en lokaliseringsstudie genomförts gällande lokalisering av bostäder på jordbruksmark i Örsjö. Resonemang på flera teman har utvecklats i såväl miljökonsekvensbeskrivningen som planförslaget.

Det är väsentligt att kommunen tydliggör hur miljöbedömningen har inverkat på planens ställningstaganden vad gäller mark- och vattenanvändningen. MKB ska vara en processbeskrivning där de val kommunen gjort, och på vilka grunder, lätt kan utläsas.

Ingen detaljgranskning av mark- och vattenanvändningskartan har skett. Länsstyrelsen kan endast uttala sig om den föreslagna planeringen från en mer översiktlig nivå utifrån dess allmänna lämplighet och förhållandet till statliga och övriga allmänna intressen. Den slutliga lämpligheten kan i många fall inte avgöras förrän i samband med detaljplanering med tillhörande mer detaljerad miljöbedömning.

Länsstyrelsens granskning av hur naturförhållanden kan komma att påverkas av planens ställningstaganden och dess utpekade utvecklingsområden har skett översiktligt och med särskild fokus på riksintressen, områdesskydd samt regionala (mellankommunala) förhållanden av särskild betydelse för landskapets gröna infrastruktur.

Flera frågor kring de slutliga konsekvenserna för såväl riksintressen, miljökvalitetsnormer som för möjligheterna att nå nationella mål av föreslagna utvecklingsområden i översiktsplanen kvarstår att utreda. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på behovet av närmare detaljgranskning av föreslagna utvecklingsområden i senare planeringsskeden. I dagsläget kan det heller inte uteslutas att de föreslagna åtgärderna kan komma att kräva särskild prövning enligt miljöbalken, kulturmiljölagen eller annan lagstiftning. Föreslagna utvecklingsområden bör i miljöbedömningen översiktligt beskrivas utifrån deras naturförhållanden och deras betydelse i ett landskapsperspektiv för den gröna infrastrukturen, deras potentiella inverkan på MKN, liksom risk för konflikt med skyddad natur.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten noteras. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller en processbeskrivning där tidigare val i framtagandet av översiktsplanen noteras. Avseende MKN Vatten har utpekade ytor kompletterats med kommunens bedömning av påverkan på denna miljökvalitetsnorm.

Konsekvensbedömning Vindbruk

...Det kan ske påverkan på den biologiska mångfalden genom habitatförlust för flora och fauna.

Utöver habitatförlust är en av de mer påtagliga konsekvenserna störning samt kollisioner som dödar individer av flygande djur, såväl fågel, fladdermöss som insekter.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun gör bedömningen att det inte är relevant att genomföra fördjupade utredningar avseende påverkan på skyddade arter i det här skedet. Detta görs som en del av tillståndsprocessen för ett vindbruksprojekt.

Deltagande

Beslut att avge detta yttrande har fattats enhetschef [REDACTED] efter föredragning av planarkitekt [REDACTED]. I ärendet har även miljöskyddshandläggare [REDACTED], vattenhandläggare [REDACTED], naturskyddshandläggare [REDACTED], friluftslivssamordnare [REDACTED], byggnadsantikvarie [REDACTED], handläggare krisberedskap [REDACTED], antikvarie [REDACTED] samt strateg social hållbarhet [REDACTED] deltagit.

Bilagor

Yttranden från andra myndigheter

- Luftfartsverket
- Tillväxtverket
- Statens geologiska undersökning
- Skogsstyrelsen
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Svenska kraftnät
- Energimyndigheten
- Post- och telestyrelsen
- Statens geologiska institut
- Trafikverket
- Försvarsmakten

Luftfartsverket

LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande: I översiktsplanen nämns ingenting vad gäller höga objekt som kan vara till hinder för militär och civil luftfart. Dessa bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarsmakten remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna kommunen om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt, som är bygglovspliktiga eller ingår i kommunala planer, oavsett typ* som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV för **CNS-analys**. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Detta bör nämnas i översiktsplanen under "Riksintresse", förslagsvis under underrubriken Totalförsvaret.

OBS! CNS-analys är **inte** samma sak som flyghinderanalys. CNS-analys tar hänsyn till utrustning som på olika sätt används för att kommunicera med, övervaka m.m flygtrafiken. Denna utrustning finns inte enbart i anslutning till flygplats utan även ute i terrängen och därför är det viktigt att alla objekt över 20 m oavsett placering remitteras till Luftfartsverket.

*master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etc.

Nybro kommuns kommentar

Planförslaget har kompletterats med information motsvarande den som Luftfartsverket delger i sitt yttrande.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät (SVK) har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har följande synpunkter:

Sammanfattning

Det är positivt att översiktsplanen bekräftar att mark och vatten där transmissionsnätet återfinns är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen.

Texten behöver dock ändras till att påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseytans gräns vid luftledning, och inte från befintlig ledningsgata.

Översiktsplanen nämner SVK:s tidigare magnetfältspolicy som har utgått. SVK följer ansvariga myndigheters rekommendationer.

I översiktsplanen anges att kraftledningar som går genom eller i närheten av bebyggelse bör grävas ner för att minska risken för påverkan på människor. SVK önskar ett förtydligande vilka kraftledningar som avses eftersom markförläggning av kraftledningar tillhörande transmissionsnätet sällan är tekniskt möjligt eller ekonomiskt försvarbart.

Översiktsplanen nämner begreppet strålning i samband med kraftledningar. Begreppet är inte korrekt att användas i samband med lågfrekventa fält som förekommer i kraftledningar. Samråd ska hållas med SVK när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet.

Svenska kraftnäts anläggningar

Befintliga anläggningar

Investeringsplaner

En av de befintliga ledningarna som går mellan Ekhyddan (i Oskarshamn kommun) och Nybro behöver förnyas innan den tekniska livslängden uppnås. SVK genomför för närvarande en utredning för att avgöra hur nätförstärkning ska utföras. Inriktningsbeslut är preliminärt planerat under 2032 med ett preliminärt drifttagningsdatum kring 2040. Utredningen är i ett tidigt skede men kan med fördel framgå i textform i översiktsplanen.

Utöver planeringen av förnyelsen av Ekhyddan - Nybro arbetar SVK med att förstärka transmissionsnätet med en ny 400 kV-ledning mellan Nybro och Hemsjö (i Olofströms kommun). Det som tidigare var ledningssträckning Ekhyddan-Nybro-Hemsjö har delats upp. För den sydliga delen mellan Nybro och Hemsjö har SVK ansökt om och erhållit koncessionsbeslut och byggnation av ledningen pågår. För den norra delen, mellan Ekhyddan och Nybro, väntar SVK på koncessionsbeslut från regeringen. För övergripande information rörande SVK:s framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Nätutvecklingsplan 2024–2033 som finns publicerat på SVK:s webbplats: [Nätutvecklingsplan | Svenska kraftnät](#)

Svenska kraftnäts anläggningar i kartorna

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar

Det är positivt att översiktsplanen bekräftar att mark och vatten där transmissionsnätet återfinns är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) beslutade i slutet av oktober 2024 att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken.

Det utpekade området för riksintresse för totalförsvarets anläggningar vid en luftledning är 100 meter. Detta omfattar den befintliga ledningsgatan som är cirka 50 meter bred och den yta som krävs för att bygga en ny eller ersättande ledning intill den befintliga ledningen. Även denna yta beräknas till 50 meter i bredd. Inom utpekade riksintresseanspråk är det inte lämpligt att planera för ny markanvändning. Utanför det utpekade området för riksintresse vid luftledning finns dessutom ett påverkansområde där vissa åtgärder eller verksamheter påtagligt kan försvåra upprätthållandet av transmissionsnätet eller förutsättningarna för att bygga ut och förnya nätet. Påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseytans gräns vid luftledning. Observera att där fler än en ledning löper parallellt är riksintresseanspråket större än ovan angivet.

Under avsnittet om ”Totalförsvaret – Civilt försvar står det angivet ”påverkansområde för luftledningar är satt med ett avstånd på 160 meter från befintlig ledningsgata”. Texten behöver ändras till att påverkansområdet

sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseytans gräns vid luftledning, och inte från befintlig ledningsgata. Gällande riksintresset för kablar, utgör riksintresseanspråket en bredd på 10 meter med ett påverkansområde på 15 meter på vardera sida om den geografiska preciseringen för markförlagda kablar. Geodata för de delar av transmissionsnätets riksintresseanspråk som inte omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen respektive säkerhetsskyddsklassificering enligt 2 kap. 5 § säkerhetsskyddslagen finns att hämta hos MSB: [Riksintressen | MSB](#).

Mer information om transmissionsnätet som riksintresse för totalförsvarets anläggningar finns på MSB:s och SVK:s webbplatser:

- [Riksintressen | MSB](#)
- [Beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar \(TfC 0004-0024\) | MSB](#)
- [Transmissionsnätet är riksintresse | Svenska kraftnät](#)

Magnetfält

Översiktsplanen nämner SVK:s tidigare magnetfältspolicy som har utgått. SVK följer ansvariga myndigheters rekommendationer.

Översiktsplanen nämner begreppet strålning i samband med kraftledningar. Begreppet är inte korrekt att användas i samband med lågfrekventa fält som förekommer vid kraftledningar, då dessa fält saknar de egenskaper som förknippas med strålning.

SVK tar hänsyn till magnetfält i enlighet med strålskyddslagen, miljöbalken och ansvariga myndigheters rekommendationer. Det gäller både vid planering av nya ledningar och förvaltning av det befintliga nätet.

För vidare information kopplat till hur människors hälsa kan påverkas av magnetfält hänvisar SVK till expertmyndigheterna Folkhälsomyndigheten och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Vid planering av nya transmissionsnätanläggningar använder SVK en utredningsnivå för magnetfältsexponering under lång tid som ligger på 0,4 mikrotesla i årsmedelvärde. Det innebär att vi undersöker om åtgärder är möjliga och rimliga att vidta för att minimera magnetfält, framför allt genom justering av ledningens placering, men också genom ledningens tekniska utformning. När MSB beslutade att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar tog man, genom att peka ut påverkansområden, höjd för den maximala magnetfältsutbredning som kan behöva beaktas från två eller flera 400 kV-ledningar för att underskrida 0,4 mikrotesla.

Påverkansområdet vid luftledningar har en generell bredd på 160 meter på vardera sidan om den geografiska preciseringen av riksintresset och kommunen bör inte placera någon ny störningskänslig bebyggelse såsom bostäder eller lokaler där barn vistas varaktigt inom detta område. Om- eller tillbyggnation av befintliga byggnader bör inte ske om magnetfältet starkt avviker från vad som är normalt i bostäder (2 mikrotesla i årsmedelvärde) eller om ombyggnationen medför att exponering ökar. Befintliga byggnader nära kraftledningar, som inte utgör en elsäkerhetsfara, kan däremot vara kvar.

Mer information om magnetfält och vilka avstånd som bör hållas mellan kraftledningar och bebyggelse finns på SVK:s och Boverkets webbplatser:

- [Magnetfält | Svenska kraftnät](#)
- [Elsäkerhet och hälsa - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

Luftledningar och markkabel

I översiktsplanen anges att kraftledningar som går genom eller i närheten av bebyggelse bör grävas ner för att minska risken för påverkan på människor. Det är oklart vilka kraftledningar som avses. Skrivningen behöver tydliggöras i översiktsplanen. Markförläggning av transmissionsnätsledningar är en teknik som används i undantagsfall på grund av en rad orsaker, bland annat att det är tekniskt utmanande och ofta svårt att motivera ekonomiskt. Här står SVK till förfogande och är gärna behjälpliga för bakgrund och motivering i sakfrågan.

Regeringen har nyligen ändrat förordningen om nätkoncession: Regeringen pekar ut luftledning som huvudalternativ för utbyggnad av elnät på högre spänningsnivåer - Regeringen.se. Enligt den ska elledningar för 130 kV eller högre spänning och som byggs med stöd av nätkoncession för linje som huvudregel byggas som luftledning. Det är vidare Energimarknadsinspektionen som beslutar om koncession för kraftledningar, såväl för nyanläggningar som vid förlängning av befintliga.

Markförläggning av transmissionsnätsledningar riskerar att påverka den svenska elförsörjningen negativt genom att det blir ett mindre driftsäkert och dyrare elsystem.

Elberedskap

Elförsörjningen är ett prioriterat område för totalförsvaret, vilket medför att såväl transmissionsnät som region- och lokalnät utgör essentiella delar av totalförsvaret. SVK är av regeringen utsedd till Sveriges elberedskapsmyndighet. Vår främsta uppgift är att vi ska bidra till att hela den svenska elsektorn har beredskap för att förebygga, motstå och hantera sådana störningar i elförsörjningen som kan medföra svåra påfrestningar på samhället.

Förändringar i elförsörjningen är anmälningspliktiga enligt elberedskapslagen. Med förändring i elförsörjningen menas till exempel att en anläggning eller ledning uppförs, förändras eller raseras. SVK:s föreskrifter om elberedskap (SvkFS 2023:1) anger vilka anläggningar som omfattas av anmälningsskyldigheten.

Den planerade förändringen ska i ett så tidigt skede som möjligt anmälas till SVK för att SVK i egenskap av elberedskapsmyndighet ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa en robust elförsörjning i Sverige. Föreskrifter och blankett för anmälan om förändring i elförsörjningen finns att hämta på SVK:s webbplats: [Anmälan om förändring i elförsörjningen | Svenska kraftnät](#).

Ytterligare information om lagar, föreskrifter, förordningar och vägledning kopplade till elberedskapsverksamheten återfinns på vår webbplats: [Regelverk för elberedskapsverksamheten | Svenska kraftnät](#)

Utbyggnad av vindkraft

Vid planering av vindkraftsanläggningar krävs ett visst säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och SVK:s anläggningar. Avståndet får inte vara sådant att ett vindkraftverk skulle kunna falla över en kraftledning vid ett haveri. Avstånden måste även vara tillräckliga för att möjliggöra en säker flygbesiktning samt tillräckliga mellan kraftledningens jordpunkter och jordpunkter i vindkraftsanläggningens uppsamlingsnät.

Mer information om säkerhetsavstånd mellan vindkraftsanläggningar och SVK:s anläggningar finns på vår webbplats: [Anslutning av vindkraft för samhällsplanerare | Svenska kraftnät](#).

Säkerhetsavstånden behöver även ta hänsyn till att ytterligare ledning kan tillkomma inom utpekad riksintresseanspråk, varför avstånden behöver förhålla sig till riksintresseanspråkets yttre gräns.

Samråd

Samråd ska genomföras med SVK när åtgärder planeras inom en radie av 500 meter från transmissionsnätet.

Samverkan är avgörande för att lyckas med energiomställningen

För att påskynda energiomställningen och bidra till att tillgodose det ökande elbehovet har nya regionala samverkansformer etablerats under de senaste åren. I Kalmar län har SEKK (Samarbete för energi och klimat) etablerats.

SVK arbetar kontinuerligt med att utveckla samverkan med Sveriges kommuner för att skapa förutsättningar för en gemensam samverkan och SVK ser fram emot en fortsatt dialog med Nybro kommun och välkomnar frågor om transmissionsnätet från kommunen.

Nybro kommuns kommentar:

Hänsyn till såväl befintligt som planerat transmissionsnät är beaktat i utpekande av vindbruksytor. Skyddsavstånd till transmissionsnätet från vindkraftverk behöver hanteras inom tillståndsprövningen av vindbruksprojekt. Begreppet strålning i samband med kraftledningar är ersatt med lämpligare begrepp. Ställningstagande angående vilka kraftledningar som Nybro kommun anser bör markförläggas har förtydligats. Hänvisning till SVK:s tidigare magnetfältpolicy har tagits bort. Information om avstånd och påverkansområde har förtydligats. Angående kartunderlaget framgår transmissionsnätet genom redogörelse av utpekat riksintresse för transmissionsnätets luftledning samt påverkansområde för transmissionsnätet i avsnittet om "Riksintresse för Totalförsvaret" i kapitlet "Riksintressen":

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av samrådshandlingarna för kommunens nya översiktsplan. Trafikverket har i nedanstående yttrande i huvudsak utgått från sin roll som förvaltare av statlig infrastruktur. Under 2025 förbereds kommande generations nationella och regionala transportplaner för åren 2026-2037. Hur dessa ser ut beträffande medelstilleddelning för olika åtgärdsområden och Regeringens prioriteringar är idag inte klart. Planerna kommer att remitteras under hösten 2025 och fastställas tidigt 2026. Beroende på hur dessa planförslag och Regeringens kommande beslut kan ytterligare synpunkter/kommentarer tillkomma i senare skeden av ÖP-arbetet.

Övergripande

Förslaget till ÖP tar på ett bra sätt avstamp i kommunens läge, geografiska förutsättningen och regional/mellankommunala beroenden, där infrastruktur och kommunikationer, godsflöden, pendling och arbetsmarknad utgör viktiga grundförutsättningar. Avsnittet "Planering på olika nivåer" kan med fördel kompletteras med att planering av statlig infrastruktur sker genom Vägagen och Lagen om byggande av järnväg med Trafikverket som huvudansvarig aktör och utifrån ekonomiska prioriteringar Nationell och Regional Transportplan vilka beslutas av Regeringen.

Nationella och regionala mål

Eftersom infrastruktur och kommunikationer ingår i flera delar i förslaget till ÖP ser Trafikverket i detta sammanhang det som önskvärt att även de transportpolitiska målen tas med.

Infrastruktur allmänt

Riksväg 25 samt Kust-kustbanan utgör infrastruktur som vid ombyggnader och nyinvesteringar är beroende av finansiering genom nationell transportplan. Eventuella åtgärdsbehov i dessa system är således beroende av att

de prioriteras på nationell nivå. Detta innebär också att investeringar och byggnationer kan ha långa ledtider. Dialog om åtgärder i väg- och järnvägssystem måste därför ske i mycket tidiga skeden och med lång planeringshorisont samt utifrån de planerings- och finansieringsprinciper som anges i nationell och regional transportplan. Region Kalmar Län och Trafikverket är naturliga dialogparter. För behov av åtgärder i statlig infrastruktur tillämpar Trafikverket ett nyttofördelningsperspektiv, dvs att den som har intresset/nyttan av en åtgärd också bär det huvudsakliga finansiella ansvaret för åtgärden. Eventuella åtgärderna kan således behöva föregås av avtal där finansieringsansvaret regleras.

Mark- och vatten och bebyggelseutveckling

Längs statliga vägar gäller generellt en tillståndspliktig zon (byggnadsfritt avstånd) på tolv meter från vägområdet. Länsstyrelsen kan (enligt § 47 Väglagen) besluta om utökat byggnadsfritt avstånd, dock högst till 50 meter. Trafikverket anser att minst de avstånd som beskrivs enligt § 47 Väglagen och Länsstyrelsens beslut i förhållande därtill bör säkerställas vid kommunal planering.

Kollektivtrafik

Mobilitet, barns- och ungas förutsättningar, säkerhet och kollektivtrafik behandlas på ett ambitiöst sätt men även realistiskt utifrån det faktum att kommunen till stora delar är glest befolkad och där ett högt bilberoende kommer att kvarstå.

Väg

Längs Rv 25 råder en tillståndspliktig zon (byggnadsfritt avstånd) på 30 meter. Förutom att säkra ytor för vägens framtida behov är ett tungt vägande skäl att säkerställa goda avstånd de klimatanpassningsåtgärder som kan komma att behövas längs vägen. Förutom möjliga åtgärder längs vägen är det av vikt att möjliga vägar för omledning finns. Då möjliga omledningsvägar kan bestå av kommunala vägar kan Trafikverket i yttranden över t.ex. framtida detaljplaner att ha omledningsmöjligheter som en parameter vid yttranden över detaljplaner. Vägplan är påbörjad för ny Trafikplats vid Smedtorp/Glasporten på Rv 25. Ett färdigställande av trafikplatsen är en förutsättning för fortsatt långsiktig verksamhetsutveckling i området. Trafikverket ser gärna att kommunen i ÖP uttrycker en ambition att vara öppna för utökade kommunala väghållningsområden genom övertagande av statlig väg där så bedöms lämpligt, av såväl kommunen som Trafikverket. Detta kan röra mindre statliga vägar som av gammal hävd är statliga men där staten inte längre har något behov av att vara väghållare. Genom ett kommunalt övertagande kan en lokalt bättre anpassad väghållning erhållas och kommunen får dessutom mandat att planera väg och kringliggande bebyggelse på ett funktionellt sätt utifrån ett kommunalt perspektiv.

Järnväg

Det byggnadsfria avståndet på 30 meter från järnväg (spårmit) är därför viktigt att hålla, speciellt mot bakgrund av förväntat ökat intresse för/behov av ökas tågtrafik.

Cykel och gång

ÖP uttrycker goda ambitioner gällande säker infrastruktur för oskyddade trafikanter. Cykelvägar hanteras på ett överlag bra sätt. Region Kalmar läns principer för fördelning av kostnader för cykelvägar bör även framgå för att ge rätt förväntningar på utbyggnadsmöjligheterna. Prioriteringar i den Regionala transportplanen för åren 2026-2037 kan komma att generera ytterligare synpunkter i senare skeden av ÖP-processen. En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för cykelväg Kalmar – Nybro, längs Rv 25 har utretts, men tid för genomförande är i dag inte fastställt.

Riksintresse för kommunikation

Riksintressen för kommunikationer hanteras överlag på ett bra sätt. Riksväg 31 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet och utgör en regionalt viktig väg för såväl gods- som persontrafik. Då vägen inte utgör riksintresse bör dock beskrivningen av vägen inte redovisas under avsnittet Riksintresse för kommunikationer.

Observera att fler synpunkter kan komma i nästa skede.

Nybro kommuns kommentar

Information och ställningstaganden gällande riksväg 31 är flyttat från kapitlet "Riksintressen" till "Mobilitet och trafik". Stycke om riksväg 25 i kapitlet "Riksintressen" har utvecklats med information om tillståndspliktig zon med ett byggnadsfritt avstånd. På liknande sätt har delen om Kust till kust-banan i avsnittet tillfogats information om byggnadsfritt avstånd. Planförslaget har utvecklats med ett nytt utpekande gällande cykelväg Kalmar – Nybro, längs riksväg 25, som motsvarar det pågående projektet. Avsnittet Planering på olika nivåer har kompletterats med efterfrågad information. I övrigt, se Nybro kommuns svar på yttrande från Länsstyrelsens i Kalmar län ovan.

Region Kalmar Län

Region Kalmar län konstaterar att översiktsplanen tydligt och strategiskt sätter in kommunen i ett större geografiskt och funktionellt sammanhang.

Regional utvecklingsstrategi

Region Kalmar län har det regionala utvecklingsansvaret i Kalmar län och har nyligen skickat ut en reviderad regional utvecklingsstrategi (RUS) på remiss. RUS:en är ute på remiss till och med den 30 oktober 2025. Av samrådsförslaget blir det tydligt att det finns en röd tråd mellan kommunens omvärldsanalys och mål samt de styrkor, utmaningar och kraftsamlingsområden som regionen efter en gedigen dialog under 2024 har valt att lyfta fram i länets gemensamma RUS.

I kommunens samrådsförslag för översiktsplan tydliggörs att framtagna kunskapsunderlag och erhållna erfarenheter, från såväl Regionsamverkan Sydsverige som strukturbildsarbetet i Kalmar län, har bidragit till en ökad förståelse för kommunens geografiska och funktionella sammanhang bortom kommungränserna. De kartor som tydliggör kommunens läge i ett regionalt sammanhang likväl som den önskvärda utvecklingsinriktningen är ett bra exempel på detta. Önskvärt vore om kommunen till granskningsskedet anammar den nodstruktur som används såväl inom Regionsamverkan Sydsverige som i den regionala strukturbilden 2040. Denna struktur finns i den reviderade RUS:en, det vill säga tillväxtmotorer, regionala kärnor, regionala strategiska noder (och skärgårdsnoder). Centralorten Nybro pekas i strukturbildskartan ut som en regional kärna till 2040 och det för sin betydelse för ett större omland vad avser exempelvis arbetstillfällen, service och utbildning.

Folkhälsa

I samrådsförslagens inledning finns ett tydligt och viktigt ställningstagande om att tre perspektiv (barnperspektiv, jämställdhet och folkhälsa) ska genomsyra allt. I "Relevanta mål, planer och program" tydliggörs relevansen av nationella och regionala mål, planer och program på ett bra sätt. "Strategin för ett jämställt Kalmar län" samt "Det nationella Funktionshinderpolitiska målet" med sina fyra områden (principen om universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar samt förebygga och motverka diskriminering) bör adderas till listan då de är relevanta för en översiktsplan.

I kapitlet om folkhälsa vore det en styrka om behovet av att arbeta för ökad jämlikhet i hälsa mellan olika grupper av invånare kunna lyftas fram än mer. I den reviderade RUS:en tydliggörs att de inomregionala skillnaderna i socioekonomi och folkhälsa är en av länets största utmaningar, vilket är tydligt även för Nybro kommun. Likaså får det med fördel tydliggöras hur kommunen arbetar för att få in synpunkter från olika grupper i samhället på detta samrådsförslag.

Trafik och infrastruktur

Kommunens genomgående fokus på barnperspektivet kopplat till cykel- och kollektivtrafik underlättar dialogen med exempelvis Region Kalmar län. Det gör exempelvis att kommunens argument för kollektivtrafik i de noder som kommunen genomgående lyfter i samrådsförslaget blir mer relevant. Likaså ser Region Kalmar län positivt på den kollektivtrafikorienterade bebyggelseplanering som kommunen lyfter fram. Region Kalmar län arbetar gärna vidare med Nybro kommun i den kommande Trafikstrategin för Kalmar län för att hitta vägar framåt för effektiva och hållbara transporter.

Nybro kommun lyfter fram arbetet med kollektivtrafikens utmaningar och möjligheter på ett tydligt sätt. Det visas exempelvis tydligt att kollektivtrafikens förutsättningar bland annat är kopplade till befolkningstätheten och geografiska förhållanden i kommunen. Nybro kommun har tydligt pekat ut de områden som har störst potential för tillväxt och ökad kollektivtrafik. Region Kalmar län ser dock att det är svårt att få till tätare trafik till de mindre orterna, eftersom de fortfarande är små och inte förväntas växa nämnvärt framöver. Att lyfta fram noder och bytespunkter som viktiga strategiska punkter för kollektivtrafikens utveckling är mycket positivt. Det är positivt om detta arbete bedrivs i nära dialog med Region Kalmar län och andra myndigheter och intressenter för att inte missa viktiga aspekter i genomförandet. Region Kalmar län vill också lyfta fram den koppling som går att se mellan framtagna översiktsplan och gällande trafikförsörjningsprogram.

Digitalisering

Förutom i samrådsförslagens omvärldsanalys så saknas förutsättningar och behov kopplat till digitalisering och teknisk utveckling, vilket kommunen bör åtgärda till granskningsskedet.

Landsbygdsutveckling

Det är positivt att kommunen pekar ut och tar ställning för ett antal serviceorter i den egna kommunen. Kommunen kan med fördel tydliggöra att det är här som kommunen anser att det är särskilt viktigt att bibehålla eller utveckla grundläggande service (dagligvaror, drivmedel, ombudsfunktioner för betaltjänster, post och paket) samt om det finns andra platser som är aktuella förutom serviceorterna.

Nybro kommuns kommentar

Utvecklingsinriktningarnas utformning är en produkt av den dialog som förts internt avseende den övergripande målsättningen och inriktningen för översiktsplanen. Eftersom utvecklingsinriktningen är ett underlag till den mark- och vattenanvändningskarta som planförslaget utmynnat i avser Nybro kommun inte ändra utförandet av utvecklingsinriktningen i detta skede. I samband med framtagandet av översiktsplanen har strukturbilden beaktats och varit ett viktigt underlag.

Ställningstagande om boendemiljöer i kapitlet "Bebyggelse" samt "Social hållbarhet" har kompletterats för att lyfta fram behovet av att arbeta för ökad jämställdhet i hälsa: "Boendemiljöer ska möjliggöra och stödja hälsosamma val för att främja en jämställd och jämlik hälsa".

Angående efterfrågade tillägg av dokument i avsnittet Folkhälsa så hanteras aspekterna som nämns i avsnittet i planen, men planförslaget har inte haft de nämnda dokumenten som stöd i framtagandet och de lyfts av denna anledning inte fram särskilt.

Granskningsförslaget innehåller inget ytterligare avsnitt avseende digitalisering, däremot har Nybro kommun redan en god digital infrastruktur, med bredband utbyggt i stort sett över hela kommunen.

Nybro kommun har även en Digital strategi antagen av kommunstyrelsen 2020 där det framgår att "Hela Nybro kommun bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering. Översiktsplanen har inte bedömts ha någon ytterligare roll att spela i denna utveckling i nuläget.

Nybro kommun noterar synpunkten om landsbygdsutveckling.

Yttranden från kommuner

Kalmar kommun

Kalmar kommun följer med intresse Nybro kommuns arbete med den nya översiktsplanen och bedömer att planförslaget är mycket väl genomarbetad och tydligt presenterad. Den digitala strukturen är lättnavigerad och tillgänglig, och att samrådshandlingen även finns i PDF-format underlättar hanteringen, särskilt vid utskrift.

Planens målformuleringar och utvecklingsriktning ger en tydlig bild av Nybro kommuns ambition att verka för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Ställningstagandena kopplas väl till de övergripande målen och visar på ett strategiskt angreppssätt för att möta framtida utmaningar.

Mellankommunala frågor

Kalmar kommun ser positivt på Nybro kommuns uttalade ambition att stärka det mellankommunala samarbetet. Särskilt välkomnas skrivningarna om översyn av grannkommuners översiktsplaner, dialog kring utbyggnadsområden nära kommungränser samt strategisk hantering av offentlig service. Att planeringen grundas i geografiska analyser och funktionella regioner är i linje med Kalmars egna planeringsprinciper. Kalmar kommun föreslår att Nybro kommun kompletterar avsnittet om mellankommunala frågor med en skrivning om Kretslopp Sydost (KSO) och samverkan kring avfallshantering, då detta är ett viktigt regionalt samarbetsområde.

Cykelinfrastruktur

Planförslaget hänvisar till regionens cykelinfrastrukturplan för perioden 2023–2033 och uttrycker stöd för utveckling av regionala cykelstråk. Kalmar kommun noterar att den aktuella cykelinfrastrukturplanen främst fokuserar på vardagspendling till arbete och skola inom ett avstånd om cirka 10 km, medan skrivningarna i Nybros plan tycks referera till den tidigare planen från 2015, där långväga cykelstråk och turismcykling prioriterades. Kalmar kommun rekommenderar att Nybro kommun förtydligar vilken inriktning som avses – vardagspendling enligt nu gällande plan eller långväga cykelstråk och turismcykling enligt tidigare plan – för att undvika oklarheter i planens målbild.

Energiproduktion – Solenergi

Kalmar kommun vill uppmärksamma att solenergianläggningar, särskilt markbundna solparker, under senare år har blivit en fråga i många svenska kommuner. Storskaliga solcellsanläggningar på mark har blivit aktuella, både i Kalmar och Nybro kommun. Dessa anläggningar kräver ofta stora markytor och kan komma att påverka landskapsbild, jordbruksmark, naturvärden och rekreationsområden. Kommunerna har dock mindre inflytande över prövningen av solcellsanläggningar jämfört med vindkraftverk. Solenergi är en viktig del av

Sveriges omställning till förnybar energi, och kommunerna har en nyckelroll i att balansera dessa behov mot andra samhällsintressen. Kalmar kommun föreslår att Nybro kommun överväger att ta fram ställningstaganden för lokalisering och utformning av solenergianläggningar i det fortsatta arbetet med översiktsplanen

Nybro kommuns kommentar

Syftet med respektive utpekande av cykelinfrastruktur i planförslaget har förtydligats kopplat till respektive sträcka i mark- och vattenanvändningskartan. I kartan görs ingen symbolmässig skillnad mellan rekreations- och vardagscykling. Generellt kan sägas att stråk som pekas ut mellan tätorter har syftet att främja vardagscykling medan stråk mellan målpunkter för friluftsliv främst avser cykling i rekreativ syfte. Exempel på det senare är de utpekade stråken i norra kommundelen, i anslutning till Alsteråns naturskogar. Det finns även en distinktion i förhållande till åtgärder mellan stråken. Ofta rör det sig om skyltningsåtgärder för att hänvisa oskyddade trafikanter till lågtrafikerade stråk eller stråk separerade från motorfordonstrafik.

Det nya kapitlet "Teknisk försörjning" har kompletterats med 1) information om samverkan kring avfallshantering genom Kretslopp sydost och 2) ett ställningstagande om hänsyn vid lokalisering av markförlagda solenergianläggningar.

Högsby kommun

De funktionella sambanden mellan våra kommuner har historiskt varit svaga med glesbefolkad landsbygd i gränstrakterna. Infrastrukturen är dåligt utvecklad och direkta kollektivtrafikstråk mellan kommunerna i princip icke-existerande. Det är därför glädjande att det i föreslagen översiktsplan finns en stark betoning på natur, landskap och friluftsliv kring Allgunnen och Ekopark Hornsö som en sammanbindande kraft för landsbygdsutveckling i området och på tvärs kommungränsen.

Högsby kommun ser positivt på att analysen av vindkraftens möjliga utbyggnad väger in värdena kopplade till landskap och friluftsliv kring Allgunnen, Aboda klint och Ekopark Hornsö. Vi ser dock en risk att det utpekade området med klass 1 (goda förutsättningar för vindkraft) vid Rugstorp skulle kunna ha en negativ påverkan på den mest östliga delen av ekoparken, där det pågår en process med utredningsområde för en eventuell ny nationalpark. Om en nationalpark skulle bildas så bör friluftsliv och landskapsbild prioriteras framför utbyggnad av vindkraft intill en sådan nationalpark.

Kommunen ser även positivt på utpekade rekreativstråk för vandring och cykling i norra kommundelen. Det kan finnas en potential att arbeta över kommungränserna med leder och/eller cykelturkartor, vilket skulle stärka ekoparken och dess omgivning som destination. Vi instämmer i att stråket Abbetorp - Rugstorp är intressant för detta, men vill även lyfta fram potentialen i det gamla järnvägsstråket från Allgunnen till Grönlid, som till stora delar är befintlig väg, men det saknas en gångbro över Badebodaån i gränsen mellan våra kommuner. Brofundament finns kvar, så det är en hanterbar åtgärd som skulle skapa fina möjligheter till att ta sig runt sjön Allgunnen för friluftslivet. Gamla järnvägsstråk har också ofta kulturhistoriska värden kopplat till sig som tillgängliggörs om ett rekreativstråk skapas.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun delar Högsby kommuns syn gällande satsningar på utveckling av friluftsliv kring Allgunnen och Hornsö Ekopark som en samlande kraft för landsbygdsutveckling över kommungränser.

Vindbruksyta vid Rugstorp nära kommungräns mot Högsby kommun har tagits bort till granskningsförslaget.

Antalet stråk för oskyddade trafikanter för såväl rekreation som vardagscykling har begränsats i granskningsförslaget för att ge ett förtydligt fokus på genomförbarhet. Det har inte bedömts som aktuellt att

peka ut ytterligare stråk men kommunen utesluter inte att vägar som den vid Allgunnen-Grönlid som nämns i Högsby kommuns yttrande kan komma att bli aktuell i framtiden, genom kommande planeringsstrategier.

Uppvidinge kommun

Nybro kommun har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan som är på samråd under perioden 23 juni - 30 september 2025. Översiktsplanen syftar till att vägleda beslut om hur mark- och vattenområden ska användas på ett långsiktigt hållbart sätt, samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan. Planförslaget och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning finns tillgängliga på kommunens hemsida: www.nybro.se/2050. Översiktsplanen redovisas både i form av en digital karttjänst och som ett utskrivbart textdokument i PDF.

Uppvidinge kommuns samrådsyttrande är avstämt med representanter för kommunlednings-, samhällsservice- och miljö- och byggnadsförvaltningarna. Yttrandet fokuserar på frågor som är av mellankommunalt intresse för Uppvidinge kommun, i första hand sådant som berör trafikinfrastruktur, kollektivtrafik, grönstruktur och besöksnäring.

Översiktsplanens utvecklingsinriktning visar tydligt kommunens huvudsakliga struktur och prioriteringar. Vad gäller trafikinfrastrukturen är det positivt att riksväg 31 är utpekad som ett stråk som behöver utvecklas med 2+1väg och viltstängsel. I stråket ingår även banvallen Nybro-Orrefors-Målerås-Sävsjöström som har potential för hållbara resor och besöksnäring. Däremot behöver möjligheten till pendling mellan regioner och kommuner lyftas tydligare i översiktsplanen, särskilt vad gäller kollektivtrafik. Med tanke på Alstermos starka arbetsmarknad med inpendling från Nybro kommun behöver särskilt den mellanregionala kollektivtrafiken mellan Alstermo och Målerås samt vidare mot Nybro förbättras.

Nybro kommuns översiktsplan pekar ut regional grönstruktur i form av värdefulla naturmiljöer. De utpekade områdena baseras på länsstyrelsens utpekade värdekärnor kompletterade med kända områden med höga biologiska och ekologiska värden. De värdefulla naturmiljöerna i anslutning till kommungränsen mellan Uppvidinge kommun och Nybro kommun utgörs till stor del av vattenmiljöer kopplade till sjöar som Uvasjön och Tämnen, vattendrag som Badebodaån och Ljungbyån samt till värdefulla våtmarker, men det finns även exempel på områden med värdefulla odlingslandskap och gamla träd. Som nämns i översiktsplanen är det angeläget att ta hänsyn till detta i efterföljande arbete. Det är utöver det viktigt att hantera värdefull regional grönstruktur i ett regionalt perspektiv, bland annat så att områden som överskrider en kommungräns behandlas likartat av berörda kommuner och att områdenas potential för besöksnäring tillvaratas.

I förslaget till översiktsplanen anges att områden med särskilt värde för friluftslivet utvecklas med fokus på besöksnäring för att bidra med värden för hela regionen. Mer specifikt pekas det ut att utveckling av naturturism i norra kommundelen ska ske genom att tillgängliggöra Alsteråns naturskogar för besökare, med Alsterbro som Nybro kommuns huvudentré till området. Med tanke på de tydliga kopplingarna vidare uppströms längs med Alsterån, både i form av vattendrag och sjöar samt befintliga cykel- och vandringsleder, finns det en potential att utveckla möjligheten till naturupplevelser längs Alsterån även in i Uppvidinge kommun. För att kunna utveckla besöksnäringen längs Alsterån är det viktigt med mellankommunalt samarbete och här är Destination Glasriket, där både Uppvidinge och Nybro kommun ingår, ett naturligt forum.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun delar Uppvidinge kommuns bild av att den mellankommunala pendlingen är viktig. Dock framgår i önskemål från kommuninvånare i Nybro kommun att en förbättrad koppling från den västra kommundelen mot centralorten är önskvärd, vilket också ligger till grund för prioriteringen att utpekade

serviceorter ska vara bytespunkter mellan trafikslag. Likväl kan ändå en översyn av kollektivtrafiken i dessa delar av kommunerna vara nödvändig.

Säkra transporter över kommungränsen är nödvändiga och Nybro kommun lyfter särskilt möjligheten för oskyddade trafikanter att på ett mer trafiksäkert sätt kunna röra sig mot Alstermo från Målerås med utpekande i mark- och vattenanvändningskartan.

Nybro kommun delar uppfattningen om att mellankommunalt samarbete är viktigt i förhållande till regional grönstruktur.

Nybro kommun ställer sig positiva till att, genom fortsatt arbete inom ramen för Destination Glasriket, bland annat lyfta fram värdefulla natur- och friluftslivsmiljöer längs Alsterån.

Mönsterås kommun

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta tekniska förvaltningens yttrande som sitt och överlämna det till Nybro kommun som Mönsterås kommuns svar.

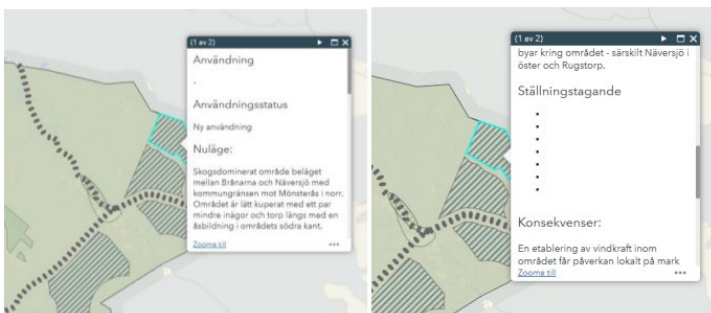
Sammanfattning

Samhällsbyggnadskontoret i Nybro kommun har översänt samrådsförslag på ny översiktsplan för yttrande. Mönsterås kommun ser positivt på de delar där regionala perspektivet lyfts in. Det regionala sambandet skulle däremot kunna motiveras och beskrivas mer i delar av översiktsplanen.

Under rubriken Mål Nybro kommun 2050, noterar vi att det lyfts fram vissa målsättningar som har koppling till det regionala perspektivet. Det ser vi som mycket positivt – inte minst betoningen på samverkan mellan orter av olika storlek. Utvecklingsinriktning 2050, är nästa rubrik. Här finns en kartfigur baserad på regionens utvecklingsstrategier. Mönsterås kommun ser positivt på kartan som markerar ut Mönsterås och belyser vårt samband med Nybro kommun.

Nybro kommun lyfter tre ställningstaganden till mellankommunala relationer, dessa uppskattar vi på Mönsterås kommun.

För att enklare förstå relationerna mellan Nybro kommun och dess grannkommuner kan det vara bra om grannkommunernas kommungränser syns i mark- och vattenanvändningskartan. Vidare finns vissa otydligheter i mark- och vattenanvändningskartan, detta då det verkar saknas viss information. Ett exempel är i gräns med Mönsterås kommun, den information som saknas försvårar för oss att tolka intentionerna kring den föreslagna utvecklingen i detta område. Ett förtydligande här skulle vara till stor hjälp.

Nybro kommuns kommentar

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkterna. Nybro kommun ser fram emot vidare mellankommunal samverkan mellan Nybro och Mönsterås. Mark- och vattenanvändningskartan kompletteras med kommungränser och information kompletteras i ytor där detta saknats.

Nybro kommun – Individ och Familjenämnden

Individ- och familjenämnden ställer sig positiv till samrådsförslaget till översiktsplan för Nybro kommun 2050. Planen är väl genomarbetad och innehåller flera viktiga ställningstaganden som främjar hållbarhet, tillgänglighet och social gemenskap. Samtidigt ser nämnden att vissa delar behöver utvecklas för att bättre svara mot den nya socialtjänstlagens (2025:400) krav på kommunens ansvar i samhällsplaneringen.

Den nya socialtjänstlagen innebär ett förstärkt och tydliggjort ansvar för kommunerna att arbeta långsiktigt, förebyggande och kunskapsbaserat med sociala frågor. Detta inkluderar att skapa samhällen som främjar jämlikhet, trygghet, delaktighet och goda livsvillkor för alla invånare. Kommunens fysiska planering har därmed en central roll i att förebygga sociala problem och minska skillnader i hälsa och livsvillkor mellan olika grupper och geografiska områden.

För att uppfylla socialtjänstlagens intentioner bör översiktsplanen tydligare visa hur fysisk planering bidrar till att motverka psykisk ohälsa, social isolering och ojämlikhet. Det är särskilt viktigt att planeringen utformas med hänsyn till personer med funktionsnedsättning, barn och äldre, så att tillgänglighet och delaktighet säkerställs i hela kommunen. Sociala mötesplatser, närhet till natur och service samt trygga trafikmiljöer är exempel på faktorer som bidrar till ett förebyggande perspektiv. Det förebyggande arbetet enligt socialtjänstlagen innebär att kommunen aktivt ska skapa miljöer som främjar hälsa, trygghet och social samhörighet. Planeringen bör därför utgå från en helhetssyn på människors livsvillkor och inkludera insatser som stärker det sociala sammanhanget.

Socialstyrelsen har tydliggjort att socialtjänstens kunskap ska integreras i hela kommunens styrning. Det innebär att översiktsplanen bör visa hur samverkan mellan olika verksamheter säkerställs, och hur sociala perspektiv tas tillvara i planeringsprocessen. Detta är avgörande för att planen ska kunna fungera som ett verktyg för ett socialt hållbart samhälle. För att detta ska bli verklighet behöver översiktsplanen konkret visa hur socialtjänstens erfarenheter och data om invånarnas livsvillkor används som underlag i planeringen. Det bör också framgå hur denna kunskap bidrar till att identifiera behov och utforma insatser som förebygger sociala problem.

Individ- och familjenämnden föreslår att översiktsplanen justeras för att tydligare synliggöra socialtjänstlagens krav på kommunens gemensamma ansvar i samhällsplaneringen. Genom att integrera sociala perspektiv i planens mål och struktur kan kommunen skapa förutsättningar för trygghet, delaktighet och god livskvalitet för alla invånare.

Mot bakgrund av kommunens ansvar enligt den nya socialtjänstlagen (2025:400) bör översiktsplanen kompletteras med följande:

- Synliggöra kommunens ansvar enligt socialtjänstlagen (2025:400) att arbeta förebyggande genom fysisk planering som bidrar till goda levnadsförhållanden och minskar risken för psykisk ohälsa, social isolering och ojämlikhet.
- Redovisa hur samverkan mellan kommunens olika verksamheter och samhällsorgan ska säkerställas i enlighet med socialtjänstlagens krav på helhetssyn och samverkan.

- Tydliggöra hur socialtjänstens kunskap om invånarnas livsvillkor integreras i samhällsplaneringen, vilket är en central del av det kunskapsbaserade arbetssätt som lagen föreskriver.
- Beskriva hur offentliga miljöer ska främja trygghet, delaktighet och tillgänglighet för alla invånare i linje med socialtjänstlagens mål om jämlika och goda livsvillkor.

Nybro kommuns kommentar

Planförslaget till översiktsplan har en tydlig inriktning på mycket av det som individ- och familjenämnden lyfter i sitt yttrande, särskilt hänsynstagande gentemot personer med funktionsnedsättning, barn och äldre genom universell utformning av den offentliga miljön. Detta är i linje med socialtjänstlagens mål om jämlika och goda livsvillkor.

Samverkan mellan kommunens olika verksamheter anseende fysisk planering behöver ske i samband med framtagande av Översiktsplan och Handlingsplan för bostadsförsörjning där Socialnämndens individ- och familjeförvaltning är en aktiv part. Detta är förtydligt i kapitlet "Bebyggelse" under avsnittet om Handlingsplan för bostadsförsörjning, samt i kapitlet "Social hållbarhet".

Nybro kommun - Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden i Nybro kommun har tagit del av samrådsförslaget till översiktsplanen "Nybro kommun 2050" och vill härmed lämna sitt yttrande. Nämnden välkomnar det gedigna och strategiska arbete som planförslaget bygger på och understryker vikten av långsiktig och genomtänkt planering av mark- och vattenanvändning. En sådan planering är avgörande för att kommunen även i framtiden ska kunna erbjuda trygg, tillgänglig och jämlik vård och omsorg till sina invånare.

Samtidigt vill nämnden lyfta fram vissa områden där ytterligare hänsyn bör tas till omsorgens behov. Bland annat föreslås att begreppslistan som presenteras i början av planen kompletteras med förklaringar i den löpande texten, exempelvis genom fotnoter eller enklare definitioner, för att öka tillgängligheten för en bredare målgrupp.

Avsnittet om digitalisering och teknisk utveckling saknar enligt nämndens bedömning ett viktigt perspektiv: välfärdsteknikens roll inom vård och omsorg. Digitala hjälpmedel och tekniska lösningar är redan idag avgörande för att höja livskvaliteten för personer med behov av stöd och bör därför lyftas fram mer tydligt i planens framtidsspaning.

Vidare vill nämnden påpeka att beskrivningen av kommunens demografiska utveckling som särskilt åldrande inte är helt förenlig med regional statistik. Enligt jämförelser inom Kalmar län ligger Nybro kommun på en genomsnittlig nivå både sett till andelen äldre och förväntad ökningstakt. För att undvika en felaktig problembild eller resursfördelning bör detta avsnitt revideras utifrån aktuella och nyanserade data.

Nämnden instämmer i vikten av att hantera klimatförändringar genom lokal anpassning, men menar att avsnittet om klimatets effekter på kommunen skulle vinna på att kompletteras med tydliga källhänvisningar. Det skulle ytterligare stärka planens vetenskapliga grund och öka förtroendet för de föreslagna åtgärderna.

Slutligen vill nämnden framhålla att avsnittet om social hållbarhet och folkhälsa är mycket angeläget. Att inkludering, folkhälsa och tillgång till service lyfts fram som centrala perspektiv är positivt. För att omsättas i praktiken krävs dock att dessa ambitioner konkretiseras i den fysiska planeringen, exempelvis genom strategisk placering av trygghetsboenden, dagverksamheter och god kollektivtrafik till omsorgsnära verksamheter.

Omsorgsnämnden tillstyrker i huvudsak översiktsplanens inriktning men förordar att ovanstående synpunkter beaktas i den fortsatta beredningen av planförslaget, för att säkerställa att kommande samhällsutveckling även omfattar och stärker förutsättningarna för kommunens omsorgsverksamhet.

Nybro kommuns kommentar:

Avsnittet om digitalisering och teknisk utveckling ingår i översiktsplanens omvärldsanalys men granskningsförslaget innehåller inget ytterligare avsnitt avseende digitalisering. I Digital strategi för Nybro kommun antagen av kommunstyrelsen 2020 framgår att "Hela Nybro kommun bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering." Översiktsplanen har inte bedömts ha någon ytterligare roll att spela i denna utveckling i nuläget.

Synpunkten om äldre befolkning noteras, men skrivningar i kunskapsunderlag samt i kapitlet "Social hållbarhet" förändras inte då de stämmer med såväl prognosticerad försörjningsbörda som genomsnittsålder över tid i Nybro kommun. Avsnittets rubrik, Äldre befolkning, ändras dock till Demografisk utveckling som är ett mer neutralt begrepp.

Nybro kommun - Lärandenämnden

Utifrån arbetsgruppen för förskole- och skolstrukturutredningens syn är den demografiska påverkan från översiktsplanens kommande beslut det som kommer att ha störst påverkan på behovet av framtida förskole- och skolstruktur. Det får ses som problematiskt att beslut angående översiktsplanen kommer att tas efter att förslagen till skolstrukturutredningen kommer att presenteras och behöva beslutas. De orter som anges som serviceorter ("kärnor") med samhällsviktig service i översiktsplanen, där bland annat skola anges, harmoniserar inte nödvändigtvis med det behov som förskole- och skolstrukturutredningen utvisar utifrån andra parametrar, såsom effektivitet, kvalitet, ekonomi samt integration. Detta riskerar att skapa en oro och felaktig förväntning hos medborgare kring hur Nybro kommuns framtida förskole och skolstruktur kommer att se ut. Alternativt en svårighet för Kommunfullmäktige att fatta beslut i skolstrukturutredningen i fall dess förslag visar på att andra alternativ är mer förmånliga för Nybro kommuns invånare.

Nybro kommuns kommentar:

Formuleringen gällande serviceutbudet i serviceorterna har justerats till granskningsförslaget, utifrån synpunkterna i Lärandenämndens yttrande.

Nybro kommun - Kulturnämnden

På Översiktsplan för Nybro kommun 2050 – Samrådsversion meddelar Kulturnämnden följande synpunkter. Kulturnämnden är över lag mycket positivt inställda till den föreslagna översiktsplanen. Det gedigna förarbetet återspeglas i innehållet och har med stor säkerhet bidragit till att planförslaget över lag upplevs tydligt och bra strukturerat och det känns som att de täcker in alla viktiga delar. Kulturnämnden bedömer också att planförslaget i många avseende påverkar kulturverksamheterna på ett positivt sätt.

Kulturnämnden önskar särskilt lyfta följande:

- *Planförslaget i förhållande till det Kulturpolitiska programmet*
Planförslaget delar samma syn på de kulturella värdena som det kulturpolitiska programmet, mål och ställningstaganden i planförslaget går i linje med det kulturpolitiska programmet mål och målbilder. Vilket innebär att förvaltningen tror på en framgångsrik samverkan i arbetet med att förverkliga planförslaget.

Samsyn med det kulturpolitiska programmet blir tydligt bland annat i avsnittet under social hållbarhet gällande just kultur, identitet och dialog. Ett avsnitt som tillkommit efter det första förslaget som förvaltningen tagit del av vid en internremissrunda och som är ett mycket välkommet och uppskattat tillägg.

- *Ett planförslag med en flerkärnig struktur*

Kulturnämnden ställer sig positiva till att i planförslaget, i egenskap av ett av de viktigaste styrdokument, peka ut områden utifrån en rangordnad struktur i den aspekten att det också ger bättre möjligheter att själva eller i samverkan fokusera nämndens insatser i olika delar av kommunen på ett mer medvetet strategiskt sätt. Valet av serviceorter i den flerkärniga strukturen känns också relevant och aktuellt.

I de utpekade serviceorterna där långsiktiga satsningar på samhällsviktig service, offentlig eller privat, sker vill kulturnämnden få möjlighet att bidra med den kulturverksamhet som finns i nämndens ansvarområde. Utifrån planförslaget definition av offentlig service tolkar nämnden att det även innefattar kulturområdets verksamhet.

- *Planförslaget synliggör och ger stort utrymme till kulturella värden*

Kulturella värden så som kulturmiljöer och kulturarv lyfts fram och görs viktiga på olika sätt exempelvis i principer för gestaltad livsmiljö och ställningstaganden för friluftsliv. Byggnadsminnen, fornminnen och riksintressen samt kulturmiljöprogrammet synliggörs på tydliga sätt. Planförslaget innebär också att bevarandet av kulturmiljöer blir viktigt, och om detta också innebär att möjligheten att förvalta kommunalt ägda fastigheter med höga kulturvärden görs möjligt ser vi mycket positivt på det.

Det är också positivt att större besöksmål pekas ut, vi ser att konst och kultur i samverkan med andra förvaltningar kan göras mer närvarande i alla tre utpekade områden. I Orrefors som pekas ut som ett större besöksmål äger Nybro kommun flera viktiga byggnader som bidrar till upplevelsen av besöksmålet och förvaltandet av riksintresset.

Gällande besöksmål och platsutveckling generellt är det positivt att synliggöra destinations Glasrikets roll i arbetet samt vikten av att engagera lokalsamhället. Läs mer under Den lokala samverkan.

- *Ökade möjligheter att röra sig runt i kommunen*

Det som planförslaget beskriver gällande ökade möjligheter att röra sig runt om i kommunen, speciellt gällande barn och unga, är en mycket viktig aspekt för ett tillgängligt kulturliv. Med bra kommunikationer är tröskeln lägre för barn och unga i hela kommunen att delta i kulturskolans verksamhet eller i bibliotekets arrangemang för barn och unga exempelvis.

- *Den lokala samverkan Över lag genom hela planförslaget tas återkommande hänsyn till att utveckling ska ske tillsammans med och nära dialog med lokala aktörer, föreningsliv och likande. Samverkan är utpekad som en framgångsfaktor i det kulturpolitiska programmet, samma sak gäller för planförslaget.*

Kulturnämnden har identifierat två punkter där samhällsbyggandeförvaltningen gärna får förtydligad eller göra tillägg till slutgiltigt förslag:

- 1%-regeln för konstnärlig utsmyckning Kulturnämnden efterfrågar att det i planförslaget synliggörs kommunens beslut om att tillämpa 1%-regeln för konstnärlig utsmyckning (Beslut i

kommunfullmäktige DNR:04/0307)

- På sida 114 under rubrik: Natur, Kultur och fritid I texten under rubriken Mellankommunala frågor i underrubriken Natur, Kultur och fritid står egentligen inget om kultur, även om det går att läsa in mellan raderna. Samma sak går att säga om texten i underrubriken Besöksnäring under samma rubrik. Kulturnämnden efterfrågar en komplettering till dessa båda underrubriker där kultur blir mer synligt.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget kompletteras med skrivning om 1%-regeln för konstnärlig utsmyckning i kapitlet "Fördjupningar under avsnittet Arkitekturpolicy."

Ett ställningstagande har lagts till i kapitlet "Mellankommunala frågor" utifrån Kulturnämndens yttrande "Nybro kommun ska arbeta för en utveckling av kulturell verksamhet genom samverkan och dialog med föreningsliv och lokala aktörer."

Yttranden från politiska partier

Sverigedemokraterna Nybro

Sverigedemokraterna Nybro vill härmed framföra följande synpunkter på förslaget till ny översiktsplan.

1. Energiproduktion

Vi motsätter oss all form av storskalig vindkrafts- och solkraftsetablering inom Nybro kommun. Dessa anläggningar påverkar landskapsbild, naturvärden och boendemiljöer negativt, samtidigt som de inte bidrar med långsiktigt stabil energiförsörjning. Vid etablering så ska inga vindkraftverk verkställas närmare än 3 km till närmaste bebyggelse och avståndet mellan kommungräns och vindkraftverk ska vara minst 2,5 km.

Vi ser däremot positivt på att möjliggöra småskalig solenergi på fastigheters tak. Kommunen bör även öppna upp för att, i samverkan med staten och regionen, möjliggöra etablering av SMR – små modulära kärnkraftsreaktorer. Detta ger en trygg, planerbar och fossilfri energiförsörjning.

2. Bostadsbebyggelse och planering

Vi avvisar inriktningen om funktionsblandad bebyggelse där villaområden blandas med flerbostadshus eller hyresrätter. Invånare som gjort stora investeringar i sitt boende ska kunna känna trygghet i att deras boendemiljö inte förändras på ett sätt som minskar värdet eller trivseln. Olika bostadsformer bör i stället planeras i egna områden, med respekt för både de som bor i villor och de som bor i hyreshus.

3. Småstadskänslan

För att bevara Nybros attraktionskraft och särskilda karaktär som småstad bör det införas en höjdbegränsning på tre våningar för ny bostadsbebyggelse. Detta skapar harmoni i stadsbilden, stärker småstadskänslan och gör Nybro mer attraktivt för barnfamiljer.

Sammanfattning

Vi vill att översiktsplanen revideras i enlighet med ovanstående synpunkter så att Nybro kan utvecklas långsiktigt hållbart – med respekt för kommunens identitet, invånarnas trygghet och framtidens energiförsörjning.

Nybro kommuns kommentar

Synpunkten som berör energifrågan har även inkommit i form av en politisk motion som har besvarats genom samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Den nya vindbruksplan som presenteras inom ramen för översiktsplanen är framtagen i nära dialog med den politiska referensgruppen för översiktsplanen. I referensgruppen finns samtliga partier i kommunfullmäktige representerade. Inför framtagande av granskningsförslaget har den linje för vindbruksplanen som referensgruppen valt att gå vidare med varit ledande för arbetet. Enskilda politiska partier kan dock, genom sina yttranden i samrådet, visa sin partipolitiska inställning till energiproduktion.

Översiktsplanen hanterar inte frågan om SMR då detta inte ingått i uppdraget att ta fram planen. I dagsläget finns inte någon motsvarande anläggning i Sverige, och konsekvenser samt anläggningens behov är därför svåra att bedöma.

Landskapsbilden har tagits i beaktande vid framtagande av vindbruksplanen och påverkan på naturvärden bedöms inom ramen för tillståndsprocessen. Utpökade ytor för vindbruk har till granskning även justerats för utökad hänsyn till sammanhållen bebyggelse, dock ej med ett fast avstånd till enskilda hus.

Funktionsblandad bebyggelse innebär att flera olika funktioner ryms inom ett givet bebyggt område. Detta innebär bland annat att kommersiell och offentlig service ingår, utöver bostäder. Översiktsplanen styr inte upplåtelseformer för bostäder.

Utformning och våningshöjd för centralorten hanteras inom ramen för den fördjupade översiktsplanen för Nybro stad som antogs av kommunfullmäktige i juni 2022 och inte inom den kommunövergripande översiktsplanen.

Socialdemokraterna Nybro

Vi Socialdemokrater i Nybro kommun tycker att det är ett väl genomarbetat samrådsförslag.

För oss är det viktigt att vi är en attraktiv kommun, för människor att bo och verka i. Vi behöver också stärka förutsättningarna för att bo och verka i hela kommunen utifrån de lokala förutsättningarna som finns. Hur lyfter vi ett områdes styrkor och hur möter vi utmaningarna tillsammans med de som bor och verkar där? Därför är ansatsen för en mer flerkärnig kommun och starka stråk bra.

För att hela kommunen ska kunna leva och utvecklas är det viktigt att det finns tillgång till service, vilket påtalas i beskrivningarna av våra serviceorter. Det handlar också att även våra boendeorter får utveckla sin karaktär och styrka för att locka nya invånare.

Historisk har vattenkraften varit avgörande för framväxandet av flera av våra orter. Detta har gjort att vi idag har unika kulturmiljöer som bygger på gamla fördämningar t.ex. centrala Orrefors och Alsterbro, på gott och ont. Det är viktigt att vi värnar våra kulturmiljöer, och att när det behöver göras förändringar att det sker det varsamt och utifrån omgivningens förutsättningar utan att fördärva kulturarvsmiljöerna.

En stor fråga kring markanvändningen idag är vindkraftsetableringar. Vi tycker generellt att avvägningarna i planen är bra men är kritiska kring flera av de mindre områdena runt om i kommunen där vi bedömer att det är svårt att få till en etablering inom angivet område. Vi ser gärna att dessa områden stryks.

Översiktsplanen fastslår mark och vattenanvändningen i kommunen och den kan både skapa möjligheter och begränsningar. Vi ser idag att vi på många håll i kommunen har föråldrade detaljplaner som hämmar utveckling. Dock är byggtrycket i dessa områden så lågt att det inte är ekonomiskt försvarbart att ta fram nya. Här vill vi att översiktsplanen skapar förutsättningar för att t.ex. kunna bygga på prickmark i de fall när skälet som orsakade prickningen inte längre finns. Hur och om detta är juridiskt möjligt kan vi idag inte men det är önskvärt att kapa hinder för fortsatt utveckling utan att skapa en massa extra administrativa kostnader.

Utifrån det ansträngda ekonomiska läge vi i kommunen nu befinner oss i och med minskande befolkning i hela landet, är det ibland vara svårt att släppa fram visionära tankar framförallt då vi som politiker även vill känna att det finns en möjlighet att genomföra det vi lyfter i planen.

Vi tycker ändå att processen som lett till samrådsförslaget har varit bra och att förslag som lyfts under arbetets gång inte minst från den politiska referensgruppen har behandlats på ett bra sätt. Vi ser nu fram emot att få ta del av de synpunkter som våra medborgare, föreningslivet och näringsidkare i kommunen har inkommit med för att tillsammans med deras kunskaper kunna göra översiktsplanen ännu bättre.

Nybro kommuns kommentar

Den nya vindbruksplan som presenteras inom ramen för översiktsplanen är framtagen i nära dialog med den politiska referensgruppen för översiktsplanen. I referensgruppen finns samtliga partier i kommunfullmäktige representerade. Inför framtagande av granskningsförslaget har den linje för vindbruksplanen som

referensgruppen valt att gå vidare med varit ledande för arbetet. Enskilda politiska partier kan dock, genom sina yttranden i samrådet, visa sin partipolitiska inställning till energiproduktion.

Gällande mindre ytor i vindbruksplanen har denna fråga diskuterats i referensgruppen utifrån det inkomna yttrandet. En mindre yta kan vara intressant för en markägare som vill uppföra ett enskilt eller ett fåtal verk, den kan också nyttjas för placering av ett mindre antal verk kopplade till en etablering i ett närliggande utpekade område. Vindbruksytorna har inför granskningsförslaget reviderats utifrån inkomna yttranden. Även de mindre ytor som presenteras i granskningsförslaget har bedömts vara tillräckligt stora för att utgöra möjliga ytor för etablering av vindkraft.

Bebyggelse på prickmark hanteras i detaljplan- och bygglovsärenden och hanteras därför inte inom ramen för översiktsplanen. Översiktsplanen innehåller ett ställningstagande om att "Nybro kommuns detaljplaners ändamålsenlighet ska utredas".

Översiktsplanen tar varken ställning för eller emot fördämningarna i Alsterbro och Orrefors, men granskningsförslaget har kompletterats med ett ställningstagande gällande förvaltning av fördämningar för att förebygga risken för översvämningar.

Blå union – Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna i Nybro

Remiss-frågor ÖP Nybro Kommun

Nybro kommuns serviceorter är i södra och västra delen av kommunen men ingen i östra delen. Närheten till Kalmar gör östra delen intressant. Är det inte en risk att detta är en återspeglning av hur det är och varit istället för framåtsyftande?

Vi menar att Abbetorp/Rugstorp är mycket intressant att utveckla turismnäring i. Det händer mycket i området. Varför är inte det med som område lämpligt för turism eller liknande? Bör inte detta vara Nybro kommuns sekundära entré till Hornsö ekopark med tanke på närheten till E22 samt Kalmar?

Hundbadplatser är ofta efterfrågat av boende och turister. Var finns de? Är det inte lämpligt att i ÖP bestämma ett antal badplatser där även hundar får bada för att öka kommunens attraktivitet?

Kommungränser kan bli ett problem när det gäller vissa etableringar som exempelvis vindkraft. Är det möjligt att ha en vindkraftsfri zon i Nybro kommuns ytterkant? Eller att Nybro kommun inte tillåter vindkraft om inte grannkommuner gör det? Om Nybro kommun inte har samma regler för vindkraft som grannkommuner är det då möjligt att vi följer gränsande kommuners regler samt skriver in detta i ÖP?

Bör inte Bäckebo ligga i den östra delen av kommunen? Alsterbro och Bäckebo är inte samma samhälle. Är detta inte en kvarleva från hur det varit och inte hur det ska bli?

Nybro kommuns kommentar

Då östra kommundelen är koncentrerad kring Nybro stad har bedömningen gjorts att centralorten tillhandahåller service till denna kommunedel.

Abbetorp/Rugstorp får fokus i översiktsplanen som en entré för naturturism kopplat till Hornsö Ekopark för resande österifrån, antingen från Ålem eller från Kalmar. Utpekande för förbättrad trafiksituation längs länsväg 603 och även statlig väg in mot Hornsö Ekopark.

Lämpliga platser för hundbadplatser är en relevant fråga att utreda i dialog med lokalbefolkningen i fortsatt utveckling av Nybro kommuns orter. Utpekande för hundbadplatser är ett för detaljerat utpekande i förhållande till den skala och detaljeringsgrad som översiktsplanen hanterar.

Vindkraftsutpekanden i översiktsplanen följer omkringliggande kommuners ställningstaganden avseende vindkraft. Ytterligare anpassningar av vindkraftsytor har till granskning gjorts utifrån inkomna yttranden. I översiktsplanen finns följande ställningstagande "Nybro kommuns översiktsplanering ska integrera grannkommunernas ställningstaganden gällande planering av vindkraft vid utpekande av ytor för energiproduktion i Nybro kommun."

Översiktsplanen följer i stort tidigare planers uppdelning av kommunen. Kommunens form gör det svårt att få till en helt tydlig avgränsning av kommundelar till ett kartunderlag. Översiktsplanen tar dock fasta på kopplingen med Länsväg 125 mellan Alsterbro och Bäckebo. Därtill finns viktiga lokala samhällsföreningar med ett lokalt samarbete för orterna, t.ex. Bäckebo-Alsterbro Utvecklingsgrupp.

Centerpartiet Nybro

Centerpartiet ser positivt på det framtagna förslaget till ny översiktsplan och vill lyfta följande synpunkter:

Övergripande - Vi välkomnar:

- **flerkärniga strukturen** där flera servicecentrum och attraktiva boendeorter utvecklas. Detta skapar bättre förutsättningar för service och livskraft i hela kommunen.
- Vi är också positiva till **småskalig vattenkraft**
- att ytor pekas ut för **vindkraft för att säkerställa elproduktion**, men ser utmaningar i mindre, svårutnyttjade ytor för vindkraft som pekas ut.

Alsterbro - Vi ser att vindkraft och eventuell nationalpark väckt oro lokalt. Vi vill understryka vikten av korrekta beskrivningar av vattendragen och motsätter oss skrivningen om att bebyggelse enbart ska koncentreras till serviceorten – man ska kunna bo var man vill i kommundelen.

S:t Sigfrid - Bygdens identitet måste värnas. Vi vill undvika storskaliga villakvarter och bebyggelse på jordbruksmark. Fokus på bostadsutveckling längs Västrakullavägen.

Flerohopp och Kristvallabrunn - Vi anser att dessa orter måste tydligare inkluderas i planens inriktning, framförallt glöms Flerohopp bort. Båda har skola och förskola idag och bör ses som boendeorter med utvecklingspotential framåt, även om det inte blir som serviceorter. Vi vill också att kartans stråk och servicekopplingar ses över.

Orrefors - Vi är positiva till Orrefors utvecklas till serviceort med tillgång till kommunal service. Orranäsasjön har stor betydelse för boende, natur och turism. Planerade förändringar av vattennivån för framtida vattenförsörjning måste ske med varsamhet för att minimera risken för konsekvenser för miljö, friluftsliv etc.

Örsjö - Centerpartiet välkomnar att Örsjö lyfts som serviceort. En levande landsbygd kräver tryggad service, goda kommunikationer och möjlighet till bostadsbyggande. Vi vill att utvecklingen sker hållbart och med lokal delaktighet så att Örsjö kan växa och bidra till en stark flerkärnig kommun.

Sammanfattning

Översiktsplanen är ett gediget underlag för Nybros framtid. Centerpartiet vill särskilt lyfta vikten av:

- En stark flerkärnig struktur där hela kommunen ges utvecklingsmöjligheter.

- Flexibilitet i boende – invånare ska kunna bo var de vill.
- Skydd av värdefull jordbruksmark och naturmiljöer.
- Utvecklad service, kollektivtrafik och lokala mötesplatser.

Vi ser fram emot fortsatt dialog i arbetet med översiktsplanen.

Nybro kommuns kommentar

Den nya vindbruksplan som presenteras inom ramen för översiktsplanen är framtagen i nära dialog med den politiska referensgruppen för översiktsplanen. I referensgruppen finns samtliga partier i kommunfullmäktige representerade. Inför framtagande av granskningsförslaget har den linje för vindbruksplanen som referensgruppen valt att gå vidare med varit ledande för arbetet. Enskilda politiska partier kan dock, genom sina yttranden i samrådet, visa sin partipolitiska inställning till energiproduktion.

Gällande mindre ytor i vindbruksplanen har denna fråga diskuterats i referensgruppen utifrån det inkomna yttrandet. En mindre yta kan vara intressant för en markägare som vill uppföra ett enskilt eller ett fåtal verk, den kan också nyttjas för placering av ett mindre antal verk kopplade till en etablering i ett närliggande utpekade område. Vindbruksytorna har inför granskning reviderats utifrån inkomna yttranden. Även de mindre ytor som presenteras i granskningsförslaget har bedömts vara tillräckligt stora för att utgöra möjliga ytor för etablering av vindkraft.

Gällande översiktsplanens förslag till bebyggelseutveckling har det utifrån yttrandet förtydligats i planförslaget att bebyggelse i boendeorter och på landsbygden uppmuntras, men att översiktsplanen i första hand pekar ut ny bostadsbebyggelse i serviceorterna.

Utvecklingsförslaget för S:t Sigfrid har till granskning justerats och bebyggelseutvecklingen koncentrerats till Västrakullavägen. Värde av att värna bygdens identitet lyfts fram särskilt. Jordbruksmark ingår till viss del i utpekade områden. Det framgår dock under rubriken hänsyn att jordbruksmarken ska värnas i samband med planering och utbyggnad av området.

Utvecklingsinriktningarna är en produkt av den dialog som förts med politiker och tjänstepersoner avseende den övergripande målsättningen och inriktningen för översiktsplanen. Eftersom utvecklingsinriktningen är ett underlag till den mark- och vattenanvändningskarta som planförslaget utmynnat i bör utvecklingsinriktningen inte ändras i detta skede. Varken Flerohopp eller Kristvallabrunn har pekats ut som serviceorter och orterna behandlas därför på motsvarande sätt som övriga boendeorter. Dock pekas förbättrade gång- och cykelkopplingar ut till bägge orter. I Kristvallabrunn pekas även en yta för nya bostäder ut i strandnära läge.

Planförslaget har kompletterats med ett ställningstagande för att säkra helhetsperspektiv vid åtgärder med koppling till den långsiktiga vattenförsörjningen. Detta inkluderar den ytvattentäkt i Orranäsasjön som är under utredning. "Vid utredning och genomförande av åtgärder för en långsiktigt hållbar vattenförsörjning behöver avvägningar göras och hänsyn tas till ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter."

Vänsterpartiet Nybro

Vi vill till att börja med att tacka för väl genomförd process och bra dialog i samband med framtagandet av förslaget till ny översiktsplan.

Vi i Vänsterpartiet Nybro tycker att det på det stora hela är ett mycket bra förslag som inom flera områden tar fasta på värden som är viktiga för ett välfungerande samhälle, såsom jämlikhet, jämställdhet, inkludering och tillgänglighet. Det är mycket positivt att förslaget så tydligt lyfter fram behovet av att skapa gemenskap mellan olika grupper i samhället. Vi anser även att vikten av att värna och satsa på våra kulturmiljöer, kulturhistoriska byggnader och offentlig konst har lyfts fram på ett adekvat och önskvärt sätt i planen.

Vänsterpartiet Nybro ser också positivt på att förslaget till översiktsplan lyfter fram möjligheten till hållbar energiproduktion, inte minst vindkraft. Vi delar uppfattningen att etableringar måste ske med hänsyn till natur, kultur, friluftsliv och närboende. Vi vill dock framföra följande synpunkter:

- Planen fokuserar i stor utsträckning på att peka ut var vindkraft *inte* bör etableras, medan de områden som är *lämpliga* för vindkraft inte prioriteras eller konkretiseras.
- Vi saknar en tydlig strategi för att lyfta fram de bästa konfliktfria områdena, där vindresursen är god och påverkan på andra intressen är låg.
- Vi anser att översiktsplanen tydligt ska visa vilka områden som är mest strategiska för vindkraftsutbyggnad och beskriva varför så är fallet.
- Vi vill att översiktsplanen kompletteras med en *prioriteringskarta eller rangordning* av klass 1-områden, baserat på vindresurs, konfliktnivå och möjlighet till samlad etablering.

Vi vill även att planen ska innehålla en viljeinriktning om lokal nytta vid vindkraftsetablering:

"Nybro kommun ser positivt på att de ekonomiska värden som skapas genom vindkraftsetableringar i möjligaste mån återinvesteras i de delar av kommunen där vindkraften byggs. Kommunen verkar för att den lokala nyttan av vindkraften ska komma landsbygden och de berörda lokalsamhällena till del, exempelvis genom stöd till service, infrastruktur, föreningsliv eller andra utvecklingsinsatser. Kommunen vill även verka för att framtida nationella eller regionala system för återbäring av fastighetsskatt eller bygdepeng utformas så att landsbygden får del av de ekonomiska värden som vindkraften genererar."

Vi anser att denna skrivning passar bäst i avsnittet om energiproduktion (s. 68–69) eller social hållbarhet (s. 120–124) i planen.

Avslutningsvis önskar vi även lyfta följande synpunkter:

- Allgunnen/Hornsö och Svartbäcksmåla är utpekade som besöksmål, men planen tar inte på samma sätt upp utvecklandet av Nybro centrum–Pukeberg–Svartbäcksmåla som ett gemensamt besöksmål, vilket var en diskussion som fördes under framtagandet av planen. Vi i Vänsterpartiet ser fortfarande att ett sådant gemensamt besöksmål bör pekas ut.
- Utvecklingsområde längs riksväg 25 (S:t Sigfrid) prioriteras i planen, inte Örsjö så som vi tidigare under processen föreslagit. Vi vill att Örsjö får en tydligare prioritering och lyfts fram i planen. Vi anser att det finns starka argument för detta, exempelvis god infrastruktur (tågförbindelse/järnväg, närhet till flygfält), en stark gemenskap och stora naturvärden (sjönära, vandringsled) mm.

Nybro kommuns kommentar

Den nya vindbruksplan som presenteras i översiktsplanen är framtagen i nära dialog med den politiska referensgruppen för översiktsplanen. I referensgruppen finns samtliga partier i kommunfullmäktige representerade. Inför framtagande av granskningsförslaget har den linje för vindbruksplanen som referensgruppen valt att gå vidare med varit ledande för arbetet. Enskilda politiska partier kan dock, genom sina yttranden i samrådet, visa sin partipolitiska inställning till energiproduktion.

I den politiska process som lett fram till vindbruksplanen var syftet att ta fram en vindbruksplan med ytor som kan vara möjliga för etablering av vindkraft. I förhållande till många andra kommuners översiktsplaner pekar Nybro kommuns nya vindbruksplan ut en stor mängd ytor som möjliga. Kommunen har inte möjlighet att göra detaljerade analyser för enskilda ytor. Detta hanteras istället i tillståndsprocessen i ett senare skede. Exempelvis är det inte möjligt att göra en rangordning utifrån var det finns skyddade fågelarter eftersom det

saknas resurser för en sådan storskalig undersökning av livsmiljöer. Flera av de ytor som är utpekade som lämpliga kan mycket väl falla ut som olämpliga i senare skede, i samband med att området undersöks i detalj, vilket också varit fallet exempelvis i projektet Grindtorpet.

Svarbäcksmåla lyfts fram som större besöksmål kopplat till föreslagen utveckling av tätortsnära friluftslivsområden. Detta lägger grunden till den utveckling som presenteras i den fördjupade översiktsplanen för Nybro stad, antagen 2022, där även kopplingen mot Nybro centrum via Pukeberg ingår.

Genom att Örsjö är utpekad som serviceort föreslås i planförslaget riktade satsningar på orten genom utveckling av centrumområde, flera utpekade områden för bostäder, satsningar på säkrare trafiklösningar samt förbättrad koppling mellan Örsjö centrum och ett utvecklat grönområde i norra delen av Örsjösjön.

Yttranden från föreningar, företag och andra organisationer

Kalmar Vatten

Kalmar Vatten AB ansvarar för den kommunala dricksvattenproduktionen i Kalmar kommun. Bolaget har vattentäktsintressen i Hagbyåns vattensystem som till del ligger i Nybro kommun. Synpunkterna nedan utgår från Bolagets vattentäktsintressen i Hagbyån.

Kalmar Vattens synpunkter på samrådshandlingarna

- Sida 96-97. Örsjösjön ingår i Hagbyåns avrinningsområde och är utpekad som ett LIS-område, d v s områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen och ökar möjligheterna att besluta om dispens och upphävande av strandskydd. Det är viktigt att ha i åtanke och beakta att det finns föroreningsrisker kopplade till bebyggelse nära vatten.
- I kapitlet om vatten, sida 99-102, finns många skrivningar där vi instämmer, t ex att grundvatten, sjöar, vattendrag, vikar och våtmarker, ska skyddas mot åtgärder som negativt kan påverka vattenkvaliteten och vikten av åtgärdsarbete för att minska näringsläckage, utjämning av flöden mm. Vi noterar även konstaterandet att åtgärder uppströms i vattenförekomster får effekter längre ned i vattensystemen och att det därför är det viktigt att samarbeta över kommungränser (sida 100). Därmed saknar vi Hagbyån bland de vattendrag som prioriteras. Av vad vi förstår av skrivelserna på sida 101 har Hagbyån delvis nedprioriterats för att den används som vattentäkt i Kalmar kommun och att dess intressen således övervakas av Kalmar kommun. Vi anser snarare att vattenförekomster som nyttjas för dricksvattenförsörjning bör prioriteras högre både gällande skydd från verksamheter som kan riskera vattnets kvalitet samt kvalitets- och kvantitetshöjande åtgärder i hela vattensystemet och att det är viktigt att alla inblandade aktörer samverkar kring detta.
- Hagbyån utgör vattentäkt till Kalmar kommun, inte reservvattentäkt som det står på sida 101.
- Hagbyån och Hultebräan nämns som prioriterad vattenresurser för Nybro kommun kopplat till teknisk försörjning på sida 118. Vi tolkar det som att prioriteringen beror på att de nyttjas som vattentäkt av Kalmar kommun och ser positivt på detta. Det blir dock motsägelsefullt gentemot prioriteringarna som nämns på sida 100-101.
- På sida 119 finns utpekade regionalt viktiga vattenresurser listade, men där saknas Hagbyån och Hultebräan i listan.
- I kartan på sida 132 finns ett flertal områden som är markerade som lämpliga för etablering av hållbar energi inom Hagbyåns avrinningsområde och i något fall nära Hultebräan. Vindkraft nämns i texten,

men vi vill även göra ett medskick om det ökade intresset för att bygga solcellsparkar. Etablering av solcellspark i skogsmark innebär ofta att stora arealer kalavverkas, vilket ger ett utflöde av humus och näringsämnen, och till solcellsparkerna tillkommer transformatorstationer där man även förvarar en del olja. Detta utgör en risk för negativ påverkan på vattnets kvalitet.

Nybro kommuns kommentar

Risken för föroreningar kopplade till bebyggelse nära vatten har lyfts fram kopplat till de utpekade områdena för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) samt bostadsbebyggelse, under rubriken Hänsyn i tabellen som hör till mark- och vattenanvändningskartan.

Till granskningsförslaget har flera förtydligande gjorts gällande Nybro kommuns förhållningssätt till Hagbyån+Hultebräan som prioriterad vattenresurs, utifrån Kalmar Vattens yttrande.

Texten under avsnittet om Miljökvalitetsnormer för vatten har ändrats till att Hagbyån utgör vattentäkt för Kalmar kommun. Beskrivningen har justerats för att tydliggöra att även Nybro kommun har ansvar för att skydda Hagbyån som vattenresurs och arbeta för att uppnå miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten.

Listan över regionalt prioriterade vattenresurser har kompletterats för att tydliggöra vilka vattenresurser som ingår i denna kategori, det medför att vissa vattenresurser nu presenteras två gånger - som prioriterade i Nybro kommun samt regionalt. För kännedom har ställningstagandet gällande skydd av prioriterade vattenresurser utvecklats "Prioriterade vattenresurser, samt andra grund- och ytvattentillgångar, som i framtiden kan komma att användas som vattentäkter ska långsiktigt skyddas och hänsyn ska tas till dessa i kommunens planering."

De utpekade områdena för etablering av hållbar energi avser vindkraft vilket har förtydligats genom att detta avsnitt i granskningsförslaget presenteras under rubriken "Vindbruksplan" i det nytillkomna kapitlet Fördjupningar. Ett ställningstagande har lagts till gällande markförlagda solceller i det nya kapitlet "Teknisk försörjning": "Hänsyn ska tas till landskapsperspektiv och vattenskyddsområden vid lokalisering av markförlagda solceller."

IOWN Energy AB

Beträffande: Yttrande över förslag till ny översiktsplan för Nybro kommun (med fokus på vindkraftsetablering)

Vi på IOWN Energy, ett företag som arbetar med projektering och utveckling av förnybar energi såsom solkraft, vindkraft och batterilagring, vill härmed lämna vårt yttrande över förslaget till en ny översiktsplan för Nybro kommun. Syftet med vårt yttrande är att bidra med våra erfarenheter och vårt perspektiv på förnybar energiproduktion för att stödja kommunens långsiktiga och hållbara planering.

Vi vill inleda med att uttrycka vår positiva syn på det framlagda förslaget. Att Nybro kommun i sin planering pekar ut ett flertal möjliga områden för vindkraftsetablering är ett tecken på en framåtblickande och ansvarsfull strategi för kommunens och regionens utveckling. Det visar på en insikt om att ny, förnybar elproduktion är en grundförutsättning för en lyckad klimatställning och för att säkra näringslivets konkurrenskraft.

Särskilt uppmuntrande är att Nybro kommun visar en god förståelse för vindkraftens prövningsprocess. En positiv vindbruksplan innebär inte ett slutgiltigt godkännande av specifika projekt, utan signalerar en vilja att

låta potentiella projekt genomgå den omfattande och lagstadgade tillståndsprocess där alla relevanta aspekter – såsom påverkan på människor, natur- och kulturvärden – utreds noggrant av sakkunniga på Länsstyrelsen och andra myndigheter. Kommunen har, och kommer alltid ha, det sista ordet genom den kommunala tillstyrkan (vetot), vilket garanterar lokal förankring och kontroll.

Detta konstruktiva förhållningssätt skiljer sig från en negativ trend i många andra kommuner, där beslut ibland fattas i ett tidigt skede innan ett komplett och faktabaserat beslutsunderlag finns på plats.

En möjliggörande plan för en region med stort elbehov

Nybro kommuns geografiska placering i elprisområde 4 gör en positiv grundsyn till ny elproduktion extra betydelsefull. Södra Sverige har idag ett betydande underskott på elproduktion, vilket leder till högre och mer volatila elpriser för både hushåll och företag. Genom att möjliggöra för prövning av ny vindkraft kan Nybro kommun spela en avgörande roll för att:

- Stärka den regionala elförsörjningen: Mer lokal produktion minskar sårbarheten och bidrar till att stabilisera elpriserna i elprisområde 4. Detta gynnar både befintliga företag och framtida etableringar.
- Attrahera framtida industrietableringar: Tillgång till förnybar och konkurrenskraftigt prissatt el är en av de viktigaste faktorerna när elintensiva industrier väljer etableringsort. Detta skapar nya arbetstillfällen och skatteintäkter.
- Möjliggöra elektrifieringen: För att klara klimatmålen behöver transportsektorn och industrin ställa om, vilket kräver stora mängder ny, fossilfri el.

Värdeskapande för kommunen

En vindbruksplan som öppnar för prövning är i sig värdeskapande för kommunen. Allt utredningsmaterial, såsom naturvärdesinventeringar, bullerberäkningar och landskapsanalyser, bekostas i sin helhet av den aktör som vill utreda ett områdes förutsättningar. Oavsett om ett projekt blir verklighet eller inte, genereras ett kostnadsfritt och värdefullt dataunderlag som kommunen kan ha nytta av i andra planeringssammanhang.

Utöver de samhällsekonomiska vinsterna med en robust elförsörjning, medför en vindkraftsetablering direkta lokala fördelar. Projekt skapar arbetstillfällen under både bygg- och driftsfasen.

Dessutom är ett regelverk för en direkt ekonomisk ersättning från staten till berörda kommuner och från vindkraftsproducenter till närboende aviserat av regeringen. Via bygdemedel till föreningslivet kan lokalsamhället därutöver få ett viktigt ekonomiskt tillskott.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser vi på IOWN Energy att det framlagda förslaget till vindbruksplan är avvägt, ansvarsfullt och möjliggörande. Det skapar förutsättningar för investeringar, arbetstillfällen och en trygg elförsörjning, samtidigt som det respekterar den rigorösa miljöprövningen och kommunens slutliga beslutanderätt.

Vi uppmanar därför Nybro kommun att anta vindbruksplanen i enlighet med det positiva och möjliggörande förslag som presenterats. Det är ett viktigt steg för att säkra kommunens framtida utveckling och välbefinnande.

Nybro kommuns kommentar

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Arise AB

Nybro kommun samråder om ny översiktsplan. Arise lämnar följande synpunkter över valda delar av kommunens föreslagna plan. Vi lämnar synpunkterna utifrån vår erfarenhet både som projektör och förvaltare av vindkraftparker.

Arise utvecklar förnybar energi för en hållbar framtid och hanterar hela värdekedjan, från prospektering och tillståndshantering till finansiering, byggnation, försäljning och långsiktig förvaltning av förnybar energi. Arise har ca 20 års erfarenhet och är en etablerad utvecklare som varit börsnoterat på Stockholmsbörsen sedan 2010.

Nybro kommun har en positiv inställning till etablering av hållbar energi, vilket Arise ser som mycket positivt. Sverige är mitt i energiomställningen till ett hållbart system och elförbrukning väntas komma att öka markant enligt Energimyndighetens prognoser. För att möjliggöra en energi- och klimatomställning samt nyindustrialisering behöver all fossilfri elproduktion öka. På kort sikt är det landbaserad vindkraft som har en realistisk möjlighet att ge det tillskott som behövs, vidare spelar vindkraften en viktig roll i energiomställningen och möjligheten att nå det globala målet att uppvärmningen ska begränsas till under två grader.

En landskapsanalys ligger till grund för översiktsplanens utpekade områden med förutsättningar för energiproduktion. Att utreda möjligheten till energiproduktion i kommunen är positivt och skapar insyn och förutsägbarhet kring kommunens ställningstaganden. Arise ser positivt på att Nybro kommun gjort en översiktlig analys där ytor pekats ut där det finns goda förutsättningar för etablering av energiproduktion, och att man samtidigt har överlämnat till miljöprövningen att ta fram underlag och göra bedömningen om ett områdets lämplighet för vindkraft.

Den svenska lagstiftningen om miljöprövning av vindkraftparker ställer rigorösa krav med omfattande utredningar, vilket fångar upp de medskick som kommunen gör i översiktsplanen gällande att projekt exempelvis ska värna det rörliga friluftslivet och värna naturmiljöer med höga värden med mera.

I en översiktsplan eller ett tematiskt tillägg berörs stora områden på en mestadels övergripande nivå. Detta innebär att det finns osäkerhetsfaktorer kopplade till att ingen djupare utredning gjorts av de områdena som innefattar planen. Det finns därmed en överhängande risk att områden lämpliga för vindkraft väljs bort i ett alltför tidigt skede. Nybro kommuns strategi att i översiktsplanen titta översiktligt på dessa områden medför att potentiella områden inte försvinner för tidigt i processen.

I miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande påpekas att det finns en potentiell risk för kumulativa effekter vid omfattande utbyggnad av vindkraft. Här vill Arise framhålla att kumulativa effekter kommer att innefattas i miljöprövningen.

Sammanfattningsvis anser Arise att kommunen har gjort ett gediget arbete med samrådshandlingen avseende förnybar energi och vindkraft i synnerhet genom att i ett tidigt skede peka ut områden möjliga för vindkraftsetableringar på en övergripande nivå. Arise ser gärna att de utpekade lämpliga områdena för vindkraft fastställs i slutversionen.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Nybro-Emmaboda Fågelklubb

Nybro-Emmaboda Fågelklubb (NEFk) har tagit del av samrådet och tackar för att vi har beretts möjlighet att få lämna synpunkter på aktuellt förslag.

Vi har synpunkter på vatten, skog, vindbruk och LIS.

Vatten

Fågelklubben har en plats i Ljungbyåns vattenråd där undertecknad sitter i styrelsen på fågelklubbens mandat. Vi hänvisar alla våra synpunkter gällande vattenfrågor till vattenrådet.

Det gäller bl.a. återvätning och hushållning med vatten.

Skog

När det gäller skogsbruket i de kommunala skogarna ser vi gärna att det anpassas till fågellivet.

Alla fågelarter i Sverige är fridlysta (utom jaktbara arter under jakttid) liksom deras bon, ägg och ungar. Det innebär att man inte får störa dem under häckningstid (ca mars/april – augusti/september). Nyligen antogs en ny artskyddsförordning baserad på EU-rätt. Där står: 4 § Det är förbjudet att 1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar, 2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon, 3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och 4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller b) återupprätta populationen till den nivån.

Därför bör skogsavverkning, gallring och underröjning göras utanför häckningstiden. Ett lagförslag med den innebörden kommer nu från EU.

I tätortsnära skogar och i blöta marker kan man undvika körskador genom att använda en lättare maskinpark.

Vi har fått höra att alla klass II-områden (rosa färg på kartan) ska tas bort och är mycket tacksamma för det. Kvar blir då klass I-områdena (grönt).

I miljökonsekvensbeskrivningen står det ”Negativa effekter: Risker finns vid exploatering av jordbruksmark, förorenade områden och strandnära lägen. Vindkraftsutbyggnad kan påverka landskapsbild, naturvärden och rekreation. I vissa fall saknas tillräcklig analys av intressekonflikter och alternativa lokaliseringar.”

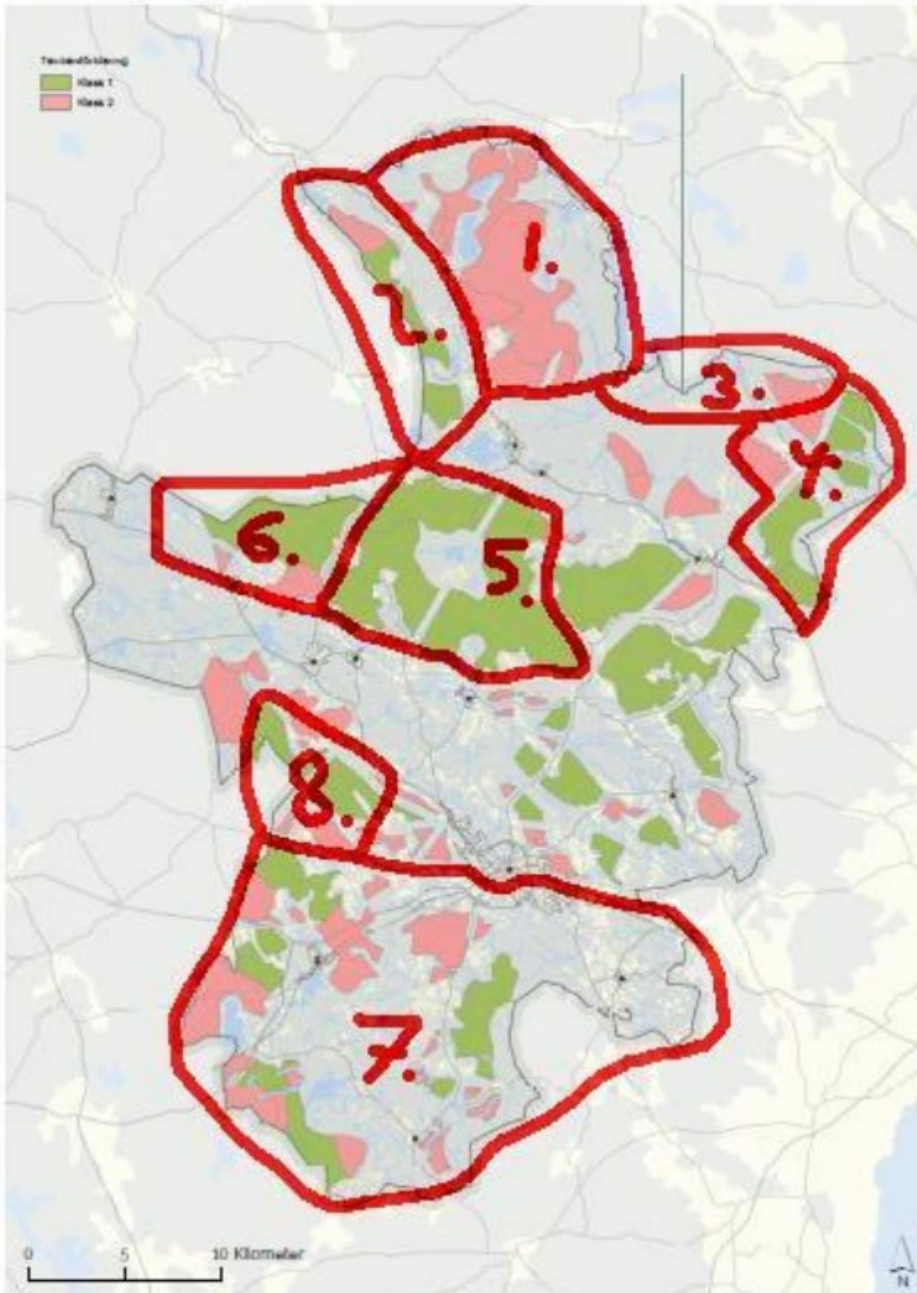
Vi känner till några områden där det med hänsyn till fågellivet är ytterst olämpligt att bygga vindkraft och vill därför dela med oss av den kunskapen, så att man i ett tidigt skede i processen kan stryka dessa områden.

I den förra vindbruksplanen fanns det områden som vi avstyrkte från att ha med, men de togs ändå med, men sen blev planerna stoppade i planeringskedjet, vilket vi hade förutsett.

Vår riksförening BirdLife Sverige ser över hela landet hur de kommer in för sent i processen och får ta ärenden till Mark- och miljödomstolen (MMD) eller Miljööverdomstolen (MÖD) och i de allra flesta fallen får de rätt. Bättre då att sådana områden stryks tidigt i processen. Det verkar bakvänt att vindbolagen ska behöva planera och projektera innan planerna kan stoppas. Det tjänar ingen på (möjligen staten genom rättegångskostnader).

Fågelklubben har antagit riksföreningen BirdLife Sveriges vindbrukspolicy (finns på birdlife.se). Där står det bl.a. att vindbruk bör i första hand anläggas till havs (dock ej på känsliga grunda vatten). I andra hand i industriområden. I tredje hand i stora jordbruksområden i Uppland, Östergötland, Västergötland och Skåne. I sista hand undantagsvis i skogsmark.

Områdena markerade med rött på kartan bör undantas från vindbruk.

1. [Redacted]

2. [Redacted]

3. Hornsö Ekopark som borde bli nationalpark.

4. Ebbegärdeområdet som har en fantastisk fågelfauna med [REDACTED] och i större antal än vanligt. Mycket skyddsvärt område som har varit på tapeten förut och då stoppats.
 5. Området kring Smedjeviks naturreservat med Sjömaden. Ett lika fint område som Ebbegärdeområdet. Reservatet bör utvidgas.
 6. Gränsområde till Uppvidinge, se nr 2.
 7. Det sjörika området söder om rv 25. Ett av få områden som vi lyckades få med i den förra vindbruksplanen. [REDACTED] Sjöarna är inte bara häckningslokaler och födosökslokaler, de fungerar också som mycket viktiga rastlokaler under vår- och höstflytten. [REDACTED] Undersökningar har visat att man bör undvika närheten till sjörika områden. Fåglarna använder dem som ledmärken.
 8. Ett orört hörn av kommunen med våtmarker och vandringsleder.
- Övriga klass I-områden har vi ingen uppfattning om eftersom vi saknar data.

LIS

Store Hindsjön. [REDACTED]

Alsterån i Alsterbro. Området är redan detaljplanelagt. Bl.a. försärla, strömstare och [REDACTED] finns i ån.

Hinsaryd göl. Obebyggt område som helst bör sparas.

Maltebo damm. Enligt en karta från Nybro kommun daterad 2017-12-12 finns det en strömstareholk under vägbron söder om dammen. I övrigt vet vi inte mycket om fågellivet här.

Orranäsasjön. Enligt kartan på sidan 96 i översiktsplanen verkar det vara Pålaviksområdet som är aktuellt. Det bör undvikas med tanke på närheten till Pålavikagöl där det finns bl.a. [REDACTED], talltita och nötkråka. Området inventerades senast 2021 av Sveaskog (Linje 41 och 42) där undertecknad var inventerare. All data ägs av Sveaskog och lämnas inte ut, men jag har lagt in det viktigaste på Artportalen.

Madesjösjön. Enligt kartan på sidan 96 i översiktsplanen verkar det röra sig om två områden, ett i öster och ett område väster om mitten på norra sidan av sjön. Längst i öster finns redan stugbebyggelse, så där gör det nog ingen skillnad. Man bör dock inte bygga väster om mitten av sjön. I västra delen häckar bl.a. trana, fiskmå, sävsparv och rörsångare. Tidigare fanns en koloni av gråhäger. [REDACTED] Viktig rastsjö eftersom isen verkar gå upp tidigt. Olika marina ändrar ses rasta. Bra om västra halvan får vara i fred för båtar och badgäster.

Örsjösjön. Enligt kartan på sidan 96 i översiktsplanen verkar det vara två ställen vid sjön, båda i nordost. Med tanke på den synnerligen fina vandringsleden som har iordningställts runt sjön och som ger storskogs- och lantlivskänsla bör man inte bebygga där. På kartan verkar också Kvarndammen i Toresbo vara markerad. Det är ett litet vatten med känsligt fågelliv. Där häckar bl.a. sångsvan och ägretthäger har setts flera gånger.

Skärsjön. Vid Skärsjön verkar det vara aktuellt med fritidshus vid stugområdena längst i norr vid Broviken och i sydost vid badplatsen. I norr finns bl.a. häckande sångsvan. Södra delen av sjön [REDACTED] Fisktärna och fiskmå häckar fåtaligt. Tidigare har det funnits en stor skrattnåskoloni (1970-talet), häckande gråtrut och havstrut. Drillsnäppa ses sällsynt. Gråhäger ses ganska ofta och [REDACTED] Stora antal av vigg och storskrake rastar under senhösten. Sjön är gränssjö till Emmaboda kommun. Kring stugområdet i söder finns en liten population av

talltita. Bok- och hasselbestånd i närheten av granskog gör att där finns nötkråka. Området tål ingen större exploatering, bara ett ytterst fåtal fritidshus. Det ökande båtlivet på sjön verkar ha negativ inverkan på fågellivet och om det ökar ytterligare bör man införa fågelskyddsområden.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkterna och informationen. Skogsbruket är en fråga som inte i första hand styrs av översiktsplanen. Flera ställningstaganden som poängterar vikten av att bevara och utveckla biologisk mångfald, i den tätortsnära naturen finns i översiktsplanen. Hänsyn till fåglar ingår i dessa ställningstaganden.

Inom område ett finns inget utpekande av områden lämpliga för vindbruk.

- 1. Nybro kommun har inte haft möjlighet att utreda frågan inom ramen för översiktsplanen men frågan behöver utredas vid en eventuell tillståndsansökan för vindkraft inom området. Ytan är justerad till granskning.*
- 2. Översiktsplanen tar inte ställning i frågan om nationalpark men föreslår en utveckling av området för att stärka områdets resurs som friluftsområde och som resurs för besöksnäringen.*
- 3. Nybro kommun gör bedömningen att området kan vara möjligt för vindkraftsetableringar. Justering av områdets gränser har gjorts till granskning.*
- 4. Översiktsplanen tar inte ställning i frågan om reservatet ska utvidgas, men har ingenting emot en eventuell utvidgning. Kommunen delar uppfattningen att delar av området har höga naturvärden men gör bedömningen att området ändå är möjligt för vindkraftsetableringar. Förekomst av fåglar får utredas vid tillståndsprovning. Ytan har justerats till granskning.*
- 5. Nybro kommun har inte haft möjlighet att utreda frågan inom ramen för översiktsplanen frågan behöver utredas vid en eventuell tillståndsansökan för vindkraft inom området. Ytan är justerad till granskning.*
- 6. Justeringar av ytorna har gjorts till granskning. Kommunen delar delvis uppfattningen att delar av det sjörika landskapet är olämpligt för vindkraftsetableringar, men gör ändå bedömningen att några områden, främst i västra delen, kan vara möjliga för vindkraftsetableringar.*
- 7. Kommunen delar uppfattningen att det är en relativt orörd del av kommunen men bedömer att det även kan finnas områden som är möjliga för vindkraftsetableringar. Ytorna har justerats till granskning.*

Store Hindsjön: Föreslagna ytor är i direkt anslutning till befintlig bebyggelse och störningen bedöms därför inte öka. Detaljerade utredningar om fågelförekomster görs i ett detaljplaneskede.

Alsterån i Alsterbro: Föreslagna ytor är i direkt anslutning till befintlig bebyggelse och störningen bedöms därför inte öka. Detaljerade utredningar om fågelförekomster görs i ett detaljplaneskede.

Hinsaryd göl: Kommunen gör en annan bedömning och anser att området är lämpligt för LIS. Den aktuella ytan är i första hand bevuxen med ung barrskog.

Maltebo damm: Vägbron bör inte påverkas av utpekat LIS-område.

Orranäsasjön: En utveckling med bostadsbebyggelse i det utpekade området vid Pålavik ligger inte i direkt anslutning till Pålaviks göl, utan är i första hand lokaliserad till yngre barrskogar och bedöms direkt inte påverka fågelförekomsterna som nämns. Området behöver detaljplaneläggas vid en byggnation och då utredas närmare.

Madesjösjön: Utpekandet för bostäder samt utpekande för LIS är borttaget vid Madesjösjön.

Örsjösjön: Det kvarvarande området ligger på ett hygge i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse och bedöms därmed inte störa friluftsvärderna i området.

Skärsjön: Antalet fastigheter begränsas för att undvika kumulativa effekter på Miljökvalitetsnormer för vatten och på fågellivet vid sjön.

Orrefors samhällsförening

Orrefors samhällsförening vill lämna sitt yttrande över förslaget till ny översiktsplan för Nybro kommun.

Orrefors som serviceort

Vi ser mycket positivt på det förslag som rör Orrefors som serviceort i den västra kommundelen. Att Orrefors utvecklas till en serviceort och knutpunkt för handel, kommunikationer och kommunal service är ett viktigt och välkommet steg. Ett tydligare centrumområde kommer att stärka ortens attraktivitet och funktion som nav för omkringliggande samhällen.

En ny lekplats är något som vi hoppas kan vara prioriterat när centrumområdet ska utvecklas. Det skulle vara mycket uppskattat av yngre Orreforsbor och barnfamiljer.

Det är också mycket viktigt för oss som ort att det finns kommunal service här. Vi tänker att det är viktigt att man som invånare också har samma förutsättningar att ta del av den kommunala servicen och att man ska kunna ha möjlighet att bo vart man vill i kommunen. Vi beklagar att det uppskattade äldreboendet Stallgården har lagts ner. Det innebär att boende i Orrefors som behöver en plats på ett äldreboende måste flytta ifrån samhället. För personer med funktionsnedsättning som har en plats på en gruppboende finns inte heller några andra alternativ än att bo i centralorten, det tycker vi är synd. Vi tycker att alla invånare ska ha möjlighet att välja boendeort.

Förskolan och skolan är viktig för oss. Vi har ett mycket bra samarbete med skolan i Orrefors, de deltar till exempel på Orrefors lyser med luciataåg och är med när vi genomför Orreforsdagen. Samma sak med räddningstjänsten. Det är viktigt i ett litet samhälle att alla hjälps åt och det tycker vi att vi gör på ett bra sätt här i Orrefors.

Det är spännande att tänka på vilken kommunal service som kan utvecklas till att finnas även på serviceorter. Vi tänker särskilt på barn och unga. Kan kulturskolan erbjuda sin verksamhet även här? Mötesplatsen för unga? Då det är svårt med kommunikationer så är det viktigt att tänka in hela kommunen när satsningar görs.

Vi hör ofta att det är många tomma lägenheter i Orrefors. Om de ska fyllas med boende så behöver Orrefors service, satsningar och marknadsföring. Vi är stolta över Orranäs glasbruk och välkomnar besökarna hit. Uppbyggnaden av hyttan och glasblåsningen är viktig för ortens identitet. Vi har en populär camping och ett välbesökt hotell. En satsning på ännu mer natur- och kulturturism tror vi skulle stärka attraktiviteten ännu mera. Vi är många som jobbar för det i samhället. Kan vi kroka arm och jobba ännu mer med platsutveckling så är det ett arbete vi gärna är med på!

Orranäsasjön

Vi vill särskilt lyfta fram Orranäsasjöns betydelse för boende och rekreation. Sjön är en viktig del av Orrefors identitet och erbjuder stora möjligheter för friluftsliv, naturupplevelser och turism. Förslaget om strandnära bostäder vid Orranäsasjön är därför mycket positivt och vi hoppas att det är ett arbete som kan prioriteras framöver.

Nybro kommun har i förslaget till översiktsplan bedömt att tre områden runt Orranäsasjön är särskilt värdefulla och bör bevaras som kommunala naturreservat. Det tycker vi är bra. I samrådsunderlaget kring vattentäkt vid Orranäsasjön nämns inte de tänkta naturreservaten. Översiktsplanen och utredningen om vattentäkt är två stora projekt som behöver ta hänsyn till varandra. Vi vill slå vakt om naturvärdena vid sjön och hoppas att områdena kan bevaras i nuvarande skick.

Runt sjön finns flera badplatser och områden för fiske, camping och vandring. Vår farhåga är att lägre vattennivåer och längre lågvattenperioder påverkar användningen. Grundområden kan torrläggas, bryggor hamna på land, och fisket försämras. Estetiska värden som vattenutsikt, strandlinjer och vattenkvalitet riskerar att försämras.

Nybro kommun har nyligen satsat på området kring Hålldammen med grillplatser, broar och vindskydd. Många vistas här dagligen. En stor betongdamm skulle förstöra naturupplevelsen och göra platsen mindre attraktiv. Fiske från land skulle också bli omöjligt. Dessutom riskerar ändringar i den gamla dammens utskov att skada kulturmiljön.

Orrefors ligger direkt nedströms och påverkas kraftigt av projektet till exempel genom torrlagda sträckor, försämrad vattenkvalitet med syrebrist och död bottenfauna, erosion som kan skada bebyggelse och infrastruktur, förlust av fiskbestånd och biologisk mångfald samt försämrad koppling till ortens kultur och identitet.

Vi vill gärna skicka med att man kan fundera över hur vi bättre kan hushålla med vattnet. Är det rimligt att göra de stora ändringarna i Orranäsasjön för att villaägare ska kunna fylla sina pooler? Kanske borde vattnet vara dyrare så att vi alla inser värdet av det?

Vi har tidigare lämnat in ett yttrande tillsammans med Orrefors fiskevårdsförening kring Orranäsasjön och planerna på vattentäkt i sjön, vi delar sammanfattningen från yttrandet här:

”Sammanfattningsvis har vi många frågor och funderingar kring projektet som planeras. Det finns en rädsla från vår sida att de överhängande riskerna med projektet är att det framöver endast kommer att finnas en liten del av sjön kvar, närmiljön i Orrefors har prioriterats bort och det finns inte längre någon vacker vattenspegel i bruksdammen. Ädelfisket har upphört. Våtmarksområden är torrlagda. Flödet nedströms har minskat i motsvarande grad som bortförel av vatten sker. Skönheten i landskapet har försvunnit helt. Flera ekologiska system har rubbats eller helt dött ut. Det en gång starka fiske- och friluftslivet kring sjön och Orrefors har sökt sig till andra orörda naturområden. Orrefors som ort kommer att minska i värde då närmiljön inte prioriteras över bortförel av vatten och fler kommer att söka sig annorstädes. Det kan också uppfattas som något motsägelsefullt att man först investerar i friluftslivet kring sjön och planerat för naturreservat, men sedan väljer att prioritera bort delar av dessa naturvärden till fördel för det föreslagna projektet. Detta kan även ge fel signaler avseende hur man väljer att prioritera miljön och landsbygd. Det måste också beläggas att underlaget i sin helhet saknar en tydlig analys avseende hur klimatet i framtiden kommer att påverka projektet i sin helhet.”

Sanering glasbruksområdet.

En annan viktig fråga för oss är saneringen av glasbruksområdet. Det är avgörande att detta område tas om hand på ett ansvarsfullt sätt, både ur miljö- och utvecklingssynpunkt. En sanering skulle möjliggöra framtida användning av området och bidra till ortens utveckling. Detta är en av de enskilt viktigaste frågorna för oss. Nu har vi områden i Orrefors som är inhägnade och har varningsskyltar – inte alltför välkommande för besökare och eventuellt nya invånare och företag.

Kollektivtrafik

Vi tycker att kollektivtrafiken till Orrefors behöver utvecklas. Begränsade kommunikationer riskerar att isolera invånare och minska tillgängligheten för besökare, arbetspendlare och ungdomar. Som exempel kan nämnas att man som barnfamilj utan körkort har väldigt begränsad möjlighet att ta del av kommunal service till exempel genom att göra ett simhallsbesök på helgen. En buss till Nybro och en hem på lördagen är det som erbjuds om man förbokar. Genom förbättrade bussförbindelser och tätare turer kan fler få möjlighet att bo kvar, arbeta och studera i närområdet utan att vara beroende av bil. Kanske kan det i alla fall leda till att man i ett hushåll kan ha en bil istället för två. I första hand vill vi se bättre möjligheter för pendlare och en utökad helgtrafik. Vi tror att det skulle stärka vår attraktionskraft, gynna lokal näringslivsutveckling och bidra till minskad klimatpåverkan.

Vi ställer oss även positiva till följande delar i översiktsplanen:

- Förbättrad säkerhet i korsningen Frösekevägen – Flygsforsvägen.
- Stärkt koppling mellan Orrefors och Flygsfors genom nya stråk och bostadsområden.
- Höjd trafiksäkerhet på riksväg 31 genom breddning, mötesfrihet och faunaåtgärder.
- Utpekade våtmarker för återvätning i Ljungbyåns och Snärjebäckens avrinningsområden.
- Möjliga platser för etablering av vindkraft – här tänker vi att vi som förening får ta ställning när det finns mer reella förslag.
- Utveckling av gång- och cykelstråk mellan Målerås och Nybro längs gamla banvallen.
- Nytt naturreservat väster om Orrefors med fokus på friluftslivsvärden.
- Nytt verksamhetsområde söder om Orrefors längs riksväg 31.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samverkan med Nybro kommun i det fortsatta arbetet med översiktsplanen och utvecklingen av Orrefors.

Nybro kommuns kommentar:

Orrefors som serviceort:

Nybro kommun noterar Orrefors samhällsförenings synpunkter och önskemål om ny lekplats och fortsatt behov av kommunal service. Exakt vilken service som kommer att finnas på respektive serviceort över tid slås inte fast av översiktsplanen. Lokalisering av lekplatser hanteras inom ramen för kommunens Lekplatsprogram med tillhörande handlingsplan.

Orranäsasjön:

I granskningsförslaget till ny översiktsplan har kopplingen till Nybro kommuns Vattentjänstplan förtydligats under rubriken Vattentjänster, i kapitlet "Teknisk Försörjning". Vattentjänstplanen fungerar både som ett underlag till och en fördjupning av översiktsplanen. Eftersom vattentjänster hanteras ingående i vattentjänstplanen lyfter översiktsplanen endast frågor som har direkt koppling till översiktsplanens ställningstaganden och föreslagna markanvändning. Ett förslag för att säkra Nybros framtida vattenförsörjning har tagits fram av Nybro Energi VA AB och konsultbolaget Vatten- och samhällsteknik. Förslaget, för vilket tillståndsansökningar lämnats in till mark och miljödomstolen hösten 2025, bygger på att Gårdsryds vattentäkt förstärks genom konstgjord infiltration med ytvatten från Orranäsasjön.

Utredning av miljökonsekvenser i förhållande till förslaget bedöms inom ramen för tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen och hanteras därför inte inom ramen för översiktsplanens miljökonsekvensbedömning. I planförslaget har dock ett ställningstagande lagts till, vilket berör projektets påverkan på de värden som lyfts av samhällsföreningen: "Vid utredning och genomförande av åtgärder för en långsiktigt hållbar vattenförsörjning behöver avvägningar göras och hänsyn tas till ekologiska, ekonomiska

och sociala aspekter." Samhällsföreningens medskick gällande alternativa sätt att hushålla med vatten noteras.

Sanering glasbruksområdet:

Översiktsplanens granskningsförslag har vidareutvecklats med fokus på förorenad mark. Behoven av sanering i Orrefors samhälle lyfts fram i koppling till de enskilda ytorna i mark- och vattenanvändningskartan.

Kollektivtrafik:

Nybro kommun är medvetna om bristfälliga kollektivtrafikkopplingar till och från Orrefors. Kommunen har löpande dialog med KLT angående bussturer och har påpekat att utbudet är bristfälligt, i synnerhet helger. Trafikutbudet baserar sig på trafikförsörjningsprogrammet som tagits fram av Region Kalmar län, där trafikutbudet är ägnad att tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som med hänsyn till sitt faktiska nyttjande tillgodoser ett sådant behov.

Föreningar i Alsterbro med omnejd – samlat yttrande

Föreningslivets gemensamma yttrande/synpunkter gällande översiktsplanen Alsterbro med omnejd.

Bakgrund:

Då vi föreningar i Alsterbro inte var nöjda med dialogmötet om ortsanalysen, som kom att handla om andra frågor än just översiktsplanen, har vi förberett oss på ett annat sätt inför samrådet. Vi har inför samrådsmötet samlat föreningslivet i Alsterbro för att prata om hur vi ser på utvecklingen av Alsterbro med omnejd utifrån översiktsplanen. Vi tror att våra synpunkter är viktiga för att ni ska kunna fatta bra välgrundade beslut och har enats om att komma in med ett gemensamt yttrande som alla föreningar står bakom. Ett lysande exempel på när vi jobbar tillsammans kommun, föreningsliv och allmänheten är nya lekplatsen i Alsterbro där vi tillsammans åstadkom något som blev väldigt bra. Föreningslivet var med och föreslog platsen för lekplatsen, barn och ungdomar från skolan fick vara med och påverka vilka redskap/attraktioner som skulle finnas på lekplatsen. På det sättet vill vi tillsammans med er utveckla vår del av kommunen.

Övergripande synpunkter på förslaget till Översiktsplanen:

- När man i stycket utvecklingsinriktning 2050 presenterar den Norra kommundelen skriver man mycket om framtida naturturism kring Hornsö ekopark och Alsteråns naturskogar. Vi är positiva till detta men saknar skrivningar om att fortsätta utveckla en turism vi redan har idag och som ökar kring bad och idrottsplatsen i Alsterbro. Detta är ett område som har utvecklat sig till ett unikt och vackert aktivitetsområde dit långväga gäster tar sig under sommarhalvåret. Detta är något som behöver belysas och även skapas förutsättningar för fortsatt utveckling, vilket vi återkommer till.
- Den norra kommundelen har ett rikt utbud av sjöar och badplatser och vi ser gärna att dessa lyfts som en tillgång i översiktsplanen utifrån de olika sjöarnas/badplatsernas unika egenskaper/attraktionskrafter. Framförallt åsyftar vi Hindsjöbadet, Sandvik, Lilla Hindsjön, Boasjö. Det är även värt att lyfta närheten till Aboda Klint.
- Det är av yttersta vikt för samhällets framtida attraktivitet att vattennivån i Store Hindsjön inte tillåts sjunka utifrån nuvarande nivå. Vattenkraften är anledningen till att vårt samhälle finns och hela bebyggelsen med olika kulturmiljöer är formad utifrån vattenkraften. Vi motsätter oss inte en förbättrad ekologisk status eller förbättrad konnektivitet i Alsterån men det är inte rimligt att fördärva samhällsinvånarnas livsmiljöer för att förbättra åns ekologiska status. Därmed bör vikten av att bevara våra kulturmiljöer tydligt framgå i översiktsplanen och att det krävs andra lösningar än utrivning för att nå målet med god ekologisk status och förbättrad konnektivitet.

- Vi ställer oss frågande till att man å ena sidan beskriver flera av byarna runt Kråksmåla som unika kulturmiljöer med höga värden, å andra sidan lyfter fram samma geografiska områden som lämpliga för vindkraftsetablering. Samtliga föreningar ställer sig bakom att Kråksmåla med omgivning klassas som ett bullerfritt område. Detta skulle bidra till en attraktiv boendemiljö för dem som söker naturen och tystnaden i sin vardag och kan leda till nyinflyttning som stärker hela den norra kommundelen.
- Utvecklingen i vårt samhälle hämmas idag av gamla och högst inaktuella detaljplaner som hindrar utvecklingen av både bostäder och andra ytor. Det finns flera exempel på när nuvarande detaljplan har haft en bromsande effekt på utvecklingen av Alsterbro. Byggtrycket är dessvärre lågt, vilket inte bara beror på detaljplanerna utan det är idag en ekonomisk utmaning i hela landet att bygga på/ utveckla landsbygden. Då är det enormt viktigt att eventuella detaljplaner skapar förutsättningar för nya lösningar. Med tanke på det låga byggtrycket kan det kanske vara en fördel att istället för att styra med detaljplaner jobba med individuella prövningar.
- Vi undrar hur man tänker sig en cykelväg mellan Alsterbro och Bäckebo. Är det en cykelväg längs 125:an eller är det längs befintliga grusvägar eller vad är tanken? För oss är det mer "nice to have" och utifrån att vi ser att det finns många andra satsningar som mer bidrar till bygdens utveckling och attraktivitet. Därför ställer vi oss frågande till en sådan satsning i förhållandet kostnad- nytta.

Vikten av en fungerande kollektivtrafik:

Nu är väl inte kollektivtrafiken en fråga i detta forumet men vi vill ändå beröra frågan. Det vi eftersöker är en kollektivtrafik som möjliggör att boende i Kråksmåla och Alsterbro kan pendla till arbete och studier i både Nybro och Kalmar. I grova drag bygger det på att kollektivtrafiken från Alsterbro anpassas efter vidare anslutningar från Nybro. I jämförelse med den väl utbyggda kollektivtrafiken vi ser finns i Kronobergs län och Uppvidinge kommun så ligger vi långt efter och den så är vi långt ifrån den servicen och möjligheter som där erbjuds invånarna. Med lokal kollektivtrafik då pratar vi om Alsterbro - Kalmar, Alsterbro - Nybro och Alsterbro-Kråksmåla. Förslaget har tagits fram av Alsterbro-Bäckebo UVG som tagits fram efter möte med representanter från kommunen. Detta upplägget ställer sig samtliga föreningar bakom.

Områden för nybyggnation:

Vi har tillsammans djupdykt i kartmaterialet och tillsammans med vår kännedom om orten kommit fram till följande

- Området ovanför Ögårdsvägen mellan cykelvägen till skolan och Bergenåsviken på tomt Hinshult 5:26, 1. Här skulle vi vilja att kommunen köper loss marken alternativt byter mark med markägaren. Här hade man fått tomter med sjöutsikt som ligger högt i ett avskilt läge med närhet till centrum. Se bild nedan!
- Vi tror även på byggandet framför Fröjekulla särskilda boende som är utmärkt på mark och vattenanvändningskartan. Kan man ev tänka sig någon form av seniorboende med närheten till Fröjekulla. Dock vill vi justera områdets placering utifrån vad vi kommer att beskriva bad- och idrottsplatsområdet. Här har man ett sjönära centralt läge med kvällsol.
- Vi ställer oss också positiva till området som är utmärkt på mark- och vattenanvändningskartan i Alsterbro Södra. Vi har en stark önskan om att knyta ihop dem nybyggda tomterna på Patron Trädgårds väg tillsammans, badplatsen i Sandvik och Naturreservatet i Bjällingsmåla med bad och idrottsplatsen via en förlängning av den redan befintliga strandpromenaden. Så kommer dessa tomterna att bli väldigt attraktiva!

Bad och idrottsplats området i Alsterbro:

Alsterbros pärla och skyltfönster för besökare och turister i Alsterbro. Här är det en härlig puls och rörelse under sommarhalvåret där både lokalbor, turister och långväga besökare från regionen samlas för att aktiverar sig och njuta av omgivningen.

Det område som i kartan pekas ut för bostadsbyggelse Alsterbro centrum vill vi att man minskar så att ytan närmast idrottsplats och lekplats istället möjliggör utveckling och att det finns plats att kunna växa med nya aktiviteter som kan passa in i området. Föreningslivet är gärna med och möjliggör en fortsatt utveckling av lekplatsen.

- Vi vill skapa ett parkområde från åkern 3:1 till Åmun där vi får nedan möjligheter för att utveckla området. Se bild nedan!

- Möjlighet till utökning av rekreation och motionsaktiviteter.
- Akut behov av att lösa parkeringsfrågan.
- Campingen får möjlighet att växa.
- Möjlighet till nybyggnationer som toaletter och klubblokalsytor.
- Möjlighet för lekplatsen att växa.
- Tillgänglighetsanpassa området och badplatsen.
- Röja sly och hålla efter området.
- Påbörjad Frisbeegolfbana av Alsterbro IF i samverkan med kommunen.
- Möjlighet att anlägga stor brygga och andra utsiktplatser på området.
- Bygga vidare på strandpromenaden från badplatsen till Åmun i etapp 1. Etapp 2 om kommunen kan lösa tomten Bjällingsmåla 1:14 som går hela vägen ut till Store Hindsjön eller om föreningslivet kan komma överens med ägarna att fortsätta strandprommenaden med en bro över Åmun och att den sedan går hela vägen längs vattnet ner till Patronträdgårdsväg. Se bild på nästa sida.

Fröjekulla, Parkomradi Strandprommenaden:

Se förtydligad förläggning av strandprommenaden som vi nämner ovan med den befintliga sträckningen och hur vi vill bygga ut den i 2 etapper. Befintlig strandpromenad Alsterbro

Företagande:

Vi ser idag att vi lider av att vi har för få arbetstillfällen i vår kommun. Därför önskar vi att planen tydligare skapar förutsättningar för att underlätta/möjliggöra företagsetableringar och på så vis skapa nya arbetstillfällen? I översiktsplanen tänker vi att man behöver tydliggöra sådan mark i och kring samhället. Vi är också inne på att det kan vara ett bra läge att fundera över vad Nybro kommuns mark kring gamla glasbruket kan användas till. Marken är sanerad och det är ett utvecklingsområde i som i nuläget betraktas som en skamfläck i samhället.

Gemensamt yttrande kring översiktsplanen av nedan föreningar:

- Alsterbro IF ordförande:
- Vattensportsektionen Alsterbro Barefoot Team ordförande:
- Alsterbro-Bäckebo UVG ordförande:
- Alsterbro Samhällsförening ordförande:
- Alsterbro Skytteförening ordförande:
- Alsterbro skolas föräldraföreningen ordförande:
- Skoghult samhällsförening ordförande:
- Kråksmåla samhällsförening ordförande:
- Kråksmåla hembygdsförening ordförande:

Nybro kommuns kommentar:

Övergripande synpunkter:

De befintliga värdena i Alsterbro med koppling till bad och idrottsplatsen har förtydligats i planförslaget till granskning. Den föreslagna utvecklingen av en besöksdestination i koppling till Alsteråns naturskogar inbegriper en förväntad positiv påverkan på besöksnäringen och utvecklingen av de befintliga värdena, även i centrala delarna av Alsterbro.

Badplatserna har inkluderats i lagret friluftsliv och Nybro kommun delar föreningslivets uppfattning om att detta är viktiga områden för friluftsliv och rekreation.

Eventuell påverkan på fördämningarna i Alsterån hanteras inte direkt i förslaget till ny översiktsplan. Arbete för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vattendraget kan påverka dammarna. Nybro kommun hänvisar dock till senare processer och till den nationella planen för omprövning av vattenkraft kopplad till vattendraget.

Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Kommunen har tagit hänsyn till Uppvidinge kommuns vindbruksplan vid utpekandet av områdena. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har justerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har justerats.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekas ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Nybro kommun känner till att detaljplanerna på vissa orter kan ha en hämmande effekt för den utveckling som är relevant idag. I översiktsplanen finns därför ett ställningstagande om att "Nybro kommuns detaljplaners ändamålsenlighet ska utredas."

Hela stråket Alsterbro-Bäckebo är utpekade för att dels lyfta brister längs med sträckan och för att kunna äska medel från regional transportplan för cykelåtgärder då länsväg 125 är en statlig väg. Det innebär inte nödvändigtvis att hela sträckan omfattas av åtgärder i ett svep, men att trafiksituationen längs sträckan för oskyddade trafikanter behöver belysas, brister identifieras och åtgärder föreslås. De tydligaste effekterna enligt förhållandet kostnad och nytta, nås i närhet av tätorterna där fler människor rör sig och korta avstånd finns mellan olika typer av målpunkter. Genom utvecklingen av elcyklar och elsparkcyklar är det idag möjligt för fler att kunna ta sig längs sträckan mellan orterna samt mellan målpunkter längs med sträckan utan bil.

Vikten av fungerande kollektivtrafik:

Nybro kommun är positiv till det förslag gällande kollektivtrafiken som tagits fram av Alsterbro-Bäckebo UVG. Det som behöver redas ut gällande förslaget är hur förändringen av detsamma i detalj påverkar möjligheten till skolpendling utifrån skolans schema och behov, samt på sikt hur och om hållplatser kan

etableras längs med riksväg 31 samt Flyebovägen, vilket pekats ut i förslaget. Denna process kommer ta fart på nytt i och med att planförslaget för översiktsplan färdigställts för granskning.

Områden för nybyggnation:

Gällande området ovanför Ögårdsvägen så har områdets karaktär som ett småskaligt jordbruklandskap med höga naturvärden föranlett att detta område inte pekats ut för ny bostadsbebyggelse i översiktsplanen.

Området framför Fröjekulla har justerats till granskning (benämnd BO1 i granskningsförslaget) för att möjliggöra fortsatt utveckling av bad och idrottsplatsområdet. Utpekandet möjliggör för såväl villor som flerbostadshus. Den del av ytan som inte längre pekats ut för bostadsbebyggelse är till granskning inkorporerad i ytan för funktionsblandad bebyggelse som omfattar bad- och idrottsplatsen, vilket möjliggör fortsatt utveckling.

Nybro kommun ser mycket positivt på engagemanget och tackar för föreningslivets förslag till utveckling av bad- och idrottsplatsen. Detaljeringsgraden i de specifika förslagen är inte på en nivå som hanteras inom ramen för översiktsplanen men synpunkterna noteras och hanteras inom ramen för den kommande revideringen av kommunens natur- och friluftslivsprogram.

Företagande:

Inom användningen funktionsblandad bebyggelse, finns möjlighet till utveckling av mindre, ej omgivningstörande verksamheter.

Alsteråns vattenråd

Yttrande angående Översiktsplan Nybro kommun 2050

Alsteråns Vattenråd har tagit del av underlaget från Nybro kommun.

Yttrande

Alsteråns vattenråd är positivt till underlaget och hållermed om det som skrivs om Alsteråns huvudfåra. ”Längs med Alsteråns huvudfåra i Nybro kommun finns områden med utpekade riksintressen, bland annat Natura 2000. Det innebär att området har flera habitatdirektiv och därmed en högre övervakningsgrad av statliga myndigheter än övriga vattendrag i Nybro kommun. Därför bedöms översiktsplanen inte behöva lägga samma fokus här. ” Dock vill vattenrådet lyfta vikten av att ha respekt för kulturhistoriska värden och för människor som bor och verkar vid ån. Vattenrådet vill också lyfta vikten av åtgärder i biflöden om de inte omfattas av Natura 2000-områden. /Alsteråns Vattenråd

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Översiktsplanen har kompletterats med ställningstagande och klargörande om att Nybro kommun ska arbeta för att vattendrag i kommunen ska uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten och detta omfattar även biflöden.

Hagbyåns-Halltorpsåns vattenråd, Ljungbyåns vattenråd och Norra Möre vattenråd

"Vattenråden välkomnar att Nybrokommuns översiktsplan har ett starkt fokus på vattenvårdsåtgärder, såsom återställning av våtmarker. Dessa spelar en viktig roll för klimatanpassning, förbättrad vattenkvalitet, ökad biologisk mångfald och bidrar till fantastiska naturupplevelser. > Vi hade dock gärna sett att Hagbyånsavrinningsområde också inkluderades i underlaget för våtmarksrestaurering. I området finns många lämpliga platser för sådana insatser. Även om Hultebräan är en regleringssjö, som förser den del av ån med vatten även under sommartid, har den som främsta syfte att tillgodose behovet av dricksvatten. Det finns ett behov av ett motståndskraftigt vattensystem som kan jämna ut flöden och hysa en stor biologisk mångfald i

samtliga avrinningsområden. > Vi saknar ett tydligt ställningstagande om vikten av att ta hänsyn till befintliga och framtida våtmarker vid exploatering, exempelvis vid etablering av vindkraft. > Vi efterlyser också en tydligare beskrivning av vad som avses med begreppet "återväta landskap" i texten – gärna med konkreta exempel."

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun delar uppfattningen om att Hagbyån är viktig ur flera aspekter och att det finns stora behov av förbättringar inom dess avrinningsområde. Den avvägning som Nybro kommun gör i översiktsplanen bygger på att Ljungbyån och Snärjebäcken, åtminstone i dagsläget, är starkare påverkade av både sommartorka och låga flöden samt att risken för samhällspåverkan och risker med höga flöden bedöms vara större i de två vattendragen än i Hagbyån. Nybro kommun motsätter sig inte åtgärder inom Hagbyåns avrinningsområde och skulle se positivt på åtgärder för att förbättra vattendragets hydrologi.

För hänsyn i utpekade områden finns detta beskrivet i mark- och vattenanvändningskartan under rubriken Hänsyn. I utpekanden av vindkraftsområden har hänsyn tagits till vattenskyddsområden och områden med känslig hydrologi, dessa områden har utslutits redan i landskapsanalysen som ligger till grund för vindbruksplanen.

Begreppet "återväta landskap" förklaras till granskning i översiktsplanens begreppslista.

Yttranden från enskilda

Yttrande 1

Synpunkter på översiktsplanen Nybro kommun 2050 Del 1: Bildanalys

Jag har Samrådsversionen av Översiktsplan Nybro kommun 2050 framför mig och tittar på den oskyldigt naiva scenen i omslagsbilden.

En småländsk by är grupperad kring ett gammalt glasbruk. Folk verkar ha sitt arbete i staden, dit de pendlar med kollektivtrafik. Bussen når knappt ut till byns utkant, den når inte ut till landsbygdsbefolkningen. Dessa har ersatts av vandrare och cyklister som njuter av sin fritid i naturen. Man har tänkt på allt, man kan till och med sitta i en rullstol med ett fiskespö vid sjön.

På lekplatsen scollar vuxna ostört på sina mobiltelefoner medan barnen är upptagna. Bin pollinerar lekplatsen och en uggle sitter i ett träd... på lekplatsen? Ja, det finns en hel del djur i ett kultiverat landskap. Fjärilar tumlar runt på råa fält. Eftersom ingen bil har kört över något vilt, funderar räven på en måltid i byns soptunnor. En koikarp har släppts ut i sjön, vilket förmodligen verkar som en biotop för den.

Var är den vackra småländska naturen? Levande skogar, myllrande våtmarker? En rik biologisk mångfald? Bakom byn finns en barrskog med en liten våtmark där insekter verkar trivas. Några spöklika vita träd i

tallplantagen irriterar mig. Nu inser jag att det är vindkraftverk. Lyckligtvis är de så små att de inte sticker ut! Några glada stadsbor tittar nöjda ner från en ballong. Det finns inga får som ser upp i bilden.

Efter att har rättat vindkraftens storlek, kommer jag nu att läsa igenom översiktsplanen noggrant. Återkomma senare med mina förhoppningsvis lättade intryck.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Framsidan är en illustration där inget är skalenligt. Den visar på element som kan förekomma inom Nybro kommun.

Yttrande 2

Klipp växter, så man slipper gå ut i vägen inte ser man om det kommer någon när man kör ut med bil.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Frågor om drift och underhåll av växtlighet vid vägar angår främst markägare och den väghållare som har ansvar för vägen.

Yttrande 3

Varför ta vatten från Orrefors till Nybro. Ni har ju sjöar på närmre håll.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommuns tolkning är att yttrandet rör den pågående utredningen gällande möjligheten att nyttja Orranäsasjön som ytvattentäkt för att förstärka infiltrationen i Gårdsryd. Översiktsplanen lyfter Orranäsasjön som en av kommunens prioriterade vattenresurser men processen gällande nyttjandet av sjön som ytvattentäkt hanteras inte inom ramen för översiktsplanen. Utredningen drivs av Nybro Energi och en tillståndsansökan har under hösten 2025 skickats in till Mark- och miljödomstolen.

Yttrande 4

Väg 25 genom Alsterbro önskning utanför samhället. Alltför tung trafik. Trafiksäkert för skolbarnen. Mer service i Alsterbro. Vad kan man göra för att ungdomarna stannar kvar? Nu finns det mycket stor åldersgrupp. Tänk långsiktigt var det gäller vindkraftverken med för och nackdelar.

Nybro kommuns kommentar:

Översiktsplanen innehåller ett utpekande längs med länsväg 125 genom Alsterbro med ställningstaganden om förbättrad trafiksäkerhet. Under framtagande av översiktsplanen har dialog förts med väghållaren Trafikverket angående länsväg 125. Trafikverket betraktar inte en förbifart vid Alsterbro som aktuell.

Kommunen har endast rådighet över den offentliga servicen, exempelvis i form av skola och omsorg. Genom översiktsplanen kan kommunen arbeta för att skapa förutsättningar för ökad service och Alsterbro pekas ut som en serviceort. Detta görs bland annat genom att utveckla centrumområde och grönområden centralt i orten samt skapa förutsättningar för att stärka serviceunderlaget genom utpekande av ytor för bostadsbebyggelse i attraktiva lägen. Översiktsplanen föreslår även satsningar på området kring Alsterån och Alsteråns naturskogar, för att gynna besöksnäringen, vilket också syftar till att stärka serviceunderlaget.

Yttrande 5

Det är inte bara mark-vatten som behövs. Införskaffa större affär ica till exempel med bankomat. Mer bussturer till staden. Minska den tunga trafiken genom samhället, skapa en förening som städar diken trottoarer mm. Gärna en blomsteraffär, bibliotek.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun tolkar det som att yttrandet rör Alsterbro eftersom det inkom i samband med samrådsmöte på orten. Kommunen har tyvärr inte rådighet över etablering av butiker och bankomater.

Synpunkten angående önskemål för kollektivtrafik tas med till den löpande dialogen som Nybro kommun har med Kalmar länstrafik. Alsterbro är en utpekad serviceort och tillgången till kollektivtrafik i serviceorterna lyfts fram i ställningstagande i planförslaget.

Den tunga trafiken genom samhället går på länsväg 125 som har statligt väghållarskap, med Trafikverket som ansvarig myndighet. I planförslaget pekas sträckan av länsväg 125 genom Alsterbro ut för ökad trafiksäkerhet genom samhället.

Kommunens e-tjänst Felanmälan - Nedskräpning kan användas för att rapportera problem med nedskräpning.

Yttrande 6

Då S:t Sigfrid är tänkt som utvecklingsområde, så är det inte lämpligt som vindkraftspark i närområdet.

I första hand område 942.

Nybro kommuns kommentar:

Vindbruksplanen har reviderats till granskning. Vänligen observera att numreringen av ytorna har ändrats för ökad läsbarhet av planförslaget. Inget av de vindbruksområden som pekas ut i närområdet till S:t Sigfrid ligger inom 5 km från S:t Sigfrids kyrka. Eventuell etablering av vindkraft på detta avstånd bedöms inte påverka befintliga värden eller översiktsplanens förslag till utveckling av S:t Sigfrid.

Yttrande 7

Jag bor på fastigheten [REDACTED] Idag korsars våran och Gunnarsmos fastigheter av flera kraftledningar och fler är planerade, samt ett stort ställverk i närområdet. Det planeras solpark och flera batterilager. Detta tillsammans delar våran fastighet i ett rutnämönster. Därför är vi helt emot en ny dragning av Rv 31. Området som är markerat som möjlig för läggning av en ny sträckning av vägen som en 2+1 väg. Med den dragningen

kommer flera fastigheter delas ifrån sin skogsmark. Vi känner att vi är väldigt drabbade av alla ledningar där vi inte kan påverka eller ens blivit lyssnade på av E.on och Svenskakrafnät och nu hör hur tankarna finns på en ny väg är skrämmande. För vår del är en ombyggnad av befintlig väg bästa alternativet är att räta ut vägen på den norra sidan. Hur man än drar/bygger om så drabbar det några men eftersom vi som finns nära ställverket redan är mycket hårt drabbade bör det tas med vid det fortsatta planeringsarbetet och kommande förslag.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkten om utredningsområde för riksväg 31 beaktas. Ytanspråket i samrådsförslaget har reviderats i sin helhet och granskningsförslaget pekar ut befintlig vägsträckning längs sträckan Kyrkslätt-Kolsbygd med ställningstagandet att denna sträckning ska omfattas av en åtgärdsvalsstudie. Inom en åtgärdsvalsstudie kan en mängd olika åtgärder och alternativ prövas. Planförslaget innehåller också det generella ställningstagandet om en standardhöjning på hela riksväg 31 utanför Nybro stad.

Yttrande 8

Synpunkter på Nybros utarbetade förslag till ny översiktsplan.

Bakgrund:

Min fru [REDACTED] och jag flyttade 2007 från [REDACTED] till en av våra skogsfastigheter i Kråksmåla. Vår fastighet hade då stått obebodd i 22 år. 2013 flyttade vår dotter [REDACTED] med familj från [REDACTED] till en av familjens gårdar i Kråksmåla. Denna gård hade då stått obebodd i 28 år. Idag består deras familj av fem...ersoner. Det finns många anledningar till varför vi flyttade till Kråksmåla. Den tysta och orörda miljön är en av anledningarna. De många kulturhistoriskt värdefulla områdena inklusive Kråksmåla kyrkby som utgör ett riksintresse sett ur kulturmiljö var en annan. Många yngre familjer har flyttat till Kråksmåla under senare år. Flytten har skett till såväl nybyggda hus som till äldre renoveringsobjekt. Detta har på nytt gjort Kråksmåla socken till en levande landsbygd. En klar majoritet av oss fast boende i Kråksmåla socken har motsatt sig en etablering av vindkraftverk i vårt område. Många arbetar aktivt när det handlar om att stoppa vindkraftsetablering i Kråksmåla socken. De som ställt sig positiva till vindkraftsetablering har visat sig vara de som inte bor i Kråksmåla socken och de som representerar bolagsmark såsom Stiftet och Sveaskog. Vi har nu tagit del av framtagna översiktsplan för Nybro kommun. Vi kan konstatera att det är mycket arbete nedlagt på planen. Mycket av förslagen är bra men vissa bör enligt vår mening ändras.

Förslag på ändring:

1. Stryka de tre gröna områdena i västra Kråksmåla socken (sidan 75 i planen) som är benämnda klass 1 och istället benämna dessa som olämpliga områden för vindkraft och föra över ytorna till sidan 74 i planen. Berörda område är Fåglabo, Mjöshult, Lindshult, Mjöasjö, Kimramåla, samt Skoghult. Motivering till vårt förslag är att aktuella gröna områden skulle påverka fast boende alldeles för mycket samt hamna alldeles för nära våra värdefulla kulturmiljöer. Dessutom skulle aktuella områden hamna för nära kommungränsen mot Uppvidinge kommun
2. Göra Kråksmåla socken till ett bullerfritt område. Motivering till detta är att risken finns att det kan bli en bristvara med bullerfria miljöer.
3. Ta bort benämningen Klass 2 när det gäller vindkraftsetablering och slå samman detta område med de ytor som anses olämpliga för vindkraft och föra över ytorna till sidan 74 i planen. Som motivering vill vi ange att man redan idag i förslaget till plan angett att klass 2 bedömts som olämpliga för vindbruksetablering. På detta

vis får man en klar bild över de platser som är olämpliga som vindkraftsområden.

4. Öka avstånd mellan bostäder och vindkraftverk till minst 1,5 km. Motiveringen till detta är att vi bör anpassa vår plan till hur grannkommuner beslutat. Kalmar har minst 1,5 km och Oskarshamn min 3,5 km.

5. Precisera avstånd mellan kommungräns och vindkraftverk till minst 2,5 km.

Nybro kommuns kommentar:

Avseende punkt 1: Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Kommunen har tagit hänsyn till Uppvidinge kommuns vindbruksplan vid utpekandet av områdena. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har justerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har justerats.

Avseende punkt 2: I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekas ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Avseende punkt 3: Planförslaget har till granskning slagit samman områden med klass 2 för vindbruk med områden som anses olämpliga för vindbruk.

Avseende punkt 4 och 5: Det har i processen med att framarbete översiktsplaneförslaget beslutats att ett generellt avstånd från bostadshus inte ska inkluderas i Nybro kommuns vindbruksplanering. Detta beror på flera saker, bland annat att bostadshus inte alltid är bebodda eller ens står kvar där de stått och att ett sådant hus då skulle göra stora delar av kommunen omöjlig att nyttja för vindkraft. Vidare finns det både husägare och markägare som tolererar vindkraftverk inom 1,5 km från hus, något som också är möjligt utifrån gällande miljölagstiftning som reglerar bland annat bullernivåer och påverkan av ljus och skuggor. Av Nybros grannkommuner är det bara Kalmar kommun som har ett beslutat skyddsavstånd till hus.

Angående avstånd till kommungräns så har de ytor som anses möjliga för etablering av vindbruk matchats mot grannkommunernas vindbruksplaner. Områden som grannkommunerna angivit som olämpliga för vindkraft har resulterat i en hänsyn inom Nybro kommuns gränser.

Yttrande 9

Inläga till samråd för ny översiktsplan. För en hållbar utveckling i Nybro kommun:

-Jag vill klargöra att det INTE finns utrymme för vindkraft i norra Nybro kommun. Det räknas med ett minimum på 800 m till en bostad och om man tittar på kartan ser det ut på detta vis - det blir inga lämpliga områden kvar. Då ska man veta att Oskarshamn kommun satt 3500m till närmsta verk som gräns och Kalmar kommun satt 1500m...Detta är ett oerhört viktigt argument mot vindkraftetablering nämligen-människor

måste fortsatt kunna bo och leva i dessa trakter.

- I området finns det mycket skyddsvärd natur som rymmer många skyddsvärda och fredade arter samt finns det ett Natura 2000 område med en befintlig våtmark. Att, till exempel, på något sätt störa denna våtmark vore att gå rakt emot vår strävan idag att behålla och återskapa våtmarker. Vindkraftsetablering i detta område vore förödande.

- Man vill göra Kråksmåla området som är kulturklassat till ett rekreations och friluftsområde enligt planen- detta är inte heller förenligt med vindkraftsindustri.

- Nybro kommuns första glasbruk ligger i området och vandringsleder finns och planeras utvidgas samt diskuteras planer på klassning som tyst område. Detta fungerar självklart inte om det byggs vindkraftsindustri i området... Strömsrum har historisk anknytning till Kråksmåla med omnejd och kommer som angränsande kommun påverkas av Nybro kommuns översiktsplans utformning.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun delar inte uppfattningen att det inte är möjligt att etablera vindkraft någonstans i norra delen av kommunen. De norra delarna av Nybro kommun har många värden, inte minst natur- och kulturvärden som är viktiga för rekreation, friluftsliv och besöksnäringar. Samtidigt är kommundelen mycket stor och till stora delar relativt glest befolkad vilket gör att Nybro kommun gör bedömningen att det finns ytor som är möjliga för etablering av vindkraft på vissa platser.

Det har i processen med attarbeta fram översiktsplanen beslutats att ett generellt avstånd från bostadshus inte ska inkluderas i Nybro kommuns vindbruksplanering. Detta beror på flera saker, bland annat att bostadshus inte alltid är bebodda eller ens står kvar där de stått och att ett sådant hus då skulle göra stora delar av kommunen omöjlig att nyttja för vindkraft. Vidare finns det både husägare och markägare som tolererar vindkraftverk inom 1,5 km från hus, något som också är möjligt utifrån gällande miljölagstiftning som reglerar bland annat bullernivåer och påverkan av ljus och skuggor. Av Nybros grannkommuner är det bara Kalmar kommun som har ett beslutat skyddsavstånd till hus. Avstånd och påverkan på bostäder ska också hanteras inom ramen för tillståndsprövning av eventuell vindkraft.

Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Kommunen har tagit hänsyn till Uppvidinge kommuns vindbruksplan vid utpekandet av områdena. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har justerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har justerats.

Ingen av de ytor som i samråds- eller granskningsförslaget pekas ut som möjliga för vindkraftsetableringar ligger i direkt anslutning till Natura 2000-områden. Påverkan från vindkraft på Natura 2000-områden kan inte uteslutas men är också en fråga som hanteras ingående i tillståndsprocessen för eventuella vindkraftsetableringar.

Yttrande 10

Området vid Kråksmåla är helt enastående med tysta och orörda miljön. De många kulturhistoriskt värdefulla områdena inklusive Kråksmåla kyrkby utgör ett riksintresse på grund av byns enastående kulturmiljö. Att många yngre familjer har flyttat till Kråksmåla under senare år har gjort Kråksmåla socken till en levande

landsbygd. En klar majoritet av fast boende i Kråksmåla socken har motsatt sig en etablering av vindkraftverk i vårt område. Många arbetar aktivt när det handlar om att stoppa vindkraftsetablering i Kråksmåla socken. De som ställt sig positiva till vindkraftsetablering har visat sig vara de som inte bor i Kråksmåla socken hela året och de som representerar mark ägd av Stiftet och Sveaskog. Jag har nu tagit del av framtagna översiktsplan för Nybro kommun och var med till samrådsmötet den 3 september 2025 på Folkets hus i Alsterbro. Jag konstaterar att det är mycket arbete nedlagt på planen, och att mycket av förslagen är bra, men vissa bör ändras enligt min uppfattning.

Förslag på ändring:

1. Stryka de tre gröna områdena i västra Kråksmåla socken (sidan 75 i planen) som är benämnda klass 1 och istället benämna dessa som olämpliga områden för vindkraft och föra över ytorna till sidan 74 i planen. Berörda område är Fåglabo, Mjöhult, Lindshult, Mjösjö, Kimramåla, samt Skoghult. Motivering till förslaget är att aktuella gröna områden skulle påverka fast boende alldeles för mycket samt hamna alldeles för nära våra värdefulla kulturmiljöer. Dessutom skulle aktuella områden hamna för nära kommungränsen mot Uppvidinge kommun.
2. Göra Kråksmåla socken till ett bullerfritt område. Motivering till detta är att risken finns att det kan bli en bristvara med bullerfria miljöer.
3. Öka avstånd mellan bostäder och vindkraftverk till minst 3,5 km. Kalmar har minst 1,5 km och Oskarshamn minst 3,5 km. I Oskarshamns kommun har man bedömt att skyddsavståndet på land ska vara 3,5 km, som anses att vara tillräckligt avstånd från vindkraftsverk till bostadsbebyggelse för att ingen bostad utsätts för oacceptabla störningar. Ett avstånd om endast 0,75 km i översiktsplanen, som jag fick information om på samrådsmötet, tillgodoser endast vindkraftsbolagen på bekostnad av de boendes livsmiljö.
4. Precisera avstånd mellan kommungräns och vindkraftverk till minst 2,5 km.

Nybro kommuns kommentar:

Avseende punkt 1: Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Kommunen har tagit hänsyn till Uppvidinge kommuns vindbruksplan vid utpekandet av områdena. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, i anslutning till Kråksmåla och Lindshult, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har justerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har justerats.

Avseende punkt 2: I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekas ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Avseende punkt 3 och 4: Det har i processen med att arbeta fram översiktsplanen beslutats att ett generellt avstånd från bostadshus inte ska inkluderas i Nybro kommuns vindbruksplanering. Detta beror på flera saker, bland annat att bostadshus inte alltid är bebodda eller ens står kvar där de stått och att ett sådant hus då skulle göra stora delar av kommunen omöjlig att nyttja för vindkraft. Vidare finns det både husägare och markägare som tolererar vindkraftverk inom 1,5 km från hus, något som också är möjligt utifrån gällande miljölagstiftning som reglerar bland annat bullernivåer och påverkan av ljus och skuggor. Av Nybros grannkommuner är det bara Kalmar kommun som har ett beslutat skyddsavstånd till hus.

Angående avstånd till kommungräns så har de ytor som anses möjliga för etablering av vindbruk matchats mot grannkommunernas vindbruksplaner. Områden som grannkommunerna angivit som olämpliga för vindkraft har resulterat i en hänsyn inom Nybro kommuns gränser.

Yttrande 11

Synpunkter från invånare i Gadderås, Sigislaryd och Applaryd angående Översiktsplan Nybro kommun 2050
Vi som framför nedanstående synpunkter har själva valt att flytta till eller ska:a fritidsboende i Nybro kommun.

Det övergripande målet enligt översiktsplanen

”Nybro kommuns översiktsplan visar vägen för hur kommunen ska utvecklas som en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Visionen är att människor ska välja Nybro som en växtplats för sig själva, sina familjer och sina drömmar”.

1. Mål enligt planen

1.1 Plats för livskvalitet

” 1.1 Tillgängligheten och utbytet mellan centralorten Nybro stad, serviceorterna Alsterbro, Orrefors och Örsjö samt boendeorter och landsbygder förbättras. Nybro kommuns strategiska läge mellan tillväxtmotorer Kalmar, Växjö och Karlskrona tas tillvara genom förbättrade pendlingsmöjligheter.” Ur översiktsplanen s.21

”Inom översiktsplanering handlar tillgängligheten om att planera för ett samhälle som är användbart för alla oavsett ålder eller funktionsnedsättning upplevelsen av platsen är också viktig ur ett tillgänglighetsperspektiv.” Ur Översiktsplanen s.9

Synpunkt: Vi instämmer helt i Nybro kommuns mål om förbättrad tillgänglighet och pendlingsmöjligheter. Därför välkomnar vi en utbyggd kollektivtrafik till Gadderås, Sigislaryd och Applaryd.

I dagsläget finns endast en buss till Gadderås på vardagar, cirka kl. 07.30 på morgonen och kl. 17.00 på eftermiddagen. Till Sigislaryd och Applaryd finns ingen kollektivtrafik alls. Detta innebär att tillgängligheten är kraftigt begränsad, och att pendlingsmöjligheterna inte är tillfredsställande.

- **Barn och ungdomar:** I byarna finns både nyfödda, inflyttade familjer och ungdomar. Skolskjuts från grundskola till sista året på gymnasiet måste säkerställas av kommunen, så att barn och ungdomar tryggt kan ta sig till och från skolan samt välja utbildning utifrån intresse och förmåga. Tillgång till egen bil eller föräldrars skjuts ska inte avgöra om man kan välja en utbildning i Nybro eller i Kalmar, där det finns gymnasieprogram som inte erbjuds i Nybro. I dagsläget är det inte möjligt för ungdomar som väljer en gymnasieutbildning i Kalmar att komma i tid till skolan med kollektivtrafiken från Gadderås. De tvingas därför köra moped, A-traktor eller få skjuts av föräldrar till Nybro, där de sedan kan ta bussen. Detta innebär en stor begränsning för ungdomars självständighet och utveckling. Efter skoldagen är det inte heller möjligt för ungdomar att delta i fritidsaktiviteter eller umgås med vänner

utan att föräldrar skjutsar dem.

- **Arbetande invånare:** Många i byarna arbetar i bl a Nybro, men även i Kalmar, Växjö eller Emmaboda. Flera uttrycker en stark önskan att kunna resa kollektivt, både av miljöskäl och av ekonomiska skäl. Med en utökad kollektivtrafik skulle fler hushåll kunna klara sig med en bil i stället för flera, vilket både är en stor lättnad för familjeekonomin och miljön. Samtidigt varierar arbetstiderna, vilket gör samåkning svårt. Kollektivtrafik är därför avgörande. En mycket viktig aspekt för att öka inflyttningen till landsbygden för barnfamiljer.
- **Äldre och pensionärer:** Många äldre i byarna kan inte längre köra bil. För dem skulle en fungerande kollektivtrafik innebära självständighet, delaktighet och möjlighet att behålla sociala kontakter – en förutsättning för ett värdigt liv på äldre dagar.
- **Turister och fritidsboende:** Cirka hälften av bostäderna i Gadderås är fritidsboenden. Många av dessa ägare kommer från storstäder såsom Stockholm, Köpenhamn, Berlin och Düsseldorf – områden där natur- och miljömedvetenheten är stor. En välfungerande kollektivtrafik skulle göra det möjligt för dessa turister att resa hållbart inom kommunen, även under lov och semestrar. Dessutom bör möjligheten att betala utan mobilt BankID erbjudas på bussarna, då många internationella besökare saknar detta.
- **Snöröjning:** En fungerande snöröjning i Gadderås, Sigislaryd och Applaryd före kl. 07.00 är en förutsättning för trygghet och tillgänglighet vintertid. Detta gäller både skolskjuts, arbetspendling och hemtjänst, som ofta kör flera gånger per dag.

1.2 Attraktiva boendemiljöer

”Boendemiljöerna ska ha närhet till natur och platser för fysisk aktivitet, tillgång till kultur, kommunal och offentlig service och hållbara kommunikationer. Vistelse i natur bidrar till många positiva hälsoeffekter som rörelse och rekreation samt ökad naturförståelse. Grönska och grönområden behövs i alla miljöer men är särskilt viktigt i anslutning till bostäder samt vid förskolor och skolor eftersom närhet är en förutsättning för att regelbundet kunna besöka parker och naturområden. Den vardagsnära naturen är därför ett viktigt verktyg som bidrar till en jämlik hälsa. I Nybro kommun är den vardagsnära naturen en självklar del av boendemiljön.

Offentliga miljöer som planeras, byggs och förvaltas med omsorg skapar förutsättningar för gemenskap mellan människor och gör ett samhälle mer attraktivt. Nybro kommuns offentliga miljöer utformas med utgångspunkt i universell utformning för att skapa förutsättningar för att de offentliga miljöerna fungerar för personer i alla åldrar och med olika funktionsförmågor”. Ur Översiktsplanen s.21

Synpunkt: Vi delar helt Nybro kommuns syn på attraktiva boendemiljöer. Därför motsätter vi oss starkt att området mellan Gadderås, Sigislaryd, Applaryd, Flerohopp och Stensjön pekas ut som område för vindkraftsetablering. Detta strider mot målet om attraktiva boendemiljöer.

- Ett i dagsläget helt tyst område riskerar att försvinna. Erfarenheter från redan etablerade vindkraftverk vid Applaryd visar tydligt att buller påverkar både boende och besökare. På kartan (s. 75 i översiktsplanen) finns inga markerade bullerfria zoner – vi menar att de områden som idag är tysta och bullerfria ska förbli det.

- Grönska, skog och natur försvinner vid etablering. Området kring Gadderås och angränsande byar är invånarnas, fritidsboendes och turisternas vardagsnära natur för återhämtning och rekreation. Att förstöra detta motsäger direkt målet om attraktiva boendemiljöer.

Barnperspektivet: Barns rätt till trygghet och tillgång till nära natur måste värnas. Barnkonventionen understryker barns rätt att komma till tals i frågor som rör deras livsmiljö. Att utsätta barns boendemiljöer för buller och förlorad natur är inte förenligt med dessa principer.

Mötesplatser: En mötesplats stärker gemenskapen och skapar livskvalitet. I Gadderås finns en lekplats som i många år har skötts av byborna med hjälp av kommunala bidrag. Kommunen har däremot inte tagit ansvar för investeringar, underhåll eller förnyelse. Vi önskar att kommunen tar ett helhetsansvar för lekplatsen och grönområdet – precis som i Nybro stad – och säkerställer gräsklippning, ogräsrensning, säkerhet och underhåll. Lekplatsen bör erbjuda aktiviteter för olika åldrar, exempelvis genom att kompletteras med ett utomhuspingisbord (ett förslag som vi lämnat tidigare).

Vikten av Gadderås lekplats: Detta är den enda centrala mötesplatsen i byn. Här leker barn, här umgås familjer och här firar vi gemensamt. Lekplatsen är en viktig social nod och bör behandlas som en del av kommunens helhetsansvar. Enligt Nybro kommuns lekplatsprogram finns idag 43 allmänna lekplatser i kommunen, varav 30 i Nybro stad. Vi vill att resurserna fördelas så att även barn på landsbygden får tillgång till en välskött och trygg lekplats – utan att föräldrar ska bära huvudansvaret.

2. Mål enligt planen

2.1 Effektiva och hållbara transporter

”Nybro kommun är en pendlingskommun för att stärka Kommunens position i arbetsmarknadsregionen ska hållbara och effektiva transporter Nybro kommun ska barns och ungas behov och förutsättningar vara utgångspunkt i trafikplaneringen. Det leder till ett trafiksystem som är säkrare och mer tillgängligt för alla. För att främja barns och ungas möjlighet att förflytta sig självständigt är det viktigt att planera för gång-, cykel och kollektivtrafik”. Ur Översiktsplanen s. 22

Synpunkt: Vi instämmer helt i målet om effektiva och hållbara transporter. Därför vill vi återigen understryka behovet av en utökad kollektivtrafik till Gadderås, Sigislaryd och Applaryd. (Se även punkt 1.1 Plats för livskvalitet). En förbättrad kollektivtrafik skulle gynna:

- Barn och ungdomar som behöver trygga och tillgängliga resor till skola och fritidsaktiviteter.
- Arbetspendlare som vill resa klimatsmart och kostnadseffektivt.
- Äldre som saknar möjlighet att köra bil men vill leva ett självständigt liv.
- Turister och fritidsboende som vill kunna resa hållbart och enkelt inom kommunen.

2.2 Platsutveckling för tillväxt

”Naturturismen ökar, och Nybro kommuns natur är en viktig resurs för både invånare och besökare.” ”Nybro kommun finns i hjärtat av Glasriket, som lockar besökare från hela världen. Översiktsplanen bidrar till att Glasrikets besöksmål utvecklas genom att ta tillvara på synergieffekter mellan natur- och kulturvärden samt möjlighet till friluftsliv. Kulturella ekosystemtjänster handlar om immateriella värden som kommunens gröna och blå områden bidrar med – till exempel renare luft, minskad stress och snabbare återhämtning. Till dessa

hör också sociala aktiviteter och gemenskap i naturen, såsom odling, rekreation, friluftsliv och turism.”Ur Översiktsplanen s.23

Synpunkt: Vi stödjer helt Nybro kommuns mål om platsutveckling för tillväxt. Men vi anser att de utsedda områdena för vindkraftsetablering inte är förenliga med detta mål.

- **Försämrade synergieffekter:** Etablering av vindkraft nära natur- och kulturmiljöer försämrar de upplevelsevärden som turism och friluftsliv bygger på. Ett vindkraftsområde med avstånd på endast ca 1,5 km från Stensjön och Smedjevik samt direkt intill levande småländsk landsbygd, åkrar och djurhållning gynnar inte naturturismen – tvärtom riskerar den att minska.
- **Hot mot fritidsboende och turism:** I Gadderås är cirka 50 % av hushållen fritidsboenden. Området är attraktivt just på grund av sin tystnad, skog och småländska natur. En vindkraftsetablering skulle leda till att både fritidsboende och turister väljer bort området.
- **Intresset för att köpa hus/gårdar:** Attraktionsvärdet till landsbygden och värdet av husen/gårdarna är idag bra, men vi anser att en vindkraftsplan med möjligheter till etablering i området minskar intresset för sälj och köp avsevärt till det negativa. Forskning visar på en värdeminskning av fastigheter på upp till 25% med vindkraftverk närmare än 2 km. Även uthyrning av stugor påverkas negativt. Se artikel i Barometern sid 16, debattartikel 23 sep 2025

”Friluftsliv handlar om att vistas i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling.” Ur Översiktsplanen s. 50

Vi vill understryka att ”naturturism” inte handlar om att titta på vindkraftverk som producerar grön el, utan om att uppleva tystnad, stillhet och hälsofrämjande natur. Om Nybro kommun satsar på att öppna upp för vindkraftsföretagen att etablera sig i den omfattning som beskrivs i översiktsplanen (och tidigare i t.ex. projektet Hjortamossen) riskerar man att förstöra en av kommunens största tillgångar – naturen.

3. Livskraftig natur

3.1 Sammanhållen Grön infrastruktur

”Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grundläggande för att tillgodose vårt behov av ekosystemtjänster som livsmedel, energi, vatten mineraler och råmaterial. För att djur och växter ska kunna leva och sprida sig i landskapet behöver deras livsmiljöer ha tillräckligt god kvalitet och vara tillräckligt stora. Skogar, öppna gräsmarker, vattendrag och våtmarker bildar, tillsammans med staden och orternas gröna miljöer, ett sammankopplat nätverk av natur. Det är det som är grön infrastruktur. Nybro kommun ska arbeta för att skapa en sammanhållen, grön infrastruktur. Det innebär att åtgärder görs på rätt plats för att knyta ihop landskapet och skapa funktionella ekologiska nätverk. Den gröna infrastrukturen ska också bidra till människors välbefinnande. Översiktsplanen lägger särskild vikt vid den gröna infrastrukturen i den vardagsnära naturen som utgörs av grönområden i och utanför bebyggda områden som kan besökas och användas i vardagen samt vid vatten- och våtmarksmiljöer i skogslandskapet.” Ur Översiktsplanen s. 24

”Biologisk mångfald handlar om variationer i naturen - att det finns många olika arter komma att det lever i olika miljöer och att det finns genetisk variation inom varje art. Ju större mångfald, desto bättre fungerar ekosystemen. En hög biologisk mångfald är viktigt både för naturen och för oss människor”. Ur Översiktsplanen s.9

”Åtgärder för att utveckla friluftsliv och rekreation samt biologisk mångfald prioriteras.” ... ”Nybro kommun har mycket artrika miljöer. Adress som nationellt eller internationellt bedöms som hotade finns på den nationella rödlistan. Dessa arter fungerar som indikationer på miljö eller förhållanden som bör visas särskild hänsyn”. Ur Översiktsplanen s.46

”Friluftsliv handlar om att vistas utomhus i natur- och kulturlandskap för att uppleva välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling.” Ur Översiktsplanen s. 50 ”Områden med särskilt värde för friluftslivet undantas från vindkrafts planering. En skyddszon införs för att skydda utblickar i dessa områden.” Ur Översiktsplanen s. 68

Synpunkt: Vi delar kommunens syn på betydelsen av en stark och fungerande grön infrastruktur. Däremot menar vi att planerade vindkraftsområden riskerar att motverka detta mål.

- **Fragmentering av naturmiljöer:** Vindkraftverk kräver vägar, ledningsdragningar och stora fundament. Dessa ingrepp splittrar skogsområden, stör naturliga spridningsvägar och påverkar biologisk mångfald negativt.
- **Negativ påverkan på djurlivet:** Stora fåglar, exempelvis rovfåglar, riskerar kollisioner med rotorbladen. Även fladdermöss, som är viktiga för ekosystemet, är särskilt utsatta.
- **Minskad livskvalitet för människor:** Den orörda naturen är en viktig del av den gröna infrastrukturen – både för rekreation och hälsa. Vindkraft i direkt närhet till bostäder, fritidsboenden och naturområden minskar tillgången till den rofyllda miljö som människor söker. Buller, skuggor och ljus från vindkraftverk kan orsaka stress, sömnstörningar och försämrad livskvalitet för boende i närheten.
- **Forskning och studier** visar på stora mängder av mikroplaster som släpps ut när rotorblad börjar att erodera. Detta ger en negativ hälsopåverkan både på människor och djur. Se artikel i Barometern sid16, Debattartikel, 23 sep 2025.
- **Trygghet och trivsel:** För många är närheten till orörd natur och tystnad en grundläggande trygghetsfaktor. En kraftig industriell exploatering riskerar att skapa motsatt effekt.
- **Rekreation och friluftsliv:** Skogar, sjöar och öppna landskap används för vandring, fiske, jakt och naturupplevelser. Storskalig vindkraft påverkar dessa möjligheter negativt och kan minska attraktiviteten för både bofasta och besökare. Sammanfattningsvis riskerar vindkraftsetableringar i dessa områden att försämma livsmiljön, vilket strider mot de sociala mål som kommunen själv lyfter fram.

3.2 Biologisk mångfald

”Biologisk mångfald är en förutsättning för fungerande ekosystem och därmed för mänskligt liv. I Nybro kommun är skogen en viktig naturresurs och livsmiljö för många arter. Även våtmarker och sjöar är värdefulla för den biologiska mångfalden.”

Synpunkt: Vi anser att det är motsägelsefullt att å ena sidan lyfta biologisk mångfald som ett prioriterat mål, och å andra sidan peka ut områden för vindkraft i känsliga naturmiljöer.

- **Skogsområden:** Vindkraftverk placeras ofta i skogslandskap som har högt värde för flora och fauna. Avverkning och exploatering för vägar, kabeldragning och fundament innebär en direkt förlust av livsmiljöer.
- **Våtmarker och sjöar:** Planerade etableringar i närheten av sjöar (som Stensjön) riskerar att påverka både vattenmiljöer och de arter som är beroende av dessa.

- Hotade arter: I skogarna kring Gadderås, Sigislaryd, Applaryd, Flerohopp och Stensjö finns arter som idag är rödlistade enligt SLU som t.ex. spillkråkan, [REDACTED] och bastadsvarmare. Älgen är nära till att bli rödlistad och även den finns i området. Det finns kungsfågel, fladdermus, svart huggorm, diverse ödlor, ekorre, ugglor, [REDACTED], hackspettar, [REDACTED] med flera. Även om dessa inte är rödlistade än så är de sällsynta och deras ekosystem ska skyddas.

”I den västra kommundelen stärks den flerkärniga strukturen genom att Orrefors utvecklas som en serviceort med nya bebyggelselägen för bostäder och verksamheter. Flygsfors, Gullaskröv och Målerås utvecklas som boendeorter med fokus på attraktiva boendemiljöer i anslutning till vardagsnära natur. Sambandet mellan Orrefors och Flygsfors stärks genom språklig samverkan och möjliggörande av ny bostadsbebyggelse.” Ur Översiktsplanen s. 31

Synpunkt: Vi vill betona att även andra delar av kommunen – såsom Gislatorp, Brixlät, Flemingeland, Gadderås, Sigislaryd, Applaryd med flera – är hem för kommunens invånare. Här bor människor som betalar skatt, bidrar till föreningsliv, näringsliv och lokalsamhälle. Vi finns och vi vill bli synliggjorda i planeringen.

Det är positivt med satsningar på service i Orrefors, men för att vi som bor i omkringliggande byar ska kunna ta del av utvecklingen krävs också fungerande förbindelser. En utökad kollektivtrafik är nödvändig (se även 1.1 Plats för livskvalitet).

Vidare vill vi framhålla att en långsiktig investering i landsbygden gynnar hela kommunen. Om byarna runt serviceorterna utvecklas med bättre boendemöjligheter, infrastruktur och tillgång till service, ökar attraktiviteten för unga människor och familjer att bosätta sig permanent. Detta skapar en stabil grund för ett levande och fungerande samhälle på landsbygden – vilket i sin tur stärker kommunens helhet och långsiktiga hållbarhet.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

De tre områden utpekade som möjliga för vindkraftsutbyggnad i anslutning till Gadderås och kringliggande byar, 923, 924 och 925, har i granskningsförslaget justerats och reducerats utifrån inkomna synpunkter och hänsyn till andra värden. Benämningarna på ytorna i granskningsförslaget är E6, E7 och E8.

Det är viktigt att poängtera att Nybro kommun inte anser att det finns en automatisk motsättning mellan exempelvis en sammanhållen grön infrastruktur, plats för livskvalitet och etablering av vindkraft. Avstånd mellan bebyggelse och vindkraft får aldrig vara på sådana avstånd att det orsakar risk för människors hälsa, och detta ska ges stor vikt i tillståndsprövning av eventuella vindkraftverk.

Nybro kommun diskuterar löpande med Kalmar länstrafik angående trafikutbudet i kollektivtrafiken. Trafikutbudet bestäms utifrån Region Kalmar läns trafikförsörjningsprogram.

Från Region Kalmar läns prioriteringar i trafikförsörjningsprogrammet framgår att “Den allmänna kollektivtrafikens viktigaste uppgift i det sammanhanget är att förbättra förutsättningarna för arbets- och studiependling. För att kunna erbjuda en turtäthet som gör kollektivtrafiken användbar för detta syfte behöver trafiken i städerna och i de storregionala stråken prioriteras.”, samt att “Den glesare linjetrafiken i landsbygd tillsammans med närtrafiken bör styras mot strategiska noder, det vill säga orter i landsbygd som har ett antal viktiga servicefunktioner för sitt omland.”

Med grund i dessa förutsättningar för hur Region Kalmar län avser prioritera trafikutbudet framgent har serviceorterna i översiktsplanen särskilt pekats ut som sådana strategiska noder avseende kollektivtrafiken i

planförslaget, med syfte att kunna byta från olika trafikslag till kollektivtrafiken. För Gadderås del är Orrefors den närmaste serviceorten.

Synpunkterna om snöröjning samt säkrad skolskjuts för gymnasieungdomar noteras liksom önskemålet om möjliggörande för turister att ta del av kollektivtrafiken utan BankID, men dessa frågor hanteras inte inom ramen för översiktsplanen.

Symbologin i kartan har justerats och förbättrats för att öka läsbarheten.

Översiktsplanen omfattar hela Nybro kommun och har inte den detaljeringsgrad att alla orter och byar kan hanteras enskilt. De platser som nämns i yttrandet är viktiga platser i Nybro kommun. De omfattas idag av kartlagret landsbygd och i vissa fall hanteras de även inom kommunens kulturmiljöprogram och pekas då också ut i översiktsplanen utifrån detta.

Yttrande 12

Fler lokaler till skolan. De är trångbodda. Samlingsplats/lokal till ungdomarna.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Skolans lokaler hanteras inte inom ramen för översiktsplanen.

Yttrande 13

Trafikljus på vägar. Cykelvägar tack!!

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Planförslaget innehåller flera utpekande för nya gång- och cykelvägar.

Yttrande 14

Önskvärt med tätare tågförbindelse direkt med Växjö. Örsjö-Växjö utan byte i Emmaboda.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Utvalda avgångar i rusningstid kräver inte byte i Emmaboda för resa vidare till Växjö från Örsjö.

Yttrande 15

Jag vill ha frukt efter maten. Mer grejer på lekplatsen.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Yttrande 16

Undrar om möjligheten att bygga [REDACTED] med bostadshus, eller eventuellt någon annan plats med sjöläge vid Örsjösjön?

Nybro kommuns kommentar: *Att uppföra ny byggnad eller anläggning kräver bygglov. I planförslaget pekats ett möjligt område ut för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, vid den nordöstra delen av Örsjösjön.*

Yttrande 17

Jag är boende i Kråksmåla sedan rätt många år. Jag valde aktivt att flytta till denna del av Nybro efter många år i Sörmland och Stockholmstrakten. Mina rötter till trakten går tillbaka till sent 1600-tal. Utöver huset i Kråksmåla äger jag gården [REDACTED], längst upp i kommunen vid gränsen till Högsby.

Jag bryr mig således mycket om trakten, och det finns en chans att något eller några av mina tre vuxna barn också väljer att flytta till bygden. För att det ska ske krävs det dock att utvecklingen går åt rätt håll för kommunen och bygden.

Dessa ord om mig själv och min familj kan ses som exempel och extrapoleras till ett mer allmängiltigt perspektiv, dvs vad är USP:n för norra delen av kommunen. Jag menar att den Unika Selling Pointen för Kråksmålabygden är dess kvaliteter som kultur- och rekreationsområde. De som flyttar till trakten, eller har valt att bo kvar trots möjligheter att flytta till mer centrala lägen, har gjort det för att det finns ett lugn och harmoni som ger en bra uppväxtmiljö för barnen och möjlighet till utkomst i egen regi eller som anställda i mindre företag.

Hur kan en ny översiktsplan stärka traktens attraktionsnivå och bidra till inflyttning snarare än utflyttning?

Ett viktigt steg för att bevara Kråksmålabygdens attraktivitet var att avstyra etableringen av en vindkraftpark just utanför byn. I översiktsplanen ser det ut som att man håller öppet för andra/nya vindkraftetableringar i närområdet vilket lägger en död hand över människors eventuella planer på att flytta till trakten.

- Utveckla i stället, och planera för, vandringsleder och rekreationsområden. Det finns intresse inom kyrkan för pilgrimsvandringar, men ven barnfamiljer, pensionärer och andra kan med fördel lockas till Kråksmålabygden om värdena i bygden marknadsfördes bättre.
- Inrätta ett tyst område runt byn Kråksmåla. I området finns Jonsbyfly, ett urgammalt orört område som är hemvist för många fåglar och olika djur.
- Ta bort klass 2-markeringen av områden i regionen. Det gör det bara lockande för vindkraftexploatörer, men som framgår av ovanstående punkter så är Kråksmålabygden betydligt lämpligare att använda till annat än vindkraftindustri.
- Bra att Alsterbro pekats ut som en serviceort, som självklart är viktig för en större del av norra kommundelen än samhället i sig självt. För att Kråksmåla med omnejd inte ska tappa i attraktivitet krävs det att servicenivån i Alsterbro upprätthålls. Peta alltså inte skola och barnomsorg när det behöver sparas pengar. Tänk på att några hundratusen i besparing där kan innebära en än större förlust i minskade statsbidrag och skatteintäkter om familjer väljer bort ytterområdena som bostadsalternativ.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har i översiktsplanen inte direkt pekat ut utveckling eller anläggande av vandringsleder eller andra friluftsanläggningar i trakterna kring Kråksmåla, annat än i form av den utveckling av den vardagsnära naturen i direkt anslutning till Kråksmåla (ytan FR1 i granskningsförslaget). Denna utveckling förslås ske i nära dialog med de boende på orten. Däremot ser Nybro kommun positivt på att framhäva Kråksmålabygdens kvaliteter. Arbetet med att utveckla Alsteråns naturskogar till en besöksdestination kan i förlängningen också komma att inkludera delar av området kring Kråksmåla men detta behöver utredas i senare skeden. I

planeringen för vindbruk har dock stor vikt lagts vid närheten till Aboda klint och inga områden möjliga för utbyggnad av vindkraft pekats ut mellan Kråksmåla och Aboda.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Klass-2 områden i samrådsförslaget har slagits samman med "områden olämpliga för vindkraft" i granskningsförslaget och är alltså inte aktuella för etablering av vindkraft ur kommunens perspektiv.

Utpekandet av en serviceort innebär en långsiktig satsning på service men översiktsplanen specificerar inte vilken service som kommer att finnas på orten. Utpekandet av serviceorten är menat att fokusera kommunens resurser till orten men serviceunderlaget på respektive plats kommer att styra de prioriteringar som behöver göras i framtiden.

Yttrande 18

Hej! Kanske är det du, [REDACTED], som tar emot kommuninvånarnas synpunkter. Vi pratade om Nybros problem i ett långt och trevligt telefonsamtal i juli, när Översiktsplanen för 2050 hade lagts ut på nätet. Sedan sågs vi på mötet i Orrefors, då du svarade på min fråga om hur de där inlämnade skriftliga synpunkterna skulle behandlas i vilket fall som helst är du författare till den mycket vackra och överskådliga, men inte särskilt specifika planen, som i stort sett är uppbyggd av generella och berömvärda målsättningar, som vi alla kan stödja mer eller mindre. Naturligtvis vill vi vår hemkommun allt väl, men frågan är hur realistisk en positiv utveckling är och var resurserna i så fall ska hämtas för "uppräckningen". Möjligheter till ökad skattefinansiering kommer knappast att finnas och skuldberget har växt chockartat de senaste åren. Därför finns det väl inte något annat att formulera i översiktsplanen än mycket hårda krav på kommande, kunniga, kompetenta konsekvensanalyser för samtliga underhålls- och nyanskaffningsprojekt. Något annat val än att försöka behålla det vi redan har i ett drägligt och användbart skick har vi nog inte. För upprustning och nyetableringar krävs att ansvariga tjänstemän och politiker lyckas värva engagerade entreprenörer och kunniga, välutbildade och kreativa medarbetare. Och hur ska det gå till, när just dessa människor känner sig negligerade och överkörda om/när de vågar framföra nya idéer? De slutar ju sina anställningar i Nybro efter ett par år! Och de som eventuellt fortsätter, bor ju ändå inte på orten. Nej, för att lyckas få Nybro på fötter igen krävs att beslutsfattande organ förnyar sin kunskap om och inställning till såväl samhälle som människor. Alla måste lära sig tolka dagens verklighet med öppna sinnen och en hjärna, hårt tränad i verklighetsbaserat konsekvenstänk. Förfall inte till önsketänkande! Felprioriteringar och resursslöseri har pågått för länge. Nybro har förlorat sin attraktionskraft i en långsamt nedåtgående spiral sedan millenniumskiftet. Tyvärr. Som jag ser det, finns det sedan länge en feghet och oförmåga hos kommunens styrande skikt att på allvar ta de svåra, men i slutändan konstruktiva samtalen. Man löser inte alla otrevliga situationer med att säga upp, lösa ut eller få personal att själva lämna. För att inte tala om onödiga, extremt dyra överklaganden i många olika frågor till ingen nytta! Förutom att man skapar sitt eget dåliga rykte, så får sådana förfaranden svåra praktiska och ekonomiska konsekvenser för alla invånare. Ingen kontinuitet och/eller kunskapsbank kan skapas. Allt måste förhalas och göras om, ända tills själva verkställandet av besluten är helt inaktuella. Min slutsats: Bästa investeringen för framtiden för både land och stad, mark och vatten i Nybro kommun är en fördjupad kunskap och ett förhöjt medvetande om vår nuvarande situation hos beslutsfattare på samtliga nivåer. Stark motivation, många timmars studier och inläring som leder till förmågan att konkret och snabbt omsätta fruktbara idéer i

vår verklighet nu! Drömmarnas tid är förbi. Jag har för avsikt att kortfattat och generellt lämna några reflexioner på översiktsplanen fram till 2050, men börjar med att skicka bifogade dokument, som jag nyligen lämnat in till Grit Hofer på uppmaning av Nybro Energi. Då detta ärende tagit lång tid för dem att bereda, har nämligen NE skickat samrådsunderlaget en andra gång för kommentarer av berörda sakägare. Jag är en av dem. Jag anser att utredningen av eventuellt dricksvattenuttag i Orranäsasjön (ännu ej beviljat i Markoch miljödomstolen) i allra högsta grad berör den framtida användningen/planeringen av mark och vatten i kommunen, inte minst med tanke på att Nybro Kommun nu är en kommun på stark tillbakagång i de flesta avseenden och med en stor skuldbörda för framtida invånare att ta hand om. Allt pekar på att vi inte blir fler här, vare sig det gäller folk eller företag. Då gäller det att ta vara på de få värden som finns, t ex natur, kultur och vackra vyer. Förmodligen lär vi inte behöva mer dricksvatten, om det sjunkande invånarantalet i stället lär sig att hushålla på ett konstruktivt sätt med de resurser som finns under torrperioderna. Både förvaltningar, företag, skolor och institutioner kommer att tvingas skära ned på sin verksamhet. Antalet födda och inflyttade minskar förstås, men i vilken takt är svårt att förutse. Orranäsasjön och kulturmiljön runt omkring är de vackraste vyerna Nybro kommun har. Besöksfrekvensen på vandringslederna och badplatserna visar detta, särskilt då Linneasjöns vatten sällan är tjänligt för bad. Becksvartshålas alla kostsamma investeringar kan inte konkurrera, åtminstone inte sommartid. Men bygden här är det mest utsatta området, p g a det planerade dricksvattenuttaget i kombination med en ännu inte beslutad eller påbörjad totalsanering av det vidsträckt bruksområdet i Orrefors. Naturligtvis kan ingen bebyggelse över huvud taget ske där i en nära framtid. Byggnaderna står på förorenad mark, och det blir svårt att hitta något alternativ till rivning. Under tiden måste kommunen ändå underhålla dem. Börja redan nu en kvalificerad konsekvensplan för hur kommunen ska ha råd med dessa miljöförbättringar av mark och vatten. Lägga upp tidsramar för ansökningar om alla tänkbara bidrag, annars kommer en stor del av Orrefors brukssamhälle att stå med en mängd tomma ytor både inom- och utomhus, där ingen verksamhet eller något nytt boende kommer att förverkligas. Orrefors har redan tappat nästan alla funktioner som "serviceort". Vi är alla tvingade att ta oss in till Nybro för att utträtta livsviktiga ärenden. En gång i tiden, inte allt för långt borta, var Orrefors en turistmagnet, som drog besökare och köpare från hela världen. Förstör nu inte det lilla som finns kvar! Etablera också omedelbart dagliga bussförbindelser med Kosta och Lessebo! Det övergår mitt förstånd, varför man inte vill skapa lättsamma kontakter mellan dessa glasbruksorter. Att man inte vill att alla turister, besökare och övernattande gäster där ska kunna ta sig till Orrefors och Pukeberg är för mig en gåta. Nybro fortsätter därmed att förlora attraktion och relevans i Glasriket. Är det omöjligt att passera länsgränsen? Turismen i Glasriket är ju ett samverkansprojekt, eller hur? Sedan tänker jag vid genomläsningen hela tiden på att jag inte finner några synpunkter på hur solenergin kan utnyttjas på ett för kommunen mer ändamålsenligt sätt. Man behandlar vindkraften utförligt, men anläggning av solcellsparker är ju också genomförbart och ett bra försörjningsalternativ. Emellertid tar de stora arealer i anspråk, såvida man inte fullföljer tidigare avsikter att anlägga dem t ex på större industrifastigheter el. dyl. Står utbyggnaden av solenergin i strid med de tankar man framför om odlings- och skogsmark? Man betonar t ex, till min stora glädje, återvätningens, våtmarkernas och konnektivitetens betydelse för klimat-, miljö- och kulturvärden. Ja, frågan är väl om inte "vattenblänket" i naturen är vår största tillgång, som måste framhävas, då redan flera kuperade områden med vackra åsar har förvandlats till grusoch/eller bergstäkter. Vår lilla plats på jorden har en gång varit vackrare än den är nu, så låt inte obetänksam exploatering förstöra det lilla vi har kvar! Med vänlig hälsning

Kommentar från Nybro kommun: Med yttrandet följde en bilaga. Av texten i bilagan framgår att denna inte utgör ett direkt yttrande på samrådsförslaget till översiktsplan utan istället är en komplettering på tidigare lämnade synpunkter gällande Samrådsunderlaget för framtida dricksvattenuttag i Orranäsasjön. Dokumentet har tidigare skickats till Nybro Energi och energibolagets anlitate konsult Vatten- och samhällsteknik.

Bilagan hänvisar dock i vissa stycken till samrådsförslaget till ny översiktsplan. Nybro kommun har därför valt att lyfta ut de stycken som hänvisar till planförslaget för att kunna bemöta dessa i samrådsredogörelsen.

“Underlaget skickades ut samtidigt som Barometern hade en av kommunen införd annons om den nya Översiktsplanen för Nybro Kommun 2050. I denna omfattande plan, vars 274 sidor med åtföljande miljökonsekvensbeskrivning på 24 sidor kan laddas ner från kommunens hemsida, är emellertid inte kommunens framtida dricksvattenförsörjning och dess konsekvenser för mark och vatten behandlad.

Detta finner vi anmärkningsvärt, då man uttryckligen hävdar att översiktsplanen gäller mark- och vattenanvändningen i kommunen. Däremot finner vi, tillfredsställande nog, att planen starkt betonar våtmarkernas, vattendragens och ”återvätningens” betydelse för hela kommunens framtid. Ytterligare starkt betonade områden är nödvändigheten att sanera deponier och förorenad mark samt att förstärka natur- och kulturvärden.

/.../

Vos avfärdar bestämt sådana länsövergripande planer och säger att det i Gårdsryd/Nybroåsen finns två grundvattentäkter, skilda åt av ett markparti, som NE/ kommunen inte planerar ingrepp i. Menar hon då det område, som benämns som ”riksintresse” i förslaget till översiktplan, men som Nybro kommun har för avsikt att bestrida?

/.../

Den vardagsnära naturen behöver också värnas, precis som Nybro kommuns nya översiktplan till 2050 hävdar.

/.../

Till vår glädje finner vi nu att kommunens nya Översiktsplan 2050 med skärpa hävdar samma sak. Synen på våtmarkernas avgörande betydelse för hela kommunens miljö har genomgått en markant förbättring sen samrådsunderlagets och Vos presenterade sin text.

/.../

Ja, kommunen är nu äntligen medveten om att ”återvätning” av landskapet är en nödvändighet, generellt och särskilt med Nybro kommuns läge. Länsstyrelsens påpekanden har säkert bidragit till att denna ståndpunkt är mycket viktig i Översiktsplanen till 2050, som nu presenteras.

/.../ Bara några km söder om Hålldammen ligger Orrefors med sin gamla järn- och glasbruksmiljö. Trots den tragiska nedläggningen av bruket, försöker samhällets föreningar och företag engagera invånarna för att bevara det som finns kvar av ursprungliga miljöer, byggnader och omkringliggande natur. Man vill ha kvar dammar och fall med fortsatt ädelfiske och Hammarsmedjans och Orranäs bruks turism. Se Riksintresse för kulturmiljö Orrefors / 3 kap. § 6 miljöbalken! Dock verkar den föreslagna översiktsplanen till 2050 vilja minska omfattningen av detta skyddade område? Varför? Rör det sig endast om ett försök att minimera underhållskostnader?

/.../

Med tid och tålamod finns alla möjligheter att gå igenom protokoll och yttranden, som visar på Nybro kommuns inställning till samverkan med omkringliggande kommuner. En redogörelse här får vänta, men den nya översiktsplanen talar generellt om kommunens behov av samarbetspartners för en gynnsam framtidsutveckling. Att man emellertid också bör beakta de negativa konsekvenserna av en alltför tillmötesgående inställning betonas.

/.../

Varför hittar vi inga uppgifter om det framtida dricksvattenuttaget i Orranässjön med avledning till ett utbyggt vattenverk i Gårdsryd i den nya översiktsplanen? Däremot finner vi ett ställningstagande angående befintliga riksintressen i kommunen, där man bifaller två av tre. Det tredje, som rör Nybroåsen och Gårdsrydsområdet, besider man. Vi tolkar det som att NE och kommunen tänker gå vidare med utbyggnaden av Gårdsrydsområdet och ignorera ev. invändningar från både lokalt och nationellt håll.”

Nybro kommuns kommentar:

Dricksvattenförsörjning och vattentäkter:

Nybro kommun instämmer med att ett eventuellt dricksvattenuttag i Orranäsasjön berör planeringen av mark och vatten i kommunen. I granskningsförslaget till ny översiktsplan har kopplingen till Nybro kommuns Vattentjänstplan förtydligats under rubriken Vattentjänster, i kapitlet "Teknisk Försörjning". Nybro kommun har genomfört samråd av vattentjänstplanen under hösten 2025. Nybro kommuns Vattentjänstplan innehåller de övergripande målen och strategierna för vattentjänsterna i Nybro kommun. Vattentjänstplanen ersätter kommunens tidigare VA-plan. Vattentjänstplanen fungerar både som ett underlag till och en fördjupning av översiktsplanen. Eftersom vattentjänster hanteras ingående i vattentjänstplanen lyfter översiktsplanen endast frågor som har direkt koppling till översiktsplanens ställningstaganden och föreslagna markanvändning.

Kommunen har även en separat Vattenförsörjningsplan som ska säkerställa kommunens långsiktiga dricksvattenförsörjning. I såväl vattentjänstplanen som vattenförsörjningsplanen lyfts projektet med utredning av ytvattentäkt vid Orranäsasjön fram.

Ett förslag för att säkra Nybros framtida vattenförsörjning har tagits fram av Nybro Energi VA AB och konsultbolaget Vatten- och samhällsteknik. Förslaget, för vilket tillståndsansökningar lämnats in till mark och miljödomstolen hösten 2025, bygger på att Gårdsryds vattentäkt förstärks genom konstgjord infiltration med ytvatten från Orranäsasjön. Utredning av projektets miljökonsekvenser i förhållande till övriga mark- och vattenresurser bedöms inom ramen för tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen och hanteras därför inte inom ramen för översiktsplanens miljökonsekvensbedömning.

Översiktsplanen lyfter dock fram Ljungbyån och Orranäsasjön som prioriterade vattenresurser.

Utöver att kopplingen mellan översiktsplanen och ovan nämnda dokument och pågående utredning gällande dricksvattenförsörjning har tydliggjorts i planförslaget så har ett ställningstagande lagts till, vilket berör denna fråga: "Vid utredning och genomförande av åtgärder för en långsiktigt hållbar vattenförsörjning behöver avvägningar göras och hänsyn tas till ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter."

Markförlagda solceller:

Kommunen har inte samma rådighet i fråga om markförlagda solceller, på privat mark, som för vindkraft då kommunen endast är en samrådspart vid tillståndsprövning. Dock har planförslaget till granskning kompletterats med ett generellt kapitel om Energiförsörjning där även solceller berörs.

Utifrån rådande trafikförsörjningsprogram ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten tillgodose resenärernas behov av arbetspendling eller annat vardagsresande. Den trafik som kan förväntas mellan Orrefors och Kosta utifrån kulturarv och näringsverksamhet kopplat till glasframställning är av karaktären turisttrafik som då inte ryms inom det uppdrag Kalmar länstrafik har. Kommunen tar dock med sig önskemålet i den löpande dialogen med Kalmar länstrafik.

Yttrande 20

FÖRSLAG GÄLLANDE Översikts Planen FÖR ÖRSJÖ

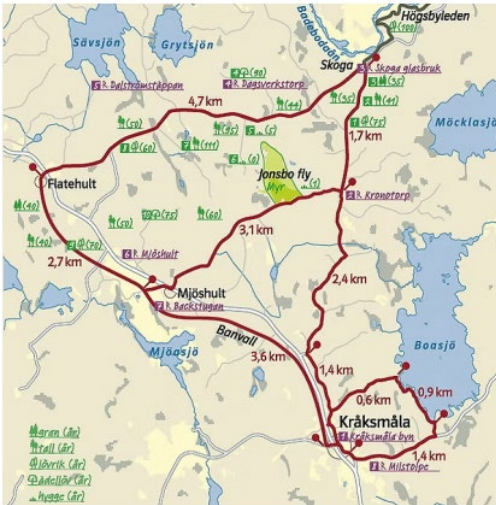
1. Övergång från Örsjö pendelstation över järnvägsspåren till Strandängens IP.
2. Flytta 40-skyltar på Orrabäcksvägen till mellanörsjö.
3. Fritidsgård för barn och ungdomarna.
4. Utveckla pulkabacken (Åsarna) med linbana.
5. Kommunens planer med grusplanen vid mini-ÅVC ?
6. Ta fram eken intill anslagstavlan vid Örsjö skola och bygga en sittbänk runt denna.
7. Samarbete med kommunen och NBAB med att ha en heltidsvaktmästare för Örsjö skola och NBAB:s lägenheter i samhället. Kostnadseffektivt och skapar en bra skolmiljö och trygghet för de boende i Örsjö.

Nybro kommuns kommentar:

I planförslaget finns ett förslag på övergång från Örsjö station till södra sidan av spåret. Synpunkten angående flytt av hastighetsskyltar på Orrabäcksvägen noteras, men behöver ske i samråd med Trafikverket som är väghållare på den aktuella sträckan. Förslag om fritidsgård noteras, men är en typ av verksamhet som är för detaljerad för utpekande i översiktsplanen som hanterar mark- och vattenanvändning. Förslag om samarbete mellan kommunen och NBAB noteras, översiktsplanen hanterar dock inte personalfrågor. Förslag om ek och sittbänkar noteras, liksom pulkabacken. Utpekanden för tillägg av specifik utrustning till naturytor är för detaljerat för att hanteras av översiktsplanen. Den grusade ytan vid återvinningsstationen i Örsjö är en rest från Trafikverkets projekt med upprustning av Kust till kust-banan och ska återställas.

Yttrande 21

Ansökan om klassning av Bullerfritt område. Kråksmåabygden utgör värdefulla och intressanta natur- och kulturmiljöer som bör vårdas och skyddas. De senaste åren är vi en grupp som arbetat med att utveckla möjligheterna för en framtida natur- och kulturturism och rekreation i ostörda mark- och vattenområden. Översiktsplanen beskriver några utvecklingsmål för rekreation, vandring och cykling. I några fall krävs att naturen måste iordningställas och underhållas mer eller mindre som en rekreativ utsmyckning för mänskliga aktiviteter som sport, lek, turism och inkomstbringande möjligheter står i förgrunden. I kontrast till och som komplement till dessa äventyrsregioner är vandringslederna norr om Kråksmåa tänkta som en inbjudan till lugna vandringar i ostörd natur utan störande buller: Skogsbada, stubbsitta, pilgrimsvandra, fågelskåda, nattvandra och upptäcka fladdermöss. Detta kräver minimala investeringar och skötsel, bara god vilja i form av en deklARATION av området som en bullerfri zon.

Vi har redan ett medborgar-ärende inne hos kommunen som vi gärna vill komma vidare med. Det är vårt förslag på nya vandringsleder med sträckningen: Hagtorp/Skoghult, gamla järnvägen (där den möter Dackeleden) - Fröskelås - Kråksmåla - Mjöhult - Brända Fly - Skoga - fram till Högbyleden. Från Kråksmåla fortsätter den gamla banvallen ner till Skoghult. Här möter vi Dacke-leden. Här kan alltså de som kommer söder ifrån på Dackeleden välja att antingen att fortsätta leden och gå mot Aboda Klint eller välja vår nya led Kråksmåla-Mjöhult-Skoga för att sedan fortsätta på Högbyleden. Högbyleden ansluter till Dackeleden i Aboda Klint och kan tjäna som en bra vandringsväg tillbaka söderut. I skogsområdet öster om Mjöhult har vi inventerat många fladdermus-arter, så som: Dammfladdermusen, Nordfladdermus och Barbastellen (som ju är globalt hotad). Den svenska Barbastell-stammen bedöms endast omfatta mellan 100 och 1000 köns mogna individer.

Längs med Badebodaån med sitt höga naturvärde ligger ruinen av kommunens äldsta glasbruk, Skoga. Här får vandringsleden ett kulturhistoriskt inslag där vi även planerar ett rastställe alt. vindskydd.

Vi bedömer därför att området bör klassas som ett tyst område i kommunen – ytterst lämpligt för rekreation och friluftsliv. I förlängningen ger detta kommunen ytterligare en möjlighet att erbjuda nuvarande och framtida invånare en möjlighet till både rekreation och friluftsliv i bullerfria miljöer.

I ett första förslag för tysthetsklassning föreslår vi det inringade området. Det välbefinnande som kan upplevas på platser där endast naturens egna ljud hörs är något som de flesta människor finner både energi och harmoni i. På liknande sätt finns det många djurarter som undviker buller och vars livsmiljöer därmed minskar väsentligt. Vi ser fram emot en dialog med kommunen kring våra idéer!

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Nybro kommun delar uppfattningen att de norra delarna av Nybro kommun på många platser har höga natur- och kulturvärden och lämpar sig för rekreation och friluftsliv. Bland annat av dessa anledningar är hela det stora området mellan väg 125 och sjön Allgunnen bedömt som område olämpligt för vindkraft.

Kommunens arbete med friluftsliv och vandringsleder kommer hanteras inom ramen för kommunens natur- och friluftslivsprogram. Nybro kommun deltar även i ett regionalt samarbete kring vandringsleder. Informationen i yttrandet hanteras inom ramen för detta arbete.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Yttrande 22

Yttrande avseende Översiktsplan Nybro kommun 2050. Vi har tagit del av förslaget till översiktsplan för Nybro kommun 2050 och har följande kommentarer. Under rubriken Mark- och vattenanvändningskarta område 937, Persmåla/Granås, sid 217, skriver ni bl a: "Området faller i analyserna för möjliga vindkraftsetableringar ut som en yta med möjligheter för vindkraftsetablering. Området bedöms kunna bebyggas med ett eller flera vindkraftverk." Detta anser vi vara olämpligt och föreslår att ni tar bort skrivningen. Området är litet och har endast plats för ett eller ett fåtal kraftverk, men oavsett om man bygger ett eller ett stort antal vindkraftverk gör man ingrepp i landskapet genom att bl a öppna upp vägar både under byggfasen och genom att senare behålla dem i underhållssyfte. Det blir i det här fallet ett större ingrepp för ett fåtal vindkraftverk, och det förefaller därför effektivare att lägga flera vindkraftverk tillsammans i större

områden där de är mindre störande. Dessutom skriver ni att "Det relativt lilla området har bebyggelse på flera håll och är omgivet av småskaliga odlingslandskap." Relativt nyligen har man börjat misstänka att utsatthet för infraljud från vindkraftverk kan vara en orsak till ökande demens hos äldre människor. Det verkar därför mycket olämpligt att lägga vindkraftverk där det finns bebyggelse runtomkring. Och Nybro har ju som bekant en åldrande befolkning.

Vi vänder oss också mot den formulering som förekommer i MKB:n till Översiktsplan 2050, under avsnittet Befolkning och människors hälsa. Ni skriver: "Omgivningsstörande verksamheter ska placeras där störningar kan tolereras". En sådan formulering uttrycker en låg ambitionsnivå och saknar tydlig hänsyn till människors livsmiljö och hälsa. Den öppnar för ett synsätt där invånare i vissa områden får acceptera sämre miljö kvalitet - snarare än att kommunen aktivt arbetar för att minska påverkan. Vi föreslår att ni istället skriver: Omgivningsstörande verksamheter bör i första hand placeras så att störningar undviks. Om det inte är möjligt av övergripande samhällsskäl ska störningarna minimeras och får inte överskrida vad som kan anses rimligt och acceptabelt utifrån boendemiljö, hälsa och säkerhet. Detta ligger bättre i linje med de hänsynsregler som gäller enligt Miljöbalken (2 kap) liksom med god förvaltnings- och planeringspraxis.

Nybro kommuns kommentar:

Yta benämnd 937 för energiproduktion i samrådshandlingen har justerats i granskningsförslaget. Ytan benämns nu E19. Översiktsplanens övergripande metodik har öppnat för att möjliggöra byggnation av enstaka verk på några mindre ytor i Nybro kommun, där det bedömts finnas sådana möjligheter. Det finns även övergripande ställningstaganden om att verk ska samförläggas. Påverkan av vägar och ledningsdragningar, och om dessa är möjliga eller förenliga med miljölagstiftning hanteras i ett eventuellt tillståndsärende för vindkraft.

Ställningstagande angående omgivningsstörande verksamheter har kompletterats till granskningshandlingen.

Yttrande 23

I detta svar avser hänvisningar till förslaget till översiktsplan det dokument som publicerats på https://nybro.se/wp-content/uploads/2025/06/Oversiktsplan-Nybro-kommun2050_samradshandling.pdf Alla förslag i svaret är inte strikt knutna till konkreta punkter i översiktsplanen, men är en del av helhetsbilden av kommunens utveckling.

I vården använder vi den etiska principen att vård ska ske efter behov. Samma princip bör användas i samhällsutveckling där utvecklingen av välfungerande orter framförallt bör ske i en stödjande funktion gentemot innevånarna, medan resurserna ska fokuseras till de orter som har större behov av stöd för att fortsatt vara attraktiva. I Nybro kommun är Sankt Sigfrid ett exempel på en väl fungerande ort som uppnått en god balans av värden som gör att innevånarna vill bo kvar, eller flytta tillbaka efter studier. Detta är dock en skör balansgång som lätt kan rubbas om samhället inte tillåts fortsätta utvecklas på ett organiskt sätt som bibehåller den kombination av jordbrukslandskap och bygemenskap som gör orten speciell. En sådan ort bör istället klassas som 'Bevarandeområde' där kommunens roll är att vara lyhörd med innevånarnas behov i centrum.

Kommunens insatser i översiktsplanen bör istället fokuseras till de orter som idag har svårt att behålla innevånare och samhällsservice men samtidigt har en outnyttjad potential. Ett tydligt exempel på en sådan ort är Bäckebo, som sedan 1990-talet tappat både bensinmack, affär och skola. Samtidigt är området Bäckebo/Balebo en knutpunkt med stor potential om man ser bortom kommungränsen, med pendlingsavstånd till Nybro, Mönsterås, Kalmar, Oskarshamn, Alstermo m.fl. orter med stora arbetsgivare. Likheterna med Sankt Sigfrid är i vissa avseenden slående, en kyrkby i ett jordbrukslandskap med aktiva samhällsföreningar,

men skillnaden är att orter som Bäckebo har svårare att hävda sig i konkurrensen från orter som ligger längs de mer trafikerade lederna och lätt fastnar i en negativ befolkningspiral.

Kommunen kan i det här fallet stödja orten genom att exempelvis verka för förbättringar av kollektivtrafiklösningar längs väg 125 och vidare till Kalmar och stödja lokala småskaliga lösningar för exempelvis obemannad bensinstation, obemannad livsmedelsförsäljning, elbilsladdstationer och ställplatser. Även om avståndet till Alsterbro inte är långt ligger det för många boende och besökande i Bäckebo åt fel håll. I dagsläget går det bussar varje halvtimme mellan Kalmar och Läckeby men inte en enda till Bäckebo, som ligger bara 15 minuters bilväg längre från Kalmar.

Detta är ett av många exempel på hur man genom att se bortom kommungränserna med små medel kan mångfaldiga kommunens dragningskraft även i kommunens mer glesbebyggda delar enligt magnetmodellen. (Ett annat exempel är Målerås, med närhet till arbetsmarknaden i Alstermo som anställda idag är beredda att pendla ända från Kalmar till.)

I anslutning till det naturområde Norr om Alsterbro som lyfts i planförslaget bör även området kring Grytsjöns naturreservat utanför Bäckebo och Smedjeviks naturreservat lyftas för att erbjuda en sammanhållen marknadsföring av naturområden inom ekoturism längs väg 125.

Genom att långsiktigt satsa på denna typ av områden som Bäckebo, Kristvalla och Målerås kan kommunen med små och kostnadseffektiva insatser i samarbete med lokala entreprenörer minska de upplevda avstånden i kommunen och på allvar börja närma sig en översiktsplan som ger förutsättningar för en levande bygd i hela kommunen. I långsiktig strategisk utveckling och varumärkesbyggande är det synnerligen värdefullt för en kommun att kunna visa att man har områden som uppnått bevarandestatus och att man har förmåga att förvalta dessa med lyhördhet för innevånarna. Genom att lyfta fram dessa som goda exempel, värda att bevara, lyssna på och lära av, bygger man det förtroende som öppnar möjligheter för levande landsbygd i hela kommunen och en attraktivitet regionalt och nationellt.

Sankt Sigfrid

Samhällets attraktivitet baseras på en balans mellan bygemenskap, entreprenörskap och det brukade landskapet. Detta är dock egenskaper som alltför lätt exploateras sönder vilket skulle innebära en stor förlust i både naturvärden och samhällsvärden. För att behålla dessa värden behöver ortens utveckling även fortsatt få ske organiskt.

Förslag till justeringar av det föreliggande förslaget:

Att: Området kring Sankt Sigfrid betecknas "bevarandeområde", vilket innebär att utveckling även fortsatt får ske organiskt som det framgångsrikt gjort under generationer.

Att: Området benämnt 51 mellan Sankt Sigfrid och Nybro ritas bort, då detta i huvudsak består av privat skog eller jordbruksmark. (Alternativt istället ritas över golfbanans område vars användningsområde kan utökas till naturnära rekreativområde mellan Svartbäcksmåla och Sankt Sigfrid).

Att: Översiktsplanen ska lyfta fram jordbrukets och beteshållningens vikt för områdets karaktär och höga naturvärden och att försiktighetsprincip ska gälla vid bedömning av nybyggnationers påverkan på befintlig och potentiell framtida jordbruksverksamhet genom närhet till jordbruksverksamhet och förändrat trafikmönster. - Se även befintligt avsnitt om Djurhållning s. 114 där det befintliga förslaget lyfter fram att "Djurhållning kan påverka befintlig och ny bebyggelse, men bebyggelse kan även påverka djurhållning."

Att: Kartläggning sker av områden som är lämpliga för, eller omedelbart angränsande till, framtida jordbruk, skogsbruk, djurhållning och hagmark och att dessa områden exkluderas från eventuella områden utpekade som lämpade för bostäder. Detta är en viktig förutsättning för att kunna bevara Sankt Sigfrids unika blandlandskap och behålla verksamhetsutrymme för de ungdomar som är intresserade av framtidens naturvård. Bäckebo Samhället har en stor potential med sina pendlingsmöjligheter mot bland annat Nybro, Kalmar och Mönsterås. Genom att satsa även på Bäckebo som serviceort bildar Alsterbro och Bäckebo ett balanserat tätortsnätverk längs väg 125 med goda samverkans effekter, tradition av småföretagande och entreprenörsanda och gemensam attraktivitet åt varsitt håll för arbetspendlare och turism.

Förslag till justeringar av det föreliggande förslaget:

Att: Även Bäckebo/Balebo utvecklas som serviceort då detta är en naturlig centralpunkt för östra delen av väg 125 med närhet till bland annat Rugstorp, Luvehult, Abbetorp, Skillerhult och ytterligare ett tiotal mindre byar i området som inte har en naturlig pendlingskoppling via Alsterbro.

Att: Kommunen verkar för förbättrad kollektivtrafik till Kalmar för att underlätta arbetspendling och möjlighet till en aktiv fritid.

Att: Grytsjöns naturreservat utanför Bäckebo och Smedjeviks naturreservat tas med tillsammans med det utpekade området vid Alsterbro för att erbjuda en sammanhållen marknadsföring av naturområden inom ekoturism längs väg 125.

Att: Kommunen samverkar med lokala entreprenörer för att utveckla grundläggande servicefunktioner och synliggörande av besöksmål inom bland annat ekoturism, gårdsnära matproduktion, konst och hantverk

Nybro kommuns kommentar: Kommunen noterar att yttrandet har skickats in vid två tillfällen, men märker inga noterbara skillnader i yttrandena. Det redovisas och besvaras därmed enbart en gång i samrådsredogörelsen.

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Utpekande av serviceorter har skett genom en analys av befintlig kommersiell som offentlig service samt utifrån en nätverksanalys som visar på avstånd från respektive typ av service. Utifrån detta har serviceorter pekats ut där servicen i orten inte bara betjänar ortens egen befolkning, utan även sitt omland. Dessutom handlar det om att på längre sikt peka ut att servicefunktioner i första hand ska förläggas i serviceorterna för att bibehålla och ge ett underlag för servicen på landsbygden. Detta utmynnade i utvecklingsstrategin för planförslaget. Detta utesluter inte att servicefunktioner kan finnas eller tillkomma i Bäckebo.

Kommunen noterar förslaget gällande Grytsjöns naturreservat och Smedjeviks naturreservat. Utpekandet av Alsteråns naturskogar görs utifrån den kommungemensamma skrivelse som gjorts av Högsby, Mönsterås och Nybro kommuner och avgränsas därefter. Detta utesluter dock inte att nämnda naturreservat kan omfattas av marknadsföringsinsatser framgent.

Synpunkten om kollektivtrafik till Bäckebo noteras. Kommunen verkar för en förbättrad kollektivtrafik inom kommunen och till grannkommunerna, däribland Kalmar tillsammans med KLT och dylika synpunkter diskuteras direkt med trafikplanerare på länstrafiken.

Områden markerade för bostäder i S:t Sigfrid i samrådshandlingen med benämning 431, 433 och 436 tas bort i översiktsplanen. Kvar finns ytor ämnade för bostäder längs med Västrakullavägen. De kvarvarande ytorna har i utpekanden med tydliggöranden att tillkommande bebyggelse ska anpassas till S:t Sigfrids lantliga karaktär samt att jordbruksmark värnas.

Kommunen delar uppfattningen i yttrandet om att samverkan behöver ske med lokala entreprenörer. En del i detta är att kommunens gällande detaljplaner inte hindrar önskad utveckling av verksamheter på orterna, vilket framgår av avsnittet "Ändamålsenlig planering".

Angående satsningar på möjliga kopplingar, mellan S:t Sigfrid och Svartbäcksmåla och i förlängningen Nybro, utöver de föreslagna gång- och cykelsträckorna, så kommer ingen utveckling av eventuella vandringsleder eller andra leder utföras på mark som ägs eller förvaltas av andra än kommunen utan ett tätt samarbete och med medgivande från samtliga berörda markägare. Ytan som pekades ut i samrådsförslaget har justerats och kompletterats med information. Ytan benämndes som 51 i samrådsförslaget och benämns FR27 i granskningsförslaget.

Yttrande 24

Yttrande på förslag på Översiktsplan Nybro kommun 2050 Vi har tagit del av "Översiktsplan Nybro kommun 2050" och vill anföra följande synpunkter: Våra fastigheter berörs av ett område väster om Algunnen som ritats in med kommentaren "utvecklad användning". Vi har inte blivit kontaktade eller fått information om att våra fastigheter berörs trots att det i samrådet beskrivs att arbetet ska ske " ... i nära dialog med lokalsamhälle...". Vi anser att riktad information och dialog med oss markägare skulle skett i ett tidigare skede. Vi motsätter oss att privat mark tas i anspråk för planerna. Stora arealer statlig mark finns tillgängliga som bör räcka gott och väl för utveckling. Vi motsätter oss all inskränkning på vår nyttjanderätt och beslutsrätt på våra fastigheter. Vi konstaterar att Nybro Kommun i sin plan har förbisett befintligt rikt friluftsliv och markanvändning, intressen som riskerar att påverkas negativt med föreslagen plan.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Efter samrådet har planförslagets utpekande för utvecklad användning för rekreation och friluftsliv vid Allgunnen reviderats efter de fastighetsgränser som omfattar statlig mark.

Beskrivningen av området har kompletterats och det framgår nu tydligt att utveckling av området ska ske i dialog med kringboende och grannmarkägare.

Yttrande 25

Vi är måna om att det som människor söker sig till och uppskattar med Sankt Sigfrid ska bevaras och utvecklas skonsamt. Det öppna landskapet med växtodling och djurhållning gör att Sankt Sigfrid är så omtyckt. Den vackra dalen, odlingslandskapet och fågellivet är det som är Sankt Sigfrids själ. Om kommunen färdigställer tomter till försäljning och intresserade köpare inte har kunskap eller förståelse för livet på landet. Att traktorbuller, flugor, gödsellukt m.m förekommer vissa perioder och att det är ett naturligt inslag på landsbygden. Då finns det risk för konflikter och tjafs och att brukare tröttnar och kanske slutar bedriva sin verksamhet och att bruka jorden. Då mister landskapet en viktig del och då mister vi det speciella med vår by. Vi tycker att de tomter kommunen tillhandahåller bör vara i anslutning till tätort och villaområden. Det är bättre att Sankt Sigfrid växer med någon enstaka tomt i en takt som bevarar byns fina natur och öppna landskap med den vackra dalen och dess odlingslandskap och fågelliv, där tex. intresserade själva kan komma överens med fastighetsägare om avstyckning av tomt på lämpliga platser och i första hand inte på odlingsmark.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Efter samrådet har utpekanden för bostäder justerats i S:t Sigfrid och ytorna 431, 433 och 436 är borttagna i granskningsförslaget. Bostadsytorna längs med Västrakullavägen återstår. Tillkommande bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget anpassas till S:t Sigfrids lantliga karaktär. Jordbruksmark ingår i de utpekade ytorna men det framgår i koppling till den utpekade ytan samt generellt i planförslaget genom ställningstagande att jordbruksmark ska värnas.

Yttrande 26

Synpunkter på utplacerad bostadsbebyggelse område 436. Som befintlig markägare söder om området har vi ett antal synpunkter. Området påverkar befintliga boendes möjlighet att bibehålla fortsatt verksamhet på fastigheterna. Närområdet har både många generationers samt nyinflyttades verksamhet på sina fastigheter. Exploatering av området kommer kraftigt att förändra möjligheten att bevara den nuvarande miljön och naturen. På området finns vattendrag och våtmarker som är känsliga för utbyggnad i den omfattning som föreslås. Området innehåller även viss kärrmark som är viktig för de vilda djuren. En viktig angelägenhet är om verkligen nya bostadsområden skall påverka befintliga boendes möjlighet att nyttja sin egen mark till allt från jakt och rekreation till ett hållbart jord och skogsbruk utan att störas av närboendes synpunkter och krav. För att bevara det brutna landskapet med balans mellan åkrar, beten samt skog och vatten, rekommenderas att möjlighet skall ges för enskilda intressen att bygga enstaka hus efter överenskommelse med fastighetsägare i området. Ytterligare synpunkt på planen över St Sigfrid med närområde är att ändra till Bevarande område istället för Utvecklingsområde. Detta för att inte tappa den miljö och utseende som är så lyckad för området. Området skulle istället kunna vara levande ett exempel för flera andra orter i kommunen.

Nybro kommuns kommentar:

Utpekandet av yta för bostadsbebyggelse 436 har tagits bort till granskningsförslaget.

Yttrande 27

Översiktsplanen bör vara en bevarande plan för skogs och jordbruk istället för en exploateringsplan. En bevarandeplan som främjar den verksamhet som bedrivs där idag. Att växa i sin egen takt. Att bli självförsörjande och inte bli mer beroende av Nybro i form av avlopp det finns många andra bra alternativ som tillsammans med solpanel kan hjälpa till. Många som bor i S:t Sigfrid jobbar i andra kommuner vilket innebär att skolgången flyttas till annan kommun. Som Nybro betalar för alltså förlorad skatteintäkt. Vänd er istället till Målerås/Alsterbro/Kristvallabrunn Och lägg er Energi där det behövs och det finns skolor. Där både Amokabel/Mönsterås bruk ligger bra tillhands. När det gäller hästgårdar titta istället på Rismåla där det redan finns stall och utveckla detta. Annars kommer det att bli en klassfråga om vem som har råd. I Rismåla går det också att bygga hus och exploatera där finns Även vatten och avlopp.

Nybro kommuns kommentar:

I såväl Rismåla, Målerås och Kristvallabrunn finns planer som möjliggör för bostäder i dagsläget. S:t Sigfrid har pekats ut som ett möjligt område för nya bostäder utifrån dess lantliga karaktär som bedöms som attraktivt som boendemiljö. Tillkommande bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget anpassas till S:t Sigfrids lantliga karaktär. Planförslaget har från samrådet reviderats genom att tre bostadsytor i S:t Sigfrid tagits bort, med numrering 431, 433 och 436. Kvar är bostadsytorna utpekade längs med Västrakullavägen. Hästgårdar ingår inte specifikt i översiktsplanens utvecklingsförslag för S:t Sigfrid. Den tidigare fördjupade översiktsplanen för S:t Sigfrid upphävs i samband med översiktsplanens antagande.

Yttrande 28

Angående översiktsplanen i S:t Sigfrid vore det väl bättre att göra den till en bevarandebyggd. Istället för exploatera, bevara dess unika miljö med både skog och öppna landskap där lantbruket får leva kvar utan restriktioner och barnfamiljer får leva nära naturen. Jag anser att det vore bättre att markägaren själv kan avgöra om de vill sälja en tomt för nybyggnation där det passar in i landskapsbilden och inte "förstöra" vår by med villakvarter.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har från granskning reviderats genom att tre bostadsytor i S:t Sigfrid tagits bort, med numrering 431, 433 och 436. Kvar är bostadsytorna utpekade längs med Västrakullavägen. Den föreslagna tillkommande bebyggelsen ska enligt planförslaget anpassas efter den struktur och skala som finns befintligt i området.

Yttrande 29

Vad händer i Nybro kommun? Vi är boende i Blåsås sedan många år och har nu, på omvägar fått veta, att kommunen planerar ett bostadsområde i närheten. Vi har inte fått någon information om något möte, angående ny bebyggelse i Blåsås. Däremot hade ni möte i St Sigfrid. Nybro kommun har som alla vet, en mycket dålig ekonomi, ska våra skattepengar gå till sådana dumheter. Detta är storhetsvansinne!

Nybro kommuns kommentar:

Bostadsytan vid Blåsås, med nummer 436 i samrådsförslaget, har tagits bort vid revideringen av planförslaget till granskning.

Yttrande 30

Planen för S:t Sigfrid säger att den ska hjälpa till att utveckla samhället på ett hållbart sätt och ta hänsyn till både kultur och natur. Men det finns flera problem med hur detta ska gå till och jag står inte bakom förslaget. Jag vill betona att jag inte är emot nya bostäder eller utveckling, men kommunen behöver inte detaljstyra S:t Sigfrids utveckling. Istället borde markägarna själva få bestämma i lagom takt, precis som det har fungerat tidigare. Då kan bygden växa i sin egen naturliga takt, och utvecklingen blir mer anpassad till både människorna och landskapet. Förslaget att bygga nya bostäder nära där folk redan bor riskerar att förstöra landskapet och naturen runt omkring. Viktiga kulturvärden riskerar att försvinna när samhället växer. Förtätningar och kraftig tillväxt av bebyggelse i området kommer försvåra jordbruket. Dessutom kommer tomter nära eventuellt kommande solcellspark i Mölebo inte vara tillräckligt attraktiva för att möta den förväntade efterfrågan. Samtidigt vill jag också lyfta att hästgårdar automatiskt inte berikar landsbygden. Även om de bidrar med vissa värden, är det viktigt att se till helheten och hur olika typer av verksamheter tillsammans skapar en levande och varierad landsbygd. Med tanke på ovanstående vore det mer lämpligt att ta fram en bevarandeplan istället för en utvecklingsplan. En bevarandeplan skulle i första hand fokusera på att skydda och vårda de miljö- och kulturvärden som redan finns, snarare än att styra mot ny exploatering. På så vis kan S:t Sigfrids unika karaktär och landskapsbild säkras för kommande generationer, samtidigt som det skapas förutsättningar för en varsam och hållbar utveckling över tid. Med vänlig hälsning,

Nybro kommuns kommentar:

De bostadsytor som pekades ut i samrådsförslaget har reviderats till granskningsförslaget och ytor som planeras direkt för bostäder i granskningsförslaget finns längs med Västrakullavägen och når nästan upp till det stora område som planeras att bebyggas med solceller. Ytorna har justerats i granskningsförslaget med nya beteckningar BO9 och BO10. Vid detaljplanering får påverkan från solceller utredas och

detaljplaneringen bör ta hänsyn till dessa. Beskrivning av S:t Sigfrid finns nu i ett separat landsbygdslager benämnt L5 i granskningsförslaget. Hästgårdar ingår inte specifikt i översiktsplanens utvecklingsförslag för S:t Sigfrid. Den tidigare fördjupade översiktsplanen för S:t Sigfrid upphävs i samband med översiktsplanens antagande. Bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget ta hänsyn till S:t Sigfrids lantliga karaktär och jordbruksmark ska värnas.

Yttrande 31

Synpunkter till Översiktsplan Nybro kommun 2050 - Samrådsversion

Vi bor på gårdarna [REDACTED] i norra delen av Nybro kommun och vill härmed lämna in våra synpunkter till kommunens nya översiktsplan. Vi har olika bakgrund - långvariga rötter i trakten sedan många generationer tillbaka, men kommer även från helt andra ställen i landet och utomlands och har flyttat hit från Tyskland och Växjö och Alvesta trakten. Ett helt nytt hus har byggts i Björnakulla för bara några år sedan, och mycket pengar investerats på till- och utbyggnad i Fåglabo. Mossberga är under renovering. Alla tre gårdar har fram till för bara några år sedan varit utan ström - tills vi bestämde oss för den stora investeringen att ansluta till elnätet via Nybro Energi. Bara månader efter att vi skrev på kontrakten fick vi höra om planerna att bygga en vindindustri bara drygt 2 km ifrån oss, med 300 m höga vindkraftverk. Sedan dess har vi under fem år levt med rädslan och oron att all våra framtidsplaner och framför allt också våra investeringar skulle gå upp i rök. Det kändes osäkert om man skulle klara av att bo kvar med denna vindindustri på så kort avstånd, med förstörelsen av naturen vi älskar och buller och infraljudstörningar, men samtidigt hade fastigheterna förlorat så mycket i värde att det hade blivit svårt att sälja dem.

Vi uppskattar väldigt mycket att kommunen på ett demokratiskt sätt har ställt sig på medborgarnas sida och sagt nej till den planerade vindparken Grindtorpet. Efter att ha sett och läst samrådsversionen av den nya översiktsplanen har dock oron kommit tillbaka att det öppnas upp för fler vindkraftsansökningar i området i framtiden. Vi ställer oss mycket kritiska till de utvisade klass 1 och 2 områden för vindbruk runt Kråksmåla, Lindshult och Tämshult.

Bifogad finns två kartor där buffertzoner på 800 m respektive 1000 m är inritade runt befintliga hus och gårdar. Dessa avstånd bedöms som alldeles för korta i vilket fall, ingen människa ska behöva bo närmre än 3500 m till en vindindustri med enormer höjder på drygt 300 m. Men redan bufferten på 800/1000 m visar att det är omöjligt att etablera en vindpark här i området. Vi undrar verkligen hur kommunen har tänkt eftersom man tydligen inte har tagit hänsyn till bostäder överhuvudtaget?

Med tanke på skrivelser på flera ställen i översiktsplanen om de höga kulturvärden i Kråksmåla by och även i Lindshults by (till exempel sida 43 och 44, Kråksmåla är riksintresse för Kulturmiljövård, Lindshult pekats som kärnområde) ifrågasätter vi ännu mer att just dessa områden har utvisats som lämpliga för vindenergi. Bland annat de höga kulturvärden och Kråksmåla som riksintresse för kulturmiljövård var ett argument mot etableringen av vindparken Grindtorpet. De områdena som nu utvisas som lämpliga för vindkraft väster om Kråksmåla ligger ännu närmre Kråksmåla kyrkby än Grindtorpet.

Förutom våra investeringar i ny- och tillbyggnationer så har fler familjer i Kråksmåla trakten antingen byggt nya hus eller renoverat gamla för mycket pengar. Ett hus har till och med tilldelats kommunens byggnadspris. Familjer har flyttat till Kråksmålabygden delvis från storstäderna. Man har gjort satsningar här för att man uppskattar just det trakten erbjuder - en fin natur och unika kulturmiljöer, det traditionella öppna odlingslandskapet, lugnet och tystheten som kännetecknar den här takten, som ligger längre ifrån bullriga områden än de flesta andra platser i södra Sverige.

På flera ställen i översiktsplanen påpekas vikten av attraktiva boendemiljöer i Nybro kommun. Man betonar vikten av närheten till natur och till en god kulturmiljö (sida 21). Initiativ till bebyggelse uppmuntras (sida 28). Om dock människor lever med osäkerheten att en vindindustri plötsligt kan uppstå nära deras boenden, så vågar man förstås inte satsa stora mängder pengar. På det här sättet omöjliggör man utvecklingen på landsbygden. På sida 30 skriver man att Kråksmåla ska utvecklas som boendeort med fokus på att utveckla "boendemiljöerna med vardagsnära natur". Vikten av just denna „vardagsnära natur“ för hälsan och människornas välmående framhävs på sida 51. För oss som bor ute på landsbygden är den „vardagsnära naturen“ just den oss omgivande naturen, som man då alltså i nästa steg vill förstöra och ta ifrån Kråksmåla- och Lindshultbygden genom att ge grönt ljus för etableringar av vindindustri i trakten. Detta framstår som en oacceptabel motsägelse i kommunens översiktsplan.

Vi föreslår att kommunen, istället för att öppna upp för exploatering genom vindindustrin:

- Satsar på grön infrastruktur som är viktig för att knyta ihop landskapet och skapa funktionella ekologiska nätverk, samt bidrar till människors välbefinnande (sida 24). Detta skulle även bidra till att uppfylla några viktiga miljömål som Begränsad Miljöpåverkan, Myllrande Våtmarker, Levande skogar, Ett Rikt Odlingslandskap samt Ett Rikt Växt- och Djurliv. Miljöutredningarna som gjordes inför ansökan för vindparken Grindtorpet visade att norra delen av Nybro kommun hyser en stor mängd sällsynta och rödlistade arter som fåglar och fladdermöss, som faktiskt kräver just dessa större sammanhängande ostörda och tysta områden.
- Satsar på och planerar för vandringsleder och rekreationsområden. Det finns ett stort intresse bland Kråksmålaborna och även kyrkans medlemmar, som regelbundet genomför pilgrimsvandringar, att anlägga flera vandringsleder i trakten runt Kråksmåla. Dessa vandringsleder skulle förutom den fina naturen och Natura2000 området Jonsbo Fly framhäva omgivningens kulturmiljöer som t ex Skoga glasbruk på ett unikt och mycket värdefullt sätt. Kommunen föreslår själv på sida 30 i översiktsplanen att Hornsö ekopark ska kopplas samman med omkringliggande orter via vandrings- och cykelleder. De vandringsleder som vi föreslår ansluter till Högsby- och Dackeleden och skapar på det sättet en förbindelse mellan Kråksmåla kyrka och Hornsö och den eventuellt blivande nationalparken. Den naturliga (bil-) vägen mot Hornsö för de turister som kommer norrifrån i inlandet leder dessutom via Kråksmåla, förbi Kråksmåla kyrka, inte över Alsterbro. Gamla riksvägen 125 och de slingrande vägarna förbi Allgunnen mot Hornsö används redan idag av många (bil-) turister. Området beskrivs i översiktsplanen som att ha unika naturvärden och potential att utvecklas till en internationell besöksdestination och utgöra en drivkraft för tillväxt i norra Nybro kommun (sida 51). Det borde vara självklart att inkludera Kråksmålabygden, som är ett riksintresseområde för kulturmiljövård och en inkörsport mot Hornsö, i den satsningen.
- Inrättar ett tyst område runt Kråksmåla. Förutsättningarna kunde inte vara bättre att skapa ett äkta tysta och bullerfria område för rekreation och för att kunna njuta av det traditionella odlingslandskapet till exempel norr om Kråksmåla runt Mjöshult, det väldigt speciella myrkomplexet Jonsbo Fly, Lindshult väster och den fågelrika Boasjön öster om Kråksmåla.
- Möjliggör att odlingslandskapet med bland annat slätter och bete bevaras genom att inte förstöra förutsättningarna för (yngre) människor att bosätta sig i trakten. Ett traditionellt odlingslandskap med en traditionell bebyggelse kräver mycket skötsel och privat engagemang och insats. Det engagemanget finns i regel bara om människor bor på plats.
- Ger lugn och ro och säkerhet tillbaka till Kråksmålabygden, där människor har levt i mer än fem år med rädsla och osäkerhet, genom att plocka bort både klass 1 och klass 2 områdena från vindbruksplanen. Att ha

områden utpekade som lämpade (klass 1) eller mindre lämpade (men fortfarande inte uteslutna, klass 2) i översiktsplanen, är en stående inbjudan för vindindustrin att komma med nya ansökningar. Som uttryckt av Eolus i början av deras spaningar på området, så är det väldigt attraktivt för vindbolagen att Kråksmåla är en liten by där lobbyn för de drabbade är mycket svagare än i större samhällen. Hänsyn till kulturmiljön eller landskapets potential tar vindbolagen inte i sina resonemang.

En sista synpunkt till översiktsplanen är att vi önskar att få detaljerade och tydliga kartor från Nybro kommun, där det med hjälp av t ex vägar och bebyggelse går att se var man befinner sig. Kartorna i samrådsversionen är ett viktigt underlag för att kunna förstå kommunens planer och mål för området. Men de extremt utzoomade kartorna som saknar viktigt geografisk information gör det väldigt svårt att orientera sig i området och förstå var man själv egentligen bor.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

De "klass 1-områden" som yttrandet i första hand berör benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har reducerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har reducerats.

Klass 2-områden har i granskningsförslaget slagits samman med områden som bedöms som olämpliga för vindkraft.

De ytor som nu återstår i granskningsförslaget ligger därför längre från de två kulturmiljöer som nämns i yttrandet. Nybro kommun anser dock inte att det finns en generell motsättning mellan kulturmiljöer och vindkraftsetableringar även om hänsyn ska tas vid projektering för vindkraft med hänsyn till landskapsbild och kulturmiljövärden.

Likaså anser Nybro kommun inte att det finns en direkt motsättning mellan satsningar på friluftsliv och vardagsnära natur och etableringar av vindkraft.

Det har i processen med att framarbete översiktsplaneförslaget beslutats att ett generellt avstånd från bostadshus inte ska inkluderas i Nybro kommuns vindbruksplanering. Detta beror på flera saker, bland annat att bostadshus inte alltid är bebodda eller ens står kvar där de stått och att ett sådant hus då skulle göra stora delar av kommunen omöjlig att nyttja för vindkraft. Vidare finns det både husägare och markägare som tolererar vindkraftverk inom 1,5 km från hus, något som också är möjligt utifrån gällande miljölagstiftning som reglerar bland annat bullernivåer och påverkan av ljus och skuggor. Av Nybros grannkommuner är det bara Kalmar kommun som har ett beslutat skyddsavstånd till hus. Avstånd och påverkan på bostäder ska också hanteras inom ramen för tillståndsprövning av eventuell vindkraft.

Nybro kommun har i översiktsplanen inte direkt pekat ut utveckling eller anläggande av vandringsleder eller andra friluftsanläggningar i trakterna kring Kråksmåla, annat än i form av den utveckling av den vardagsnära naturen i direkt anslutning till Kråksmåla (ytan FRI i granskningsförslaget). Denna utveckling förslås ske i nära dialog med de boende på orten. Däremot ser Nybro kommun positivt på att framhäva Kråksmålabygdens kvaliteter. Arbetet med att utveckla Alsteråns naturskogar till en besöksdestination kan i förlängningen också komma att inkludera delar av området kring Kråksmåla men detta behöver utredas i

senare skeden. I planeringen för vindbruk har dock stor vikt lagts vid närheten till Aboda klint och inga områden möjliga för utbyggnad av vindkraft pekats ut mellan Kråksmåla och Aboda.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen.

Symbologin i kartan har ändrats för att förbättra läsbarheten.

Yttrande 32

Synpunkter på Nybro kommuns översiktsplan: Min fru och jag har sedan förra seklet ägnat en stor del av vår tid och vårt engagemang åt vårt ställe i Flatehult, på kartan benämnt Kullen, fastigheten [REDACTED] i Kråksmåla socken. Det har varit en lisa och en underbar tillflyktsort att här samla kraft och ägna sig åt odling, bärplockning, fågelskådning, fiske, promenader mm.

Vi fick dock några år av oro för att detta skulle tas ifrån oss genom Eolus vindkraftsprojekt Grindtorpet, men tack vare Nybro kommuns förståelse för de boendes och fritidsboendes situation, och för de hotade naturvärdena i trakten, kunde vi dra en suck av lättnad när kommunen deklarerade att man inte tänkte godkänna projektet, och Eolus drog tillbaka sin ansökan.

När vi nu tittar på den tänkta översiktsplanen för Nybro upptäcker vi att vi ändå inte riktigt kan andas ut, för där finns fortfarande markerade vindbruksområden, klass 1 och 2, bland annat i Kråksmåla-området längs gränsen till Uppvidinge kommun. Om dessa områden fortfarande anses öppna för vindkraftsindustrin är det oroande på grund av närheten till bebyggelsen i Flatehult, Lindshult, Kråksmåla med flera områden. Vi vore med andra ord tacksamma om de ströks från översiktsplanen så att vi kunde slippa ett nytt orosmoment.

Utveckla istället denna bygd till ett område med vandringsleder och lokala kulturupplevelser, för rekreation och vistelse i naturen. Låt området bli ett tyst område och ta vara på det engagemang för Kråksmåla-området som finns här.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har reducerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har reducerats.

I planförslaget har till granskning ytor som tidigare benämnts med klass 2 för vindbruk slagits samman med områden som anses olämpliga för vindbruk.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen. Ett utpekande

av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Yttrande 33

Vid samrådsmötet i Kristallen fick jag höra om ett förslag om ny sträckning av RV31. Vi bor i det markerade förslaget. I det markerade området är det ganska slät mark utan något berg. Det är ca 6 meter ner till berggrunden och i detta skikt är det mycket fin "gjutsand" och rödjord som bär mycket vatten. Vi mätte djupet när vi borrade en brunn. Vi upplever att det bär och trycker upp mycket vatten i marken, vi har problem med vatten i källaren som är svårt att dränera bort trots att vi bor i slänten ner mot nuvarande RV31. Med tanke på det som händer i norra Sverige nu med översvämningar och jordskred bör man noga överväga lämpligheten med den föreslagna dragningen.

Nybro kommuns kommentar:

Utpekandet har reviderats från samrådsförslaget och pekar nu istället ut en yta längs med befintlig vägsträckning för riksväg 31. Ett ställningstagande har lagts till om att en åtgärdsvalsstudie ska genomföras för att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten på sträckan Kyrkslätt-Kolsbygd. Inom en åtgärdsvalsstudie kan en mängd olika åtgärder och alternativ prövas. Planförslaget innehåller också ett generellt ställningstagande om en standardhöjning på hela riksväg 31 utanför Nybro stad.

Yttrande 34

Utveckla Nybro kommun där det gör mest nytta. Använd er av de fina områdena som har nära till kommunikation med cykelvägar, friluftsliv, vatten, skolor som behöver elever samt arbetstillfällen du kan pendla till via cykel - Rismåla göl! Låt de orter o byar som är agila att växa genom egen kraft, växa genom egen kraft och i lagom takt. Det kommer ske! Hus kommer att byggas av människor som förstår förutsättningar som det innebär att bo på ett ställe utan kommunala kommunikationer eller servic punkter, internet uppkoppling och mobiltäckning - St Sigfrid. Vill ni lyfta byar på landsbygden, spana på hur Kalmar kommun jobbar med sina landsbygdspengar. Där finns mycket att lära av hur man som kommun kan skapa engagemang och framtidstro. Lycka till med ert uppdrag att göra Nybro kommun till en bättre plats att bli på.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Planförslaget har reviderats avseende bostadsutpekanden i S:t Sigfrid där tre ytor har tagits bort, specifikt ytorna 431, 433 och 436. Kvar i planförslaget till granskning är bostadsutpekanden längs med Västrakullavägen (BO9 och BO10). I fördjupad översiktsplan för Nybro stad från 2022 är Rismåla göl en identifierad mötesplats. Utpekade ytor för bostäder vid Rismåla naturreservat finns med i den Fördjupade översiktsplanen för Nybro stad, antagen 2022. Därtill finns i nuläget även obebyggda tomter för bostadsändamål i nära anslutning till Rismåla naturreservat.

Yttrande 35

Synpunkt på översiktsplanen för Nybro 2050 Jag vill framföra hur fantastiskt det är att bo i Kristvallabrunn och varför det är viktigt att lyfta fram vår ort i översiktsplanen. Kristvallabrunn erbjuder en unik kombination av naturskön miljö, stark gemenskap och närhet till större arbetsmarknader, vilket gör det till en idealisk plats

att bo och leva på. Kristvallabrunn är omgivet av vacker natur som ger invånarna möjlighet att njuta av friluftsliv och rekreation. Denna livskvalitet är svår att hitta på andra platser och bör bevaras och utvecklas. Vår ort har en stark gemenskap där invånarna stöttar varandra och deltar aktivt i lokala aktiviteter och evenemang. Detta skapar en trygghet och trivsamt miljö för både barn och vuxna. Framförallt ligger Kristvallabrunn strategiskt till med nära pendlingsavstånd till Kalmar – den stora arbetsmarknaden i vår region. Detta gör det möjligt för oss att bo i en lugn och naturskön miljö samtidigt som vi har tillgång till ett brett utbud av arbetsmöjligheter. Detta är ett viktigt argument för att lyfta Kristvallabrunn tydligare i översiktsplanen. För att fortsätta utveckla Kristvallabrunn som en attraktiv boendeort är det viktigt att bevara kommunala servicen. Förskolan och skolan är motorn i vår by och avgörande för att upprätthålla en hög livskvalitet för oss som bor här. Jag hoppas att dessa punkter kan beaktas i översiktsplanen och att Kristvallabrunn får den uppmärksamhet och utveckling som orten förtjänar.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. I planförslaget pekas en yta ut för nya bostäder i strandnära läge vid Maltebo damm och befintliga detaljplaner medger och möjliggör idag utbyggnad av bostäder på andra platser i Kristvallabrunn. Översiktsplanen tar inte ställning till vilken kommunal eller offentlig service som ska finnas i respektive ort men noterar synpunkt om att skolan är viktig för samhället.

Yttrande 36

Sträckning väg 31 följ den gamla banvallen istället!

Nybro kommuns kommentar:

Utpekandet för omdragning av riksväg 31 har reviderats från samrådsförslaget och pekar nu istället ut en yta längs med befintlig riksväg 31. Ett ställningstagande har också lagts till om att en åtgärdsvalsstudie ska genomföras för att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten på sträckan Kyrkslätt-Kolsbygd. Inom en åtgärdsvalsstudie kan en mängd olika åtgärder och alternativ prövas.

Yttrande 37

Skaffa er en översikt på hur många tjänstemän ni har anställda strama åt och säg upp minst hälften det verkar som att det finns fler "enhetschefer" än omsorgsassistenterna och uppgradera ert ekonomisystem också när ni ändå är i farten det är nog inte så svårt att undvika excel. Ni får oss som bor här att skämmas

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Yttrande 38

Sankt Sigfrid är utvecklingsområde. Då är det inte lämpligt att tillåta byggnation av vindkraftverk i område 942.

Nybro kommuns kommentar:

Område 942 i samrådsförslaget (benämns E23 i granskningsförslaget) ligger som närmast omkring 5 km väster om S:t Sigfrid och bedöms därför inte påverka samhällets utveckling.

Yttrande 39

Positivt att det planeras cykelväg mellan Nybro och S:t Sigrid och föreslår att gamla järnvägen mellan Nybro och Orrefors också görs om till cykelväg. För 20 år sen (kanske fortfarande) var det många som använde den till att gå mellan Nybro och Orrefors. Ser gärna att det är lättare och säkrare att ta sig med cykel mellan orterna

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Den tidigare banvallen för järnvägen mellan Nybro och Orrefors är i planförslaget utpekad för gång- och cykelväg. Utöver banvallen innehåller planförslaget flera föreslagna gång- och cykelsträckor mellan Nybro kommuns orter.

Yttrande 40

Planen för S:t Sigfrid säger att den ska hjälpa till att utveckla samhället på ett hållbart sätt och ta hänsyn till både kultur och natur. Men det finns flera problem med hur detta ska gå till och jag står inte bakom förslaget. Jag vill betona att jag inte är emot nya bostäder eller utveckling, men kommunen behöver inte detaljstyra S:t Sigfrids utveckling. Istället borde markägarna själva få bestämma i lagom takt, precis som det har fungerat tidigare. Då kan bygden växa i sin egen naturliga takt, och utvecklingen blir mer anpassad till både människorna och landskapet. Förslaget att bygga nya bostäder nära där folk redan bor riskerar att förstöra landskapet och naturen runt omkring. Viktiga kulturvärden riskerar att försvinna när samhället växer. Förtätningar och kraftig tillväxt av bebyggelse i området kommer försvåra jordbruket. Dessutom kommer tomter nära eventuellt kommande solcellspark i Mölebo inte vara tillräckligt attraktiva för att möta den förväntade efterfrågan. Samtidigt vill jag också lyfta att hästgårdar automatiskt inte berikar landsbygden. Även om de bidrar med vissa värden, är det viktigt att se till helheten och hur olika typer av verksamheter tillsammans skapar en levande och varierad landsbygd. Med tanke på ovanstående vore det mer lämpligt att ta fram en bevarandeplan istället för en utvecklingsplan. En bevarandeplan skulle i första hand fokusera på att skydda och vårda de miljö- och kulturvärden som redan finns, snarare än att styra mot ny exploatering. På så vis kan S:t Sigfrids unika karaktär och landskapsbild säkras för kommande generationer, samtidigt som det skapas förutsättningar för en varsam och hållbar utveckling över tid.

Nybro kommuns kommentar:

De bostadsytor som pekades ut i samrådsförslaget har reviderats till granskningsförslaget och kvarvarande ytor som planeras för bostäder ligger längs med Västrakullavägen. Ytorna benämns i granskningsförslaget BO9 och BO10. Vid detaljplanering ska påverkan från solceller utredas och detaljplaneringen bör ta hänsyn till dessa. Beskrivning av S:t Sigfrid finns i granskningsförslaget i ett separat landsbygdslager benämnt L5. Bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget ta hänsyn till S:t Sigfrids lantliga karaktär.

Yttrande 41

Nybro kommun har varken hav eller fjäll, inga stora kulturella tillgångar men vacker natur som gör det attraktivt för att vilja bo här. Det finns fortfarande stora sammanhängande skogsområden där man kan lyssna på tystnaden och promenera i timmar utan att blir störd av trafikljud eller buller. Det är ologiskt att utnämna området runt Stensjön som tyst område och sedan bara någon kilometer bort utpeka en av de sista större

sammanhängande orörda skogsmarker i Nybro kommun som lämpligt för vindkraftsindustri. Att möjliggöra för en vindindustriplanläggning i en av de sista stora sammanhängande skogsområden i Nybro kommun förstör en av de få pluspunkterna för att vilja bo kvar/flytta hit.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. I Nybro kommun finns flera områden med långt till bebyggelse och vägar, en kvalitet som är viktig idag och kommer att bli viktigare framöver. Däremot bedömer Nybro kommun det som nödvändigt att ha en plan som möjliggör för korrekt beslutsfattande och bedömning av projekt för etablering av vindkraft. Kring Stensjön finns i den reviderade vindbruksplan som ingår i översiktsplanen (liksom i den tidigare vindbruksplanen) ytor som bedöms möjliga för vindkraftsetableringar. Ytorna har dock till granskningförslaget justerats, bland annat med hänsyn till sammanhållen bebyggelse i närområdet. Justering har gjorts främst i södra delarna av området samt mot Gadderås.

Yttrande 42

Natur

Bra att ni värnar naturområdena i Svartbäcksmåla, Orrefors och Allgunnenområdet MEN i både Svartbäcksmåla och Orrefors hörs trafiken från väg 25 respektive 31 tydligt flera km ut i skogen. Längre bort från vägen överlappar bilarnas ljud varandra till ett ständigt sus även om det invid vägarna bara är enstaka fordon. Tysta STORA skogsområden är sällsynta. Nybro har inte havsutsikt eller fjäll och inte så många sjöar. Det finns ej heller storstadens utbud. Vad har då Nybro som lockar till bosättning och inflyttning? Jo, stora, relativt orörda skogsområden som är TYSTA, speciellt i skogarna norr om Nybro.

Vindkraft

Dessa områden är intressanta för både vindkraftsföretag respektive solcellsföretag. OM Nybro förvandlas till en vindkraftsanläggning finns inte någon lockelse kvar att flytta hit. De arbetstillfällen som kan skapas gäller bara vid själva byggnationen, vid drift behövs ett fåtal personer som oftast kommer resande utifrån. Stora vindkraftverk behöver större säkerhetsavstånd! Vindkraftverken blir STÖRRE med tiden. De som byggs nu är högre än de som byggdes för 10 till 15 år sedan och de som projekteras nu kommer troligen bli dubbelt så höga som de äldre befintliga. OM Nybros politiker vill bygga vindkraftverk i skogarna så måste avstånden till bebyggelse ha en relation till verkens storlek. Blir verken större (högre) så bör avståndet öka till boende. Perstorps kommun har beslutat att avståndet till närmsta hus ska vara 7 gånger verkens totalhöjd. Denna siffra stämmer väl med de verk som är byggda i Nybro kommun (Stengårsholma 170 m, Villköl 175 m). De ligger ca 1200 m från närmsta hus ($7 \times 175 = 1225$ m). Nu byggs 200 m höga verk och det beräknas bli en höjd på 270-330 m om ca 10 år. Säkerhetsavstånd bör alltså minst vara 7×330 m = ca 2,3 km. Hur har andra kommuner valt? Oskarshamn har bestämt ett säkerhetsavstånd på 3,5 km och Finspång har bestämt att storskalig vindkraft inte passar i deras kommun (skogrik vildmark!).

Solkraft

Solkraft passar bra på de stora industrier med stora takytor som finns i Nybro, t ex Royal Design m fl. Uppmuntra gärna dessa företag att bygga solpaneler på tak och svåryrnyttjade markytor. Kommunen kan föregå med gott exempel på skolor, idrottshallar m m. Ett (1) hektar är 100 x 100 m. En sådan yta täckt av solpaneler är STOR. När man nu diskuterar att bygga områden med flera hundra hektar (= flera kvaratkilometer!) som måste vara trädlösa för inte riskera skador på anläggningen och ett staket runt som skydd, då skapar man ju ökenliknande ytor! Hur går det ihop med miljötanket? Värna Nybros finaste tillgång -

den tysta skogen! F ö bör Nybro kommun fundera på att behålla sina skogar och inte sälja dem. Det ger inkomst EN gång - sedan är inkomstkällan borta för alltid!

Kulturmiljö

Det rivs mycket i onödan. Fundra på om inte byggnader kan få ett nytt liv och en ny funktion. Fönster byts i lägenhetshus, glas, bågar och metallbeslag kastas (fint ord, "deponi"). Låt ungdomsverksamhet etc skruv isär och sälj begagnat. Även om det inte är kommunen som gör detta så sker det i hus belägna i bl a Nybro. Spara det s k Kristallpalatset i Orrefors! Det är en del av ortens kulturarv. Försök hitta en köpare som får det mot en symbolisk summa om de kan driva en verksamhet. Initiativet att låta någon köpa huset i Pålavik istället för att riva var jättebra. Värna Nybros naturvärden och kulturvärden. Om allt exploateras så försvinner incitamentet att flytta hit och bosätta sig! Bättre att folk bor här och jobbar i t ex Kalmar än att staden med omgivning är en industriyta (som t ex många kommuner i Norrlandriskar bli).

Tack för bra planpresentationer under september. Jag deltog i en av dem. A

Nybro kommuns kommentar:

Natur: Ett ställningstagande har lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen.

Vindkraft: I Nybro kommuns vindbruksplan finns inget fastslaget avstånd mellan enskilda hus och vindkraftverk så som yttrandet nämner förekommer i andra kommuner. En orsak till att kommunen valt denna väg är att ett generellt avstånd medför att möjligheterna till utveckling av vindkraft begränsas kraftigt, även i områden där det förekommer bebyggelse men där ingen bor. Vid revidering av vindbruksplanen till granskningsförslaget har dock utökad hänsyn tagits till sammanhållen bebyggelse och vindbruksytorna har reviderats utifrån detta.

Solkraft: Kommunen har inte direkt rådighet över etableringen av solceller utanför kommunal mark utan är endast en av flera samrådsparter gällande markförlagda solceller. I översiktsplanen finns sedan samrådet ett ställningstagande om att kommunen har en positiv inställning till etablering av hållbar energiproduktion. Till granskning har även följande ställningstagande lagts till "Hänsyn ska tas till landskapsperspektiv och vattenskyddsområden vid lokalisering av markförlagda solceller." Uppmuntran till näringslivet att bygga solceller på privata byggnader är inte en fråga som hanteras inom ramen för översiktsplanen.

Kulturmiljö: I kapitlet Bebyggelse, under rubriken Hållbart byggande finns följande ställningstagande "Nybro kommun ska verka för att ge byggnader och miljöer ny användning om de har tappat sin ursprungliga funktion, därigenom bevaras kulturvärden och materiella resurser." Riktlinjer för hanteringen av kulturmiljöerna i Nybro kommuns orter har tagits fram mellan samråd och granskning och ett ställningstagande har tillfogats granskningsförslaget: "I frågor som rör förändringar i eller bevarande av kulturmiljöer ska Nybro kommuns kulturmiljöprogram och riktlinjer för kulturmiljöer vara vägledande för beslut."

Yttrande 43

Lekplatsen i kristvallabrunn är väldigt sliten, hade behövt ett nytt hus och någon rolig klätterställning eller linbana eller något kul. Samt förskolegården i kristvallabrunn där mina barn går är katastrof. Både alltför liten och enbart en stor rutchkana som endast funkar för de stora barnen, sandlåda och ett "gungdjur". Annat för barnen har pedagogerna själva fått bygga av lastpallar som är vingliga och riskerar att ramla över barnen.

Lekstugan som finns på gården används som förråd eftersom de inte har något annat förråd, vilket gör att barnen inte kan leka i den. Det finns inga gungor på gården ens, de gungorna på skolgården, som barnen endast får använda ibland eftersom det inte finns staket runt där så små barn inte rymmer, är gamla däckgungor och inte anpassade för små barn. Förskolegården är verkligen katastrof, så tråkig och fallfärdig, man är rädd att barnen ska skada sig på de vingliga lastpallarna som inte sitter fast. Det hade verkligen behövts en rutchkana för mindre barn, klätterställning, gungor mm. Kanske hinderbana/balansbana samt förråd så barnen kan använda lekstugan för det den är till för.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Drift och underhåll av offentliga lekplatser och förskolemiljöer hanteras inte inom ramen för översiktsplanen och synpunkten förmedlas därför vidare till ansvarig enhet inom Nybro kommun.

Yttrande 44

Jag tycker man kan satsa på säkerhet betydligt mer. T ex som att INTE ha stora häckar/buskar vid gamla glasbruket i Orrefors. Folk som ställer skna bilar där får dom sönderslagna och slangade. Detta gäller även Nybro kommuns egna bilar inom hemtjänsten. Sjukt dålig belysning där, swn är häcken på tok för hög. Bättre att fimpa den helt, så bilarna står helt öppna, då kan inte ligisterna hålla på.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Marken i anslutning till Orrefors bruksmiljö är privatägd och kommunen har därför inte rådighet över det löpande underhållet av vegetation och parkeringsytor inom området. I kapitlet "Social hållbarhet" i översiktsplanen finns ett ställningstagande om att "Dialog i syfte att identifiera förbättringsbehov och trygghetsskapande åtgärder ska hållas med lokala föreningar och boende i serviceorterna Alsterbro, Orrefors och Örsjö."

Yttrande 45

Jag gillar upplägget med centrum och specifika serviceorter som man satsar på runt om i kommunen - stort i det lilla

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

Yttrande 46

Jag bor med min familj i Lindshult. Vi tycker om äldre kulturmiljöer och har rustat upp våra byggnader i gammal anda och vi odlar mycket för egenförsörjningen. Vi har kor som betar och håller fritt i de gamla hagarna bland ekar, hamlade askar och lindar och vi har bin som pollinerar. Vi lever ett liv nära naturen och med starka relationer till grannar och bygd. Det här är ett aktivt val som vi har gjort. För 12 år sedan bodde vi i lägenhet i Linköping, med alla bekvämligheter som en större stad erbjuder. Vi valde istället lugnet, naturen och de nära relationerna till grannarna. Att Lindshult i översiktsplanen målas upp som en kulturmiljö med höga värden är absolut något jag kan skriva under på, men i nästa andetag skriver ni att ni önskar bebygga området med ett eller flera vindkraftverk. Vindkraft är en extremt väderberoende energikälla som inte kan stå på egna ben och som får stora konsekvenser för de som bor i närheten och för landskapsbilden. Den målas upp

som "grön", men det går åt stora mängder betong för att skapa fundamenten, som sedan lämnas kvar som sår i skogen när verken äntligen har monterats ned. Jag motsätter mig kraftigt att ni öppnar upp för denna typ av exploatering. Vi flyttade hit ut till "skogen" för att vi vill ha ett lugn i vår boendemiljö, inte snurrande industrier. Vi har redan fått kämpa i några år mot Eolus som ville bygga en stor vindkraftspark i närheten. Gör inte de kommande 25 åren till en ständig kamp för oss, genom att måla ut fler närliggande områden som lämpliga för vindkraftsetablering. Gör istället området till en bullerfri zon, så att vi kan fortsätta att bo, verka och trivas här.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen.

Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, i anslutning till Kråksmåla och Lindshult, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har reducerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har reducerats.

Yttrande 47

Ingen vidare etablering av tomter i Hanemåla för hela sträckan av hanes väg och i direkt närhet av Svartbäcksmåla. Inga vindkraftverk runt om eller i närheten av Hanemåla, Svartbäcksmåla.

Nybro kommuns kommentar:

Hanemåla ingår i avgränsningen för fördjupad översiktsplan för Nybro stad, antagen 2022 och hanteras därför inte i den kommunövergripande översiktsplanen. Översiktsplanen pekar inte ut några områden möjliga för vindbruk som Nybro kommun bedömer kan påverka boende eller besökare i Svartbäcksmåla eller Hanemåla.

Yttrande 48

I översiktsplanen kan man läsa att Kråksmåla ska utvecklas som boendeort och att "boendemiljöer ska vara attraktiva med närhet till service, mötesplatser och natur". Det står också att fokus är att utveckla boendemiljöerna med vardagsnära natur. Likaså beskrivs Kråksmåla och Lindshults by som kulturmiljöer med höga värden. I planen står det också att man vid detaljutformningen av vindkraftsparker eller placering av enstaka verk ska tas hänsyn till närboendes miljö och intressen, lokala näringar, rovfågelförekomster, natur- och kulturvärden, fornlämningar och andra allmänna och enskilda intressen. I en annan del av översiktsplanen benämns samma områden som lämpliga för vindkraftsetablering. Jag anser inte att detta är förenligt med varken "attraktiva boendemiljöer" eller kulturmiljöer med höga värden.

Under samrådsmötet svarade man från kommunens sida att flera av de områden som angetts som "lämpliga" i planen rimligtvis inte kommer att beviljas vindkraftsetablering. Jag anser att man i dessa fall borde ta bort de områden som man angett som "lämpliga" i översiktsplanen och på så vis bespara oss boende all den oro, förtvivlan och allt det arbete vi tvingas lägga ned för att bevisa det orimliga i en vindkraftsetablering i vårt närområde. Kommunens veto kommer ju som bekant sent i en process som ofta spänner över flera år.

Jag anser också att man i planen tydligt bör ange vilket avstånd till vindkraftsverk och boende som är acceptabelt och att detta avstånd bör vara väl tilltaget. Under rubriken "principer för bebyggelse på landsbygden" kan man läsa att hus ska placeras där minst inverkan på marken behöver göras för att undvika sprängning, schaktning och utfyllnad. Men jag hittar ingenting om hur dessa principer appliceras vid anläggande av vindkraftsparker. Om Kråksmåla socken ska förbli en attraktiv boendemiljö måste den få möjlighet att fortsätta vara en lugn plats med vacker natur och höga kulturvärden. Jag önskar därför att Kråksmåla socken görs till en bullerfri zon, för att på så vis slå vakt om det som vi på landsbygden tycker essentiellt med att bo här.

Nybro kommuns kommentar:

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen.

Det är viktigt att poängtera att de ytor som bedöms som möjliga för vindkraftsutbyggnad i planförslaget är ytor där kommunen bedömer att en tillståndsprövning skulle kunna resultera i att tillstånd kan ges. Vindbruksplanen i översiktsplanen är, utöver en kartläggning, också ett underlag för beslutsfattande för kommunens politiker i de frågor som rör tillståndsansökningar för vindkraft.

Nybro kommun tolkar det som att detta yttrande i första hand avser de tre områden som i samrådsförslaget pekades ut väster om Kråksmåla, längs kommungränsen till Uppvidinge kommun. Dessa områden benämndes 935, 953, 954 i samrådsförslaget. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, i anslutning till Kråksmåla och Lindshult, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har reducerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har reducerats.

De ytor som nu återstår i granskningsförslaget ligger därför längre från de två kulturmiljöer som nämns i yttrandet. Nybro kommun anser däremot inte att det finns en generell motsättning mellan kulturmiljöer och vindkraftsetableringar även om hänsyn ska tas vid projektering för vindkraft med hänsyn till landskapsbild och kulturmiljövärden.

Yttrande 49

I punktform radar jag upp vad som känns viktigt för mig och för kommunens utveckling.

1. Svartbäcksmåla. Föreningarna som har sin verksamhet där bör få ännu mer resurser och möjligheter att utveckla skogen och på så vis fortsätta att göra Nybro till en grön turistattraktion.

2. St Sigfrid och Västerslätt måste bli en del av Nybros länk till Kalmar. Om Nybro ska möta den pågående utvecklingen i Kalmar med ökat antal invånare så måste vi skapa en sugrörseffekt genom att vara ett alternativ till staden Kalmar. Pendling är viktig, men känslan av närheten till Kalmar är också en viktig del av helheten. Bygg nya bostadsområden utanför Nybro stad, bygg dem närmare Kalmar. Ta vara på Västerslätt och St Sigfrid.

3. Vägnätet i Nybro är under hög belastning. Vi har fantastiska transportföretag och transportnäring. Men vi måste möta den ökade trafiken med bättre avledning från nuvarande vägar. Bygg nya vägar och avled trafik, tung som reguljär, bort från staden. Det nya Industriområdet måste få en ny väg och kan inte under några omständigheter färdigställas utan att vi som kommun tänker till och investerar i våra vägnät.

4. Fler vägar till Svartbäcksmåla. För att köra EU moped in till Svartbäcksmåla idag krävs det att du kör ut på väg 25. Enormt trafikerad och det känns inte alls tryggt. Öppna upp vägar in till Svartbäcksmåla för trafik så som elsparkcyklar, mopeder & eu mopeder och om det går, även för lättare trafik. Ungdomar jag träffar tycker att det är jobbigt att färdas till Svartbäcksmåla, det måste vara en förlust för föreningarna & tillflödet av nya framtida utövare.

5. Nybro Kommun behöver en 4H gård. Vad bättre än att låta en sådan verksamhet ta plats i Svartbäcksmåla? Det finns många natursköna områden som kan utvecklas till gröna oaser där barnen kan träffa sina första djur och bli intresserade av natur.

6. Badsjöar behöver en central plats i Nybro. Utvecklingen av badställen i Kalmar Kommun har gett en fantastisk turism. I Nybro står vi och stampar med gamla och trasiga bryggor. Väl på badställena så har vi få möjligheter att konsumera utflyktsfika så som glass eller lättare måltider. Flera sjöar behöver infrastruktur rustas upp och kring områdena utvecklas så att man möter både turism & invånares behov.

7. Områden kring nuvarande bostadsområden, så som Fredrikslund behöver skyddas. Det nya Industriområdet kan inte under några omständigheter byggas upp med buller och utsläpp och att fastigheterna i Fredrikslund ska stå för försämrade levnadsmiljö. Ökad tung trafik på både järnväg och väg har inte tagits upp som en oönskad effekt av industriområdet. Nybro kommun behöver se över sina bullerdämpande åtgärder och även avleda trafik från Nybros nuvarande vägnät dit. Olyckorna kommer att bli fler utan åtgärder och klagomålen kommer att avlösa varandra.

Nybro kommuns kommentar:

Synpunkter om Svartbäcksmåla, 4H-gård i Svartbäcksmåla samt väg till Svartbäcksmåla noteras.

Svartbäcksmåla ingår inom ramen för Fördjupad översiktsplan för Nybro stad, antagen 2022. Synpunkt om badsjöar noteras och förs vidare till relevant enhet inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

I planförslaget pekas nya områden för bostäder ut i S:t Sigfrid. Bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget ta hänsyn till S:t Sigfrids lantliga karaktär.

Synpunkter gällande vägnät i Nybro noteras. Verksamhetsområdena i Nybro stad hanteras inom ramen för Fördjupad översiktsplan för Nybro stad, antagen 2022. Nybro kommun arbetar med Trafikverket för att genomföra en trafikplats med planskild korsning vid Glasporten vid Smedstorpsområdet. Från denna trafikplats är det planerat att en väganslutning ska byggas vidare mot det nya verksamhetsområdet norr om Kust till kust-banan.

Synpunkterna gällande Fredrikslund noteras. Fredrikslund hanteras inom ramen för Fördjupad översiktsplan för Nybro stad, antagen 2022. Trafikverket ansvarar för buller genererat från statlig transportinfrastruktur, såsom Kust till kust-banan. Buller är en av många aspekter som hanteras vid detaljplanering för verksamhetsområden, samt är en aspekt som omfattas av tillsyn efter att en verksamhet är etablerad.

Yttrande 50

Hej. Området i idehult saknar mötesplatser för barn och ungdomar. Lekplatsen i Mariegrop skulle behövas utvecklas samt att man satsade på landhockey plan för barnen i idehult och att fotbollsplanen får gräs alternativt konstgräs. Vi upplever att det är mindre barn ute i området och vi själva kör våra barn till åktahålls konstgräsplan/ landhockey plan samt lekplatsen i Kungshall. Men hade varit bra med något av detta i närområdet!

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Platserna som berörs i yttrandet är inom avgränsningen för fördjupad översiktsplan för Nybro stad, antagen 2022. Mariegrop är i denna plan utpekad för att utvecklas som en mötesplats.

Yttrande 51

Hej! När jag läser översiktsplanen blir jag förvånad över att Kristvallabrunn inte pekas ut som en möjlig serviceort. Med sitt strategiska läge till regionens största stad finns det stora möjligheter att utveckla Kristvallabrunn, både som boendeort men också för service för dem som är genomresande. Översiktsplanen måste möjliggöra för en ort som Kristvallabrunn, inte ta död på den. Det ligger nära både Trekanten och Läckeby. Här kan man bo lantligt, men med rimliga pendlingsavstånd till Kalmar eller till Trekanten för buss, samtidigt som man kan bo billigare. Huspriserna stiger väsentligt ju närmre Kalmar man kommer.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Utpekandet av serviceorter utgår ifrån en analys av serviceutbud i kommunen, såväl kommersiell som offentlig service. En serviceort ska förse inte bara orten utan även sitt omland med service. Närheten till Nybro gör att Kristvallabrunn inte faller ut som en serviceort utifrån denna analys. I Kristvallabrunn pekas fortsatt ny yta för bostäder ut vid Maltebo damm och ytterligare bostäder ryms inom befintliga detaljplaner.

Yttrande 52

Hej Vi är ett antal fastigheter som ligger utanför ortsskylten på Orrabäcksvägen mot Emmaboda och där hastigheten ökar från 40 till 70 km. Vi skulle vilja att ortsskylten och hastighetsskyltarna flyttas till efter infarten till Spakensväg efter Gamla Wirrmovägen. Detta då hastigheten är hög och det är smalt att gå där. Ett annat problem som rör huvudvägarna i orten Växjövägen, Nybrovägen och Orrabäcksvägen är att 40km:s hastigheten respekteras väldigt dåligt, ca. 80% kör alldeles för fort. Hade varit bra med någon form av begränsnings åtgärder.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Den aktuella vägen är av statligt väghållarskap, och förändringar av hastighetsbegränsningen och fysiska hastighetssänkande åtgärder behöver ske samråd med Trafikverket. Det tas med i den löpande dialogen med Trafikverket som Nybro kommun har.

Yttrande 53

En cykel/gångbro mellan idrottsplatsen och stationen vore en bra idé. Det är väldigt osäkert för barnen att ta sig till skolan via bron som går över järnvägen. Det har hänt många olyckor där och det kan vara mycket trafik, speciellt när 25:an ibland är avstängd så tung trafik måste köra genom Örsjö.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. En säker koppling mellan Örsjö station och Örsjö badplats/idrottsplats finns med i beskrivningen av område G2 i granskningsförslaget och är något kommunen ser positivt på och ska arbeta för.

Yttrande 54

Då riktlinjerna i översiktsplanen är bland annat livskvalitet och livskraftig natur bör området Nybro öst med S:t Sigfrid i huvudsak hanteras varsamt. Livskvalitet och livskraftig natur finns nämligen här eftersom markägare och boende hanterar området med omsorg. Jord- och skogsbruken är relativt små och därför utgör all den mark som hör till var fastighet en väldigt viktig del i verksamheten och bör bevaras som den är. Jag ser det som i princip omöjligt att utveckla området med tanke på platsens identitet utan att förstöra identiteten. Man bör därför se S:t Sigfrid med omnejd som ett bevarandeområde och låta det vara som det är, för att inte förstöra den goda livskvaliteten och livskraftiga naturen som finns. Ett förslag för att utveckla s:t Sigfrid och behålla dess identitet i största möjliga mån är att kommunen satsar på någon form av trygghetsboende vid område 30 & 430 längs med västrakullavägen. Detta skulle potentiellt kunna bidra till generationskiften inom bygden. För att gå vidare till områden Ej lämpliga för vindkraft bör hela närområdet runt Svartbäcksmåla läggas till. Detta för att inte förstöra de höga naturvärden som finns där.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget har reviderats till granskning och ytorna 431, 433 och 436 i samrådsförslaget har tagits bort. Kvar i planförslaget är område 30 och 430 som nu är benämnda som BO9 respektive BO10. Tillkommande bostadsbebyggelse ska enligt planförslaget ta hänsyn till S:t Sigfrids lantliga karaktär.

Yttrande 55

Badplatsen i Örsjö behöver hållas i ordning. Just nu är den katastrof och man kan inte kalla den badplats. Buskar behövs röjas bort m.m. synd att badplatsen inte kan användas av barnfamiljer som bor i samhället. Många har önskat att den fixas till med ny sand.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Synpunkten förmedlas vidare till ansvarig enhet inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttrande 56

- Önskar utveckling av en allaktivitetsyta för barn och unga i Örsjö där de kan åka inlines, spela bandy mm, samt att man kan spola is där på vintern.
- Gång och cykelväg från väg 120 ner till samhället då det inte är säkert att cyklas längst med 70 vägen för någon.
- Utveckling av lekparken i Örsjö som inte känns färdigställd då man bara satte upp några balans grejer och grävde ner stolpar i marken vilken inte främjar lek precis.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Synpunkter om lekpark och allaktivitetsyta noteras och förmedlas vidare till ansvarig enhet inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Gång- och cykelväg från Örsjö till Emmaboda bedöms inte som aktuellt utifrån avståndet mellan orterna. En gång- och cykelväg enbart ner till länsväg 120 från Örsjö saknar tydliga målpunkter och bedöms därför inte som aktuellt.

Yttrande 57

Sankt Sigfrid ett bevarandeområde, inte ett exploateringsområde. Sankt Sigfrid är ett lysande exempel på hur bra ett område kan fungera när det utvecklas i sin egen takt tillsammans med de verksamheter och människor som bor där och som förstår hur den verksamheten och miljön fungerar. Sankt Sigfrid är ett av de områden i Nybrokommun som idag fungerar mycket väl som det är. Alla som bor här ute förstår hur känslig denna miljö är för påverkan från olika faktorer som ökad bebyggelse eller ett ökat trafiktryck. Alla förändringar i miljön hotar att rubba den ömtåliga balans som idag råder. Sankt Sigfrid fungerar bra pga att området växer i sin egen takt, med människor som har förståelse för (och har valt att bo med) de verksamheter som bedrivs här. Vi har några av kommunens bästa jordbruksmarker och de sköts intensivt med allt vad det innebär av buller, damm, flugor och lukter. Det är verksamhet över hela dygnet under vårbruk, skörd och höstbruk. Även våra skogs och hagmarker sköts intensivt för största klimat och miljönytta, och det på alla dygnets timmar. Det är detta som ger området dess unika karaktär och livskraft. Se Sankt Sigfrid som en fjäder i hatten för Nybrokommun och använd er av det till att skapa samma kraft i kommunens andra tätorter.

Synpunkter på översiktsplanen

Jag var med och lyssnade på mötet som hölls i S:t Sigfrids Byahus i ämnet den 16:de september. I planen framhåller man att det skall beredas plats för minst 6st nya bostadsområden i det som kommunen kallar "Exploateringsområde Sankt Sigfrid". Område på kartan nr: 30 430 431 432 433 436 (nr:8 går inte att hitta då den beskriver Alsterbro) På dessa platser planerar kommunen för "bostadsområden" med "stadsvillor". Jag frågade planeringschefen för Nybrokommun vad som låg i begreppet "Stadsvillor" som nämns i bebyggelseplanen för S:t Sigfrid och fick då reda på att det var kedjehus/parhus i minst två våningar. Varken bostadsområden eller dessa två byggnadsformer passar i denna känsliga lantliga miljö. Område 51 (som inte heller finns i listan) beskrevs som att man skulle underlätta för ett ökat friluftsliv från Svartbäcksmålaområdet. Det har en direkt negativ påverkan på hur vi kan driva våra jord och skogsbruk här ute. (se PEFC och FSC direktiv angående skog och socialavärden) Punkterna 13 15 16 gäller breddning av vägar för att underlätta förbindelse till de nya bostadsområdena, vilket kommer att öka trafiktrycket här ute. Många av de som bor i Sankt Sigfrid har redan idag sin barnomsorg och skola i kalmarkommun. Med ökad bebyggelse kommer fler barn från Sankt Sigfrid att förlägga sin skolgång till Kalmarkommun vilket betyder att Nybrokommun förlorar skolpengen varje gång det sker. Hur påverkar översiktsplanen Sankt Sigfrid Ett införande av en väsentligt ökad bebyggelse (bostadsområden i planen) medför att fler människor lever och rör sig på de områden där vi bedriver våra verksamheter/företagande. Kommunen nämner själva att ökad bebyggelse kommer att påverka hur vi kan bedriva vår verksamhet(miljökonsekvensbeskrivningen). Det i sin tur leder till att vi inte vågar göra

de nödvändiga investeringar i våra verksamheter som vi önskar för att hålla området levande och starkt. I förlängningen leder detta till att markerna växer igen (finns dokumenterad forskning kring detta), andelen hag och ängsmark minskar, den biologiska mångfalden försämras och vi får en mindre biodiversitet. För min del innebär det att jag har skjutit fram en investering i en maskinhall som skulle varit utgångspunkten för mitt företag inom skogsbruk, den skulle dessutom haft en liten lektionssal för att kunna bedriva kurser och utbildning i skogsbruk.

Blir kommunens planer verklighet måste jag nog förlägga den i kalmarkommun för att inte riskera att få upphöra med min verksamhet pga kommunens exploatering av området. Alla de punkterna som kommunen vill genomföra har en starkt negativ påverkan på alla de grundvärden som gör detta område levande och starkt. Planen medför att vi gemensamt som medborgare skall bära en väldigt tung ekonomisk börda för att kommunen vill genomföra dessa försämringar. Möjligheter för kommunen och minskade kostnader för planens genomförande Sankt Sigfrid klara sig bäst och är starkast utan exploatering. Det skall kommunen vara stolta över! Svartbäcksmålaområdet skulle kunna utvecklas i riktning mot Södra Bondetorp med en direkt närhet till Svartbäcksmåla utan att behöva passera några stora vägar. Svartbäcksmåla och Södra Bondetorp är redan idag sammanbyggda med fungerande vägar. Kostnaden för att bygga fler hus där är mycket låg där när man slipper investera i vägbreddningar och G/C-vägar. Dessutom är den flora och fauna som finns i Södra Bondetorp av den typ som finns på flera platser i kommunen (inte lika unik som i Sankt Sigfrid) där med skulle en utökning där inte påverka biodiversiteten lika mycket som den gör i vid exploatering av Sankt Sigfrid. Bättre för miljön och bättre för vår gemensamma ekonomi!

Om man tittar utanför kommunens gränser har vi några riktigt starka arbetsgivare i både Alstermo och Mönsterås. (Amokabel, A-plast, Södras kombinat, osv) För en bråkdel av de pengar som man vill satsa på exploatering av Sankt Sigfrid skulle man kunna lyfta orter som Målerås, Orrefors och Bäckebo/Balebo som är attraktiva platser för de som jobbar utanför kommunen. Även Örsjö kan lyftas fram med sina sjönära tomter och tågstation som möjliggör pendling utan bil. Planeringschefen informerade under samrådet att det hade byggts 10 nya hus i Alsterbro sedan man släppte de sjönära tomterna där, vilken framgång för Alsterbro, deras tätort och skola! Vi skulle med relativt små medel och kloka beslut kunna lyfta flera platser i Nybrokommun för en bråkdel av kostnaden för exploateringen av Sankt Sigfrid som redan idag fungerar bra. Vilken potential i Bäckebo/Balebo och Alsterbro med närheten till kusten och Allgunnenområdet och starka arbetsgivare som kommer finnas kvar under överskådlig tid.

Nybro kommuns kommentar:

Planförslaget avseende S:t Sigfrid har reviderats genom att bostadsyta 431, 433 och 436 har tagits bort. Kvar i planförslaget till granskning är ytor längs med Västrakullavägen, i granskningsförslaget benämnda BO9 och BO10. Bebyggelsen ska enligt planförslaget ta hänsyn till S:t Sigfrids lantliga karaktär. Utpekande av gång- och cykelkoppling som föreslår skyltningsåtgärder mot Trekanten benämnd 15 i samrådsförslaget tas bort. Skälet är att Trafikverket påbörjat cykelprojekt vid riksväg 25. Utpekande 13 i samrådsförslaget avser separering av trafikslag, korsningsåtgärder och skyltning, men ingen breddning. Utpekandet går längs med Betekullavägen med hastighetsbegränsning 70 km/t vilket innebär en osäker trafikmiljö för oskyddade trafikanter. Västrakullavägen föreslås i samrådsförslaget med anledning av att det är en mycket smal i nuläget. I samband med breddning föreslås utveckling av yta för oskyddade trafikanter.

Planförslaget lyfter Orrefors som serviceort, det vill säga en ort

Angående satsningar på möjliga kopplingar mellan S:t Sigfrid och Svartbäcksmåla och i förlängningen Nybro, utöver de föreslagna gång- och cykelsträckorna, så kommer ingen utveckling av eventuella vandringsleder eller andra leder utföras på mark som ägs eller förvaltas av andra än kommunen utan ett tätt

samarbete och med medgivande från samtliga berörda markägare. Ytan som pekades ut i samrådsförslaget har justerats och kompletterats med information. Ytan benämns FR27 i granskningsförslaget.

Yttrande 58

Ang Översiktsplan Alsterbro

Vi motsätter oss all nybyggnation på området mellan fotbollsplan och upp till fastigheterna på Näshagsvägen, liksom på åkern där idag finns lekplats och en Frisbeegolfbana. Detta område är vårt Svartbäcksmåla. Bygg inte bort detta område som bör vara till för alla.

Dessutom minskas värdet på våra villor på Näshagsvägen om utsikten över sjön byggs bort eller delvis försvinner.

Nybro kommuns kommentar:

Bostadsyta 16 i Alsterbro har justerats genom att den sydligaste delen av densamma tagits bort. Norr om Hindsjövägen kvarstår bostadsytan.

Yttrande 59

Jag tycker att alla kommuninvånare ska ha möjlighet att komma till Svartbäcksmåla.

Har man inte körkort och tillgång till bil är det svårt (för en del omöjligt) för många äldre och funktionshindrade att komma till Svartbäcksmåla.

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för synpunkten. Nybro kommun har tillsammans med Kalmar länstrafik (KLT) undersökt möjligheterna för att upprätta en busslinje från Nybro station till Svartbäcksmåla. Trafiken skulle behöva bekostas i sin helhet av Nybro kommun eftersom denna typ av trafikutbud inte ingår i KLT:s uppdrag. I förhållande till andra prioriterade behov inom kommunens ansvarsområden har kostnaden bedömts vara för hög.

Yttrande 60

Snedvridna proportioner

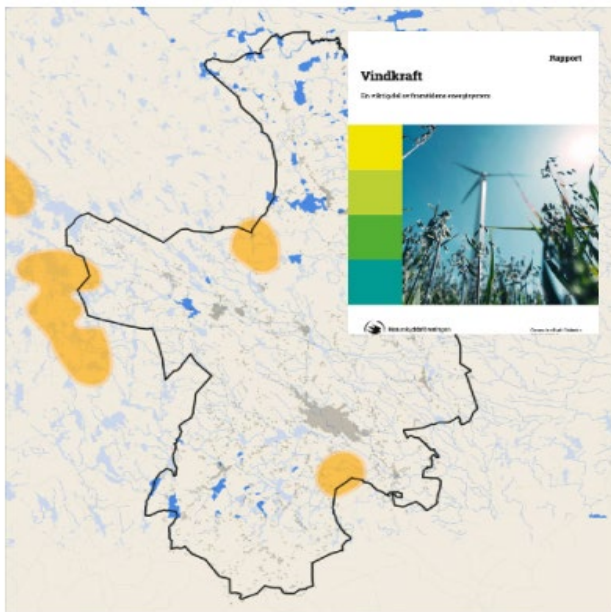
I ett första uttalande om översiktsplanen Nybro 2050 hade jag med ett leende på läpparna påpekat de missvisande storlekarna på vindkraftverken i titelillustrationen. Till min glädje läser jag sedan om väl valda mål, att upprätthålla en attraktiv livskvalitet för människor och en mycket klok framställning om resilienta biologiska system. När det gäller landskapsresurser avges helt överraskande en trosbekännelse till vindkraft - utan motivering, utan att nämna solkraft också och utan någon hänvisning till att man just nu arbetar med Nordbex på en CO₂-positiv energiförsörjning som motsvarar en väderoberoende vindpark,. Tyvärr måste jag konstatera att olika proportioner också återfinns i innehållet av översiktsplanen.

Ansvarstagande ärlighet krävs

Där kan de inte längre betraktas som oskyldigt naiva, som är fallet med illustrationen. Vid kartläggningen av möjliga vindkraftsområden måste det i första hand handla om tillförlitlig information. En ram som inte är tydligt markerad lämnar alltid öppet för möjligheten att landsbygdsborna överraskas av försöket att etablera ett vindkraftsprojekt i deras närområde. Vår erfarenhet av Eolus-projektet Grindtorpet har gjort det tydligt för oss hur mycket rädslan för att förlora det lugna livet på landet tär på nerverna. Under flera år ifrågasätts livsplaner för landsbygden och flyttplaner smids, trots att inte en enda vindkraftverk har byggts som skulle kunna sprida buller, skuggor och olägenheter. Denna situation upplevs som helt outhärdlig när

projektplanerare, som uppenbarligen agerar utanför ramen för gällande villkor, inte hålls tillbaka och myndigheterna endast hänvisar till att allt i slutändan kommer att granskas noggrant. Ingen invånare bör utsättas för en sådan invasiv granskning av vindkraftsprojekt utan kommunens skydd. I detta avseende bör möjliga vindkraftsområden utses med yttersta försiktighet och fullt ansvar. Vi förväntar oss en tillförlitlig framtidsprognos från er, utan några undanflykter.. Om det ändå skulle uppstå påfrestningar för boende bör det klargöras att detta endast accepteras under förutsättning att de får ersättning för sin egendom eller flyttas enligt modellen i Kiruna.

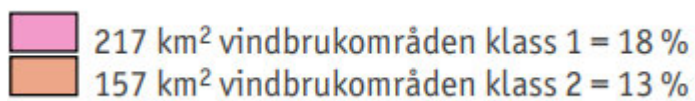
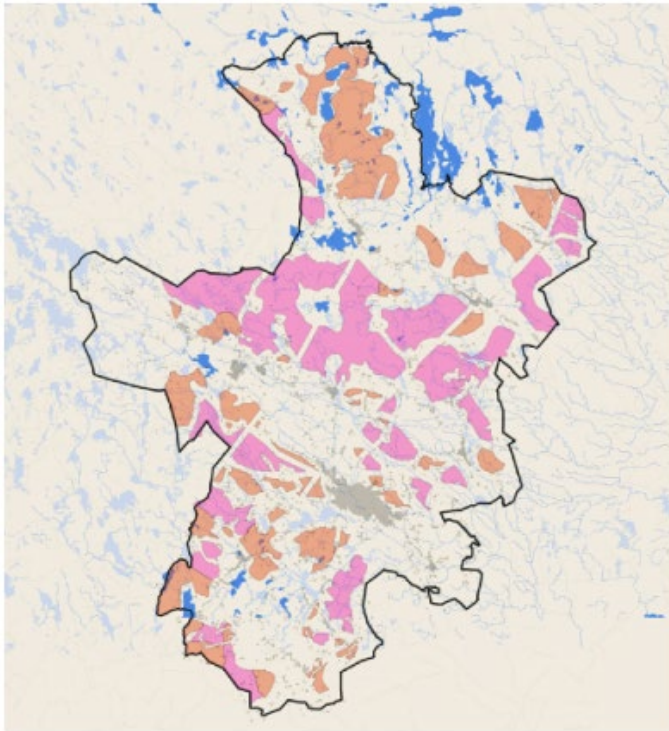

Lämplig enligt Naturskyddsföreningen

Möjligheter för hållbar vindkraftslokalisering

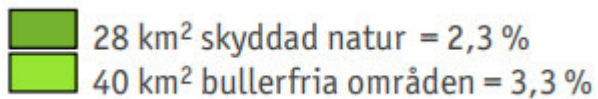
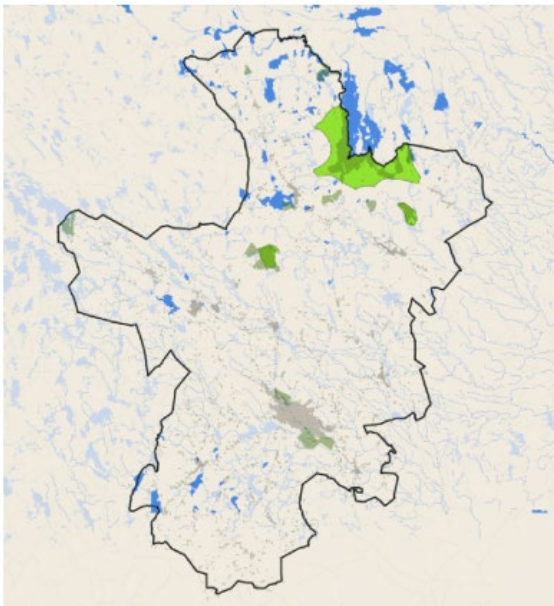
Lämplig enligt Naturskyddsföreningen

Det finns säkert goda skäl att ha vindkraftverk på lämpliga platser. Att gömma dessa anläggningar i Smålands skogar verkar inte vara någon bra idé, eftersom anläggningarna sticker upp tio gånger högre än träden i skogen. Vindkraftsindustrin hänvisar gärna till en rapport där naturskyddsföreningen förespråkar en fyrdubbling av vindkraften, men utelämnar dess strikta kriterier och den översiktskarta som ingår. “Det huvudsakliga syftet med kartan är att visa en förenlighet mellan Naturskyddsföreningens högt ställda miljökrav för vindkraft samt föreningens mål om 90 TWh vindkraft i Sverige till 2040.”

Utbredda vindkraftzoner

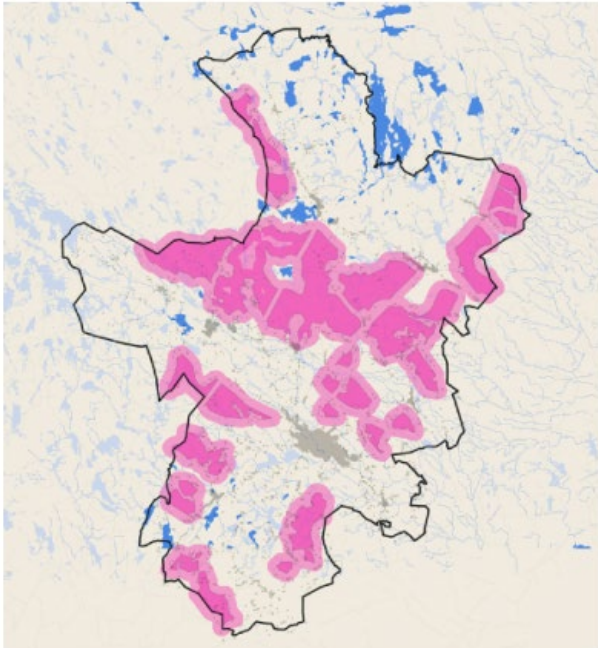
När det kommer till passager där ämnet vindkraft kommer på tal i Översiktsplan Nybro kommun 2050 blir det irriterande. Till att börja med ingår vindkraft inte alls i de prioriterade målen, men ändå presenteras på kartorna plikttroget 30 % av den totala ytan som möjliga utbyggnadsområden för vindkraft. Till och med färgsättningen av ytorna i klass 1 i grönt och klass 2 i rött är vilseledande. Jag har ändrat det - grönt ska vara naturen.

Nästan obefintliga naturskydd

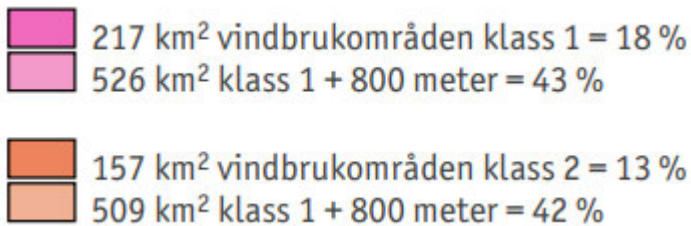
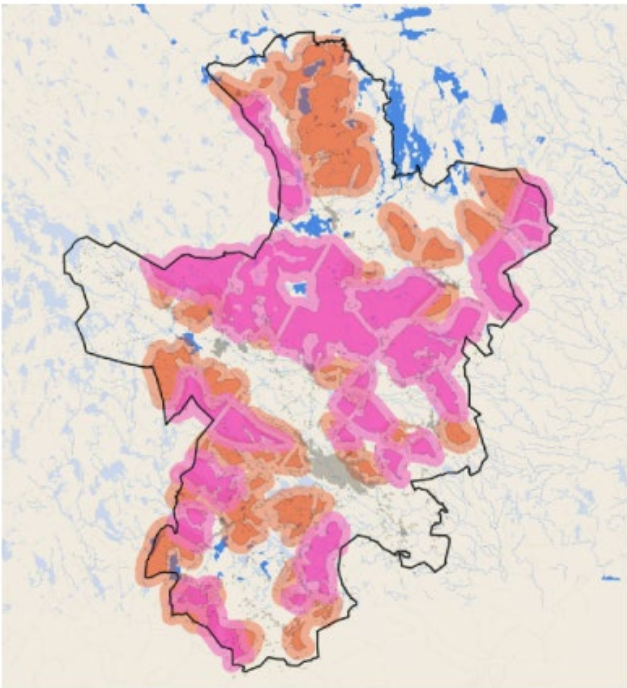
Detta står i kontrast till att endast 2,3 % av Nybro kommuns yta är naturskyddad, 3,3 % är utsedda till bullerfria zoner. Bullerfria, men inte tysta. För att vindkraftverk ska kunna byggas bör 40 dBA vara acceptabelt.

För vindkraft avsätts tio gånger så stor yta som för prioriterade naturvårdsmål. Samtidigt tonades vindkraftverken på omslaget ned.

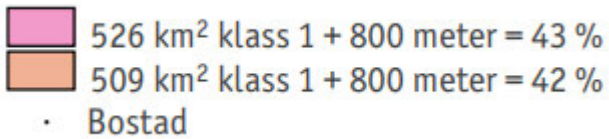
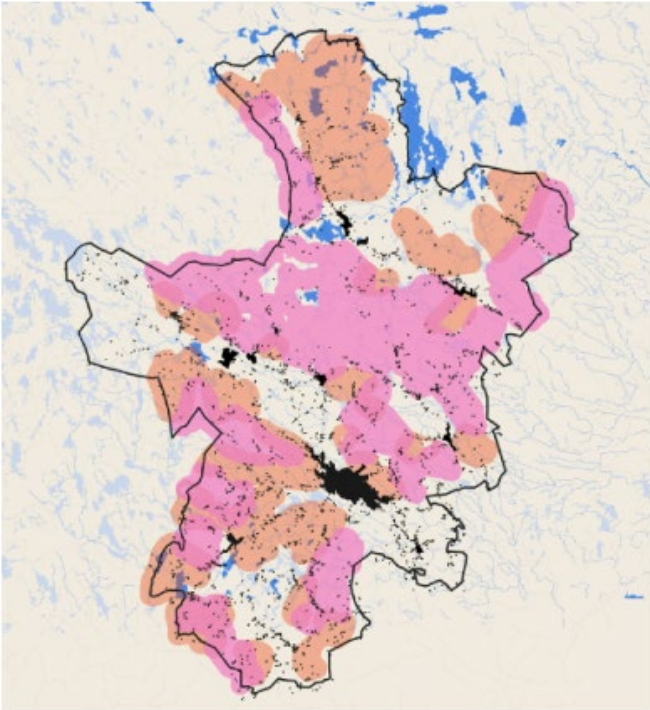
Orosmoln runt omkring vindkraftszoner

Jag utgår naturligtvis inte från att alla dessa ytor kommer att bebyggas med 300 meter höga vindkraftverk. Man måste dock tänka på konsekvenserna för befolkningen. För närvarande är minimiavståndet till bostadshus 800 meter. Här har klass 1-områdena från översiktsplanen utvidgats med 800 meter. Alla som bor i den rödfärgade zonen måste dagligen oroa sig för sina levnadsförhållanden och värdet på sina hus.

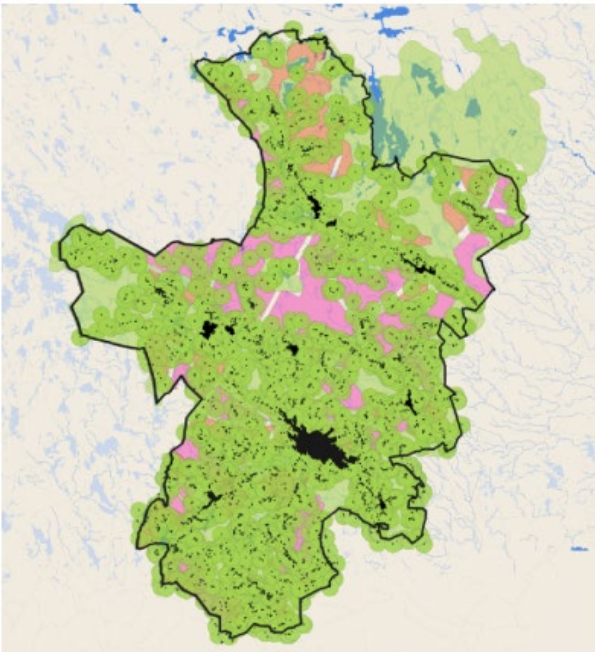
70 % potentiellt obeboeligt?

Om områdena i klass 2 inte helt tas bort från planeringen, kommer framtiden för större delen av kommunen att förbli oviss. Detta generösa godkännande innebär nämligen att man under 70 % av Nybro kommun när som helst måste räkna med att få ett vindkraftverk som granne.

Men där bor redan människor!

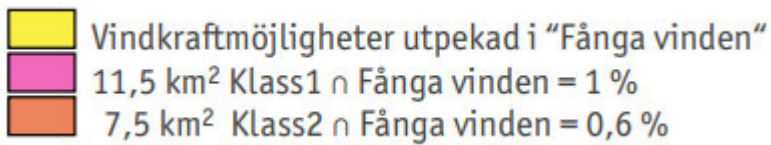
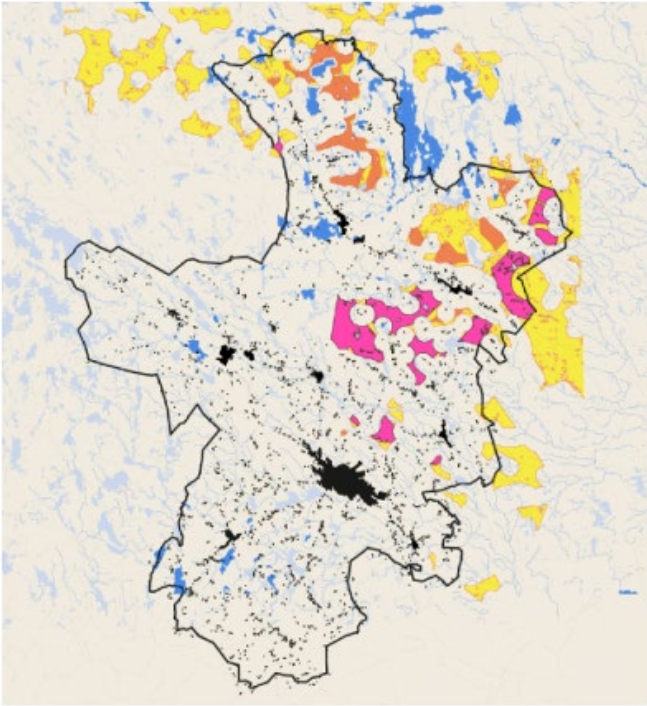
Men det bor redan många människor inom dessa 800 meters zoner runt potentiella vindkraftsparker. Varje svart punkt på kartan är ett bostadshus. Ingen av punkterna får ligga inom ett färgat område, eftersom det skulle vara för nära en vindkraftverk. Precis som i Kiruna skulle energibolaget behöva flytta huset.

- 217 km² vindbrukområden klass 1 = 18 %
- 157 km² vindbrukområden klass 2 = 13 %
- Klassad olämplig för vindkraft
- 800 m buffetzon rund bostad

Omvänt: 800 meter runt om bostäder

Om vindkraftverk måste ha minst 800 meters avstånd till bostadshus, är alla grönfärgade cirklarna på kartan olämpliga. Det innebär att det faktiskt bara finns några få områden kvar som är potentiellt lämpliga för vindkraft: Sammanlagt 3,6 % för klass 1 och 2. Så kommer fokus utan tvekan återigen att riktas mot de nedprioriterade områdena i klass 2 (Där det finns pågående projekt från SR och Fu-Gen).

Fånga vinden som vittne

På samma sätt har vindkraftsindustrin med hjälp av länsstyrelsen kartlagt nästan exakt samma områden i projektet "Fånga vinden i sydost". De har dessutom räknat bort Försvarets nationella intressen. De tog dock ingen hänsyn till olämplig klassade regioner som översiktsplanen utpekade. Snitten mellan Fånga vinden och vindkraftszonerna i översiktsplanen utgör bara 1,6 % av regionerna där det är realistiskt möjligt att etablera vindkraft.

- 217 km² vindbrukområden klass 1 = 18 %
- 157 km² vindbrukområden klass 2 = 13 %
- Klassad olämplig för vindkraft
- 1500 m buffetzon rund bostad

Fem gånger höjd som minimiavstånd

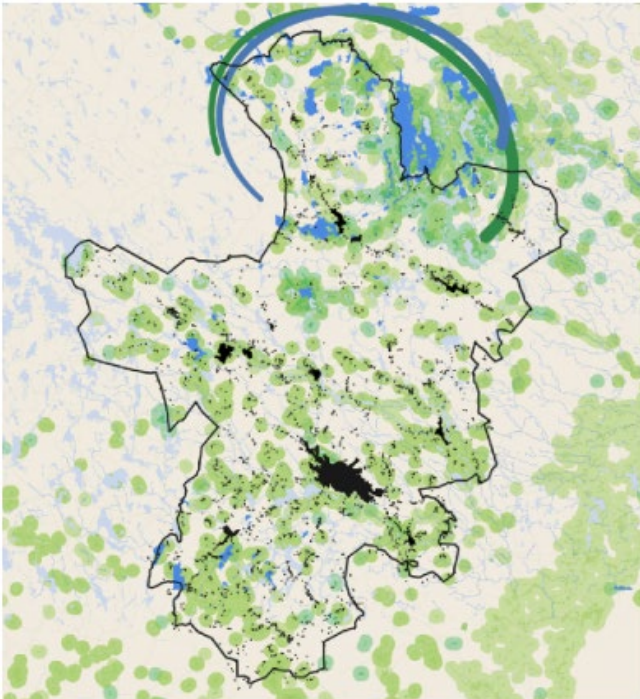
Kommunen Kalmar har till exempel fastställt ett avstånd på 1500 meter. Med tanke på anläggningarnas enorma storlek vore det lämpligt att följa detta exempel. Jag medger att det då ser mörkt ut för vindkraften i kommunen Nybro. Men kanske skulle man också kunna överväga solenergi eller sådant som Nordbex CO₂-negativa elproduktion, som inte nämns i översiktsplanen.

Vattenmiljö

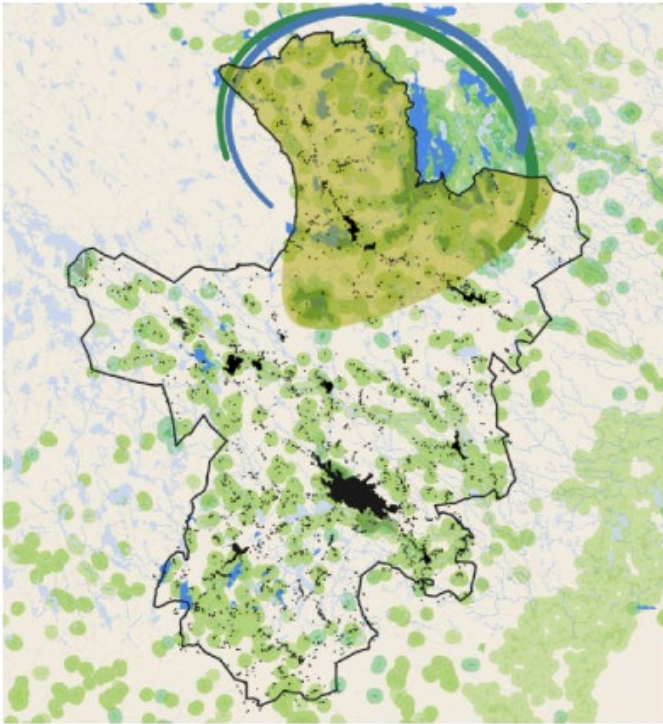
En reducerad karta visar de stora dragen i landskapet: en ansamling av sjöar. I öster ligger Allgunnen. Den följs motsols av Bjärsjön, Kleven, Kyllen, Möcklasjö, Boasjö, Grytsjön, Sävsjön och Tämnen. Badebodaån slingrar sig fram ovanför med ytterligare sjöar. Det krävs inte mycket fantasi för att föreställa sig hur de olika djurarterna rör sig i detta nätverk av sjöar.

Hur fladdermöss söker efter de mest insektsrika sjöstränderna.

Grön resurs för miljön

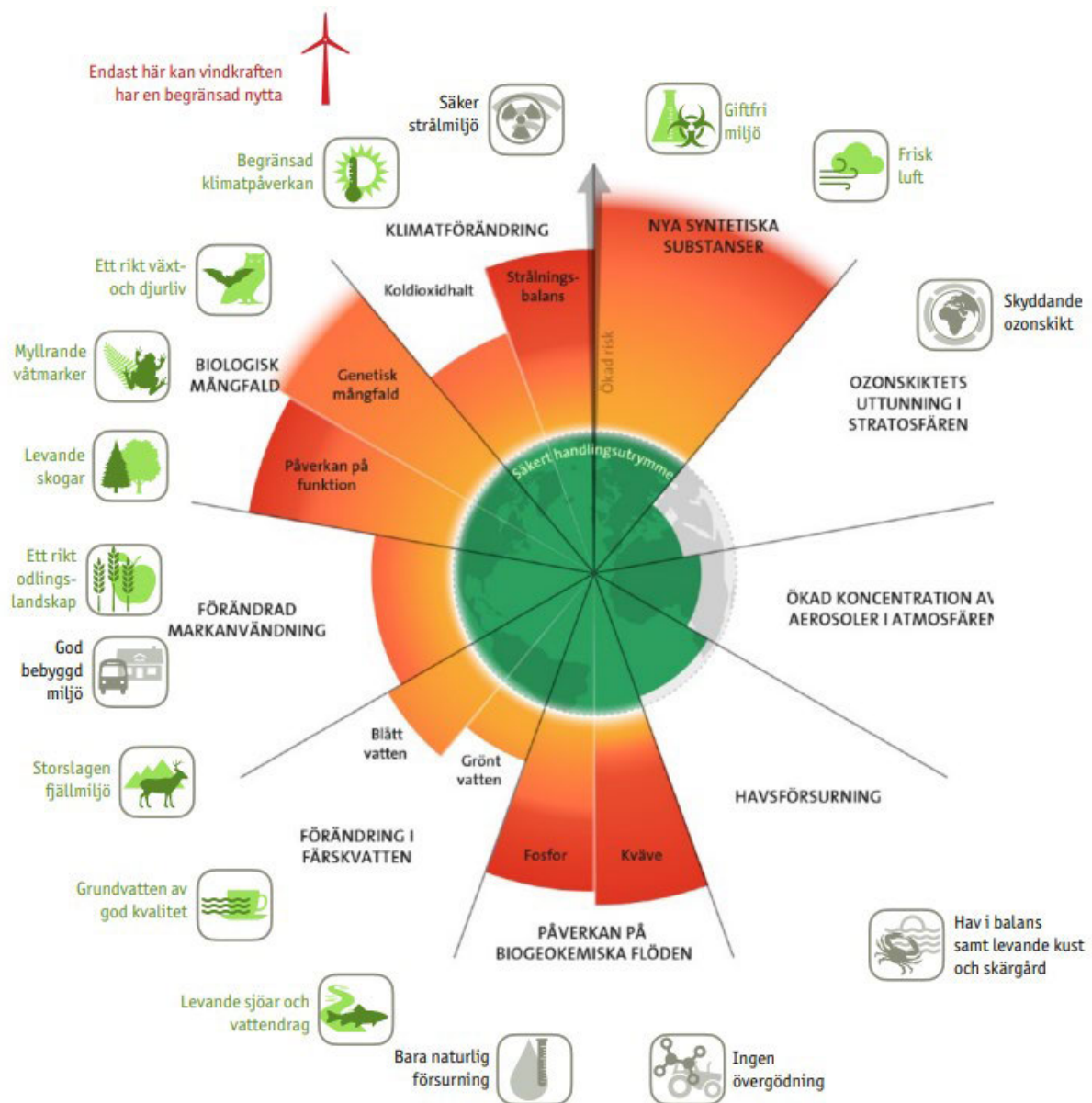
Allgunnen är ett naturreservat och denna kedja av sjöar är helt klart ett potentiellt område för biotoputvidgning. Och detta måste vara ett lika viktigt mål för ansträngningarna att skydda klimatet. En virvel av flerskiktade värdezoner bildar ett kluster över norra område av Nybro Kommun. Detta är ingen tillfällighet. Det är det logiska resultatet av sjöarnas placering i en omfattande ring. Och en följd av att regionen i viss mån har skonats från mänsklig aktivitet. Här finns i alla fall en lovande naturstruktur för ett nätverksreservat som Nybro kan bidra till en resilient framtid.

 Kommunens norra del naturskyddad = 30 %

EU krav: 30 % naturskydd

Detta behandlas ingående i Nybros nya översiktsplan, och betydelsen av denna resurs för resiliensen blir tydlig. Nu återstår bara att koppla dessa insikter till kraven i EU-förordningen 2024/1991 för att skapa ett politiskt tungt vägande argument som motverkar det ensidiga kravet på vindkraftsområden: Alla medlemsländer ska skydda och renaturera 30 % av sin landarea. I översiktsplanen krävs endast ett litet men konsekvent steg längre: Släpp fri naturen i sydost!

Logotyper: Egna symboler för de svenska miljökvalitetsmålen, eftersom Naturvårdsverket förbehåller sig rätten att använda de officiella symbolerna för officiella publikationer.

Vi måste naturligtvis minska koldioxidutsläppen, men inte på bekostnad av andra miljöfaktorer.

I Agenda 2030 för hållbar utveckling uppmanar FN till en ”omvandling av vår värld”. Denna omvandling är också nödvändig för att hantera de existentiella kriser som hotar våra naturresurser: krisen för biologisk mångfald, klimatkrisen och föroreningskrisen.

Den aktuella statusen för kontrollvariablerna för alla nio planetära gränser visas i ett diagram från Stockholm Resilience Centre [13]. Den gröna zonen är det säkra driftutrymme (under gränsen). Gult till rött representerar zonen med ökande risk. Sex av de nio gränserna har överskridits [14]. Överskridandet återspeglar en aldrig tidigare skådad mänsklig störning av jordsystemet.

Biodiversitetskrisen och klimatkrisen är nära sammankopplade: Den globala uppvärmningen leder till att levnadsvillkoren förändras så snabbt att ekosystemen inte kan hålla takten och blir allt fragilare. Djur- och växtarter kan ofta inte anpassa sig till de förändrade förhållandena, kan inte undvika dem på grund av fragmenterade livsmiljöer och dör ut på många platser. Men när ekosystemen försämras frigörs på kort tid det kol som har bundits i dem under tusentals år – klimatkrisen är självförstärkande.

Sverige insåg detta för 25 år sedan och definierade 16 miljökvalitetsmål som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda fram till.[12] De svenska målen som är placerade runt diagrammet här visar att de täcker problemen väl och prioriterar biologisk mångfald på ett balanserat sätt. Gröna målsymboler främjas genom naturskydd, röda genom utbyggnad av vindkraft.

Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv och Ett rikt odlingslandskap i det röda.

Detaljerade bedömningar av miljömålen kan du läsa om i "Regional årlig uppföljning av miljömålen 2023 Kalmar län". Den senaste rapporten från Länsstyrelsen Kalmar län låter inte särskilt positiv när de bedömer den nuvarande statusen för miljömålen. Inte ett enda mål förväntas uppnås till 2030, och tre av dem utvecklas negativt. Inte ens de två positiva händelserna kan man vara mycket stolt över: "Två mål har positiv trend; Frisk luft och Bara naturlig försurning. Förutom regionala och lokala åtgärder så gör internationella förbättringar att det går bättre för dessa mål." [15]

Vindkraft spelas inte ut som ett trumfkort i rapporten.

Enligt rapporten ligger förbättringspotentialen främst inom transportsektorn och i bevarandet av kolsänkor: ”Vi måste öka takten för att kunna nå de regionala och nationella målen om att minska klimatpåverkan, genom bland annat ökad förnybar energiproduktion och ökad energieffektivisering, samt minskat fossilberoendet inom framför allt transport, industri och jordbruk. Vi måste också se över hur vi ökar kolinlagring i jordbruksmark, skog och våtmarker.”[15] Det är bara att hoppas att denna kloka insikt sprids vidare till energistrategerna: ”I Kalmar län har vi pratat om att slå ihop klimat- och energistrategin med handlingsplanen för klimatanpassning.”[15]

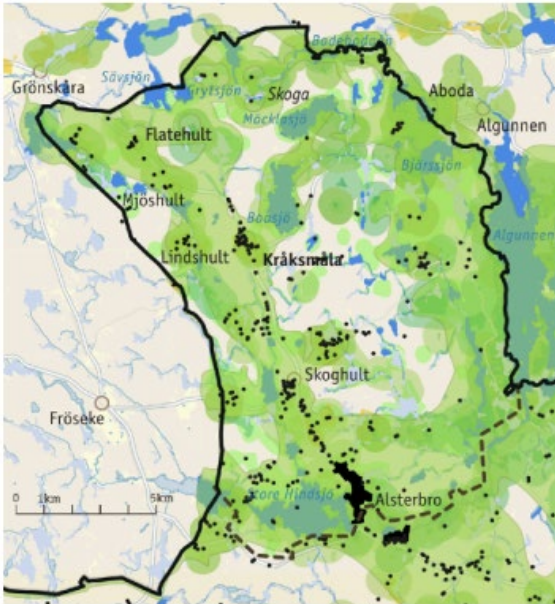

Istället lyfts ekosystemtjänsterna fram i förgrunden.

Punkt 1 och 2 om generationsmålen: ”Ekosystemen har återhämtat sig, eller är på väg att återhämta sig, och deras förmåga att långsiktigt generera ekosystemtjänster är säkrad” ”Den biologiska mångfalden och natur-

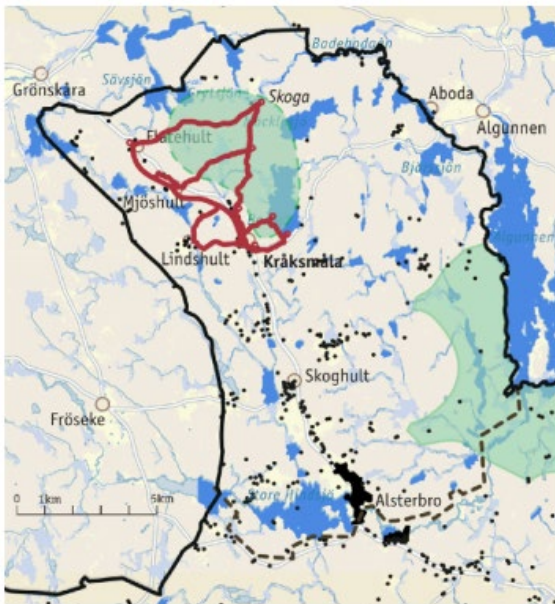

och kulturmiljön bevaras, främjas och nyttjas hållbart"[14] Förnybar energi finns längre ner som punkt 6: "För det krävs finansiella resurser, men också en förståelse och acceptans för att alla energislag har en baksida."[15] Chapeau! Respekt för klarsynthet. *Hur respektive miljömål försämrats beskrivs nedan. Den storslagna panoramautsikten från Aboda klint tolkas här som Storslagen fjällmiljö.

Välkommen i områdeskyddad Kråksmåla

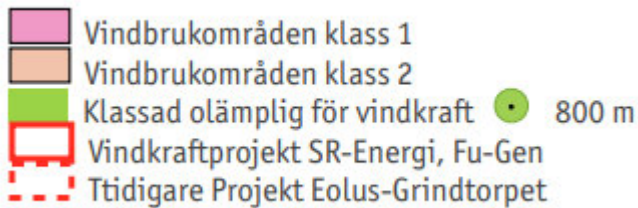
Tyvärr framgår värdefulla naturmiljöer inte tydligt på kartan på sidan 49 genom färgen. Här, i kombination med GIS-lagren Grön infrastruktur, blir det mycket tydligt att det finns ett rikt utbyte mellan Allgunnen och den norra delen av kommunen. Dessutom har inventeringar av Eolus och privata aktörer tydliggjort den värdefulla biologiska mångfalden. En karta på sidan 77 markerar regionen med "Inget värde". Detta perspektiv på rovdrift är absolut inte tidsenligt. Naturvärden och ekosystemtjänster kommer att bli allt mer värdefulla i framtiden – det är skönt att kunna använda dem nästan gratis om man bara inte förstör dem genom fragmentering.

Uppe i skogarna: njut i lugn och ro

Aktivt E-Förslag 2022 „Utveckla Kråksmålaorten“: „Knyt samman den fantastiska kyrkan som lockar så många med kulturhistoriskt intresse med möjligheten att vandra i det unika kulturlandskapet. Kyrkan i Högsby/Fagerhult har redan börjat med en kortare pilgrimsvandring utmed den gamla banvallen från Grönskåra mot Kråksmåla. En tydligare och bättre vandringsled skulle kunna gå utmed banvallen, svänga av vid Flatehult upp mot Skoga glasbruksruin, som vore en fantastisk rastplats, för att sedan fortsätta utmed den gamla Kråksmålavägen där en rad torplämningar vittnar om den tid som flytt. Här finns det också möjlighet att knyta ihop en tänkt led med Högsbyleden som kommer norrifrån bara en bit från Skoga.“

Eller blir det dock vindkraftsområde?

Som redan beskrivits är vindkraftsområdena 935, Fåglabo/Mjöasjö/Lindshult, 953, Kimramåla och 954, Skoghult i realiteten oanvändbara, eftersom det högst skulle finnas plats för enstaka turbiner mellan bostadshusen. Det är oroande att regionerna i klass 2 beskrivs som olämpliga, trots att det är känt att SR-Energi och Fu-Gen förbereder projekt där. Bäddar Nybro kommun redan i förväg ett "egentligen olämpligt, men ..."? Var ärliga och tydliga!

Anmärkningar beträffande Kråksmåla socken

De utpekade vindkraftsområdena skulle med sin påverkningsradie på 800 m sträcka sig över stora delar av Kråksmåla. Utöver detta minimavstånd bör dock åtminstone kulturarv såsom bykärnan i Kråksmåla eller Lindshult kunna hållas på ett avstånd av flera kilometer från vindkraftverk.

“Utveckladet av friluftsliv medför en ökad benägenhet att visats i området där hänsyn till länsväg 125 som är primär väg för farligt gods behöver tas för att minimera risker.“ s. 174

Betyder det att genomfartsvägen äntligen ska få en hastighetsbegränsning, eller ska besökare hållas borta från denna vackra men farliga byn?

Kulturområde Kråksmåla 6, / 55,

”Den lilla lantliga kyrkbyns karaktär påverkas stort av rivning och ombyggnader. Renovering och ombyggnation ska ske varsamt.“ s. 164

Hur länge har ni inte varit i Kråksmåla? Under de senaste åren har tomma hus och byggnader här renoverats på ett prisbelönad sätt. [https:// www.kraksmaleriet.net/kraksmala224/kultur.html](https://www.kraksmaleriet.net/kraksmala224/kultur.html)

Kopplingar mellan Kråksmåla och Alsteråns naturskogar bör utvecklas. Information om Kråksmålas kulturmiljöer bör spridas, exempelvis genom skyltning.“ s. 174

Kan vi förvänta oss att planerna på vandringsled i en bullerfri miljö från Kråksmåla till Skoga kommer att förverkligas?

Kulturområde Lindshult 5,

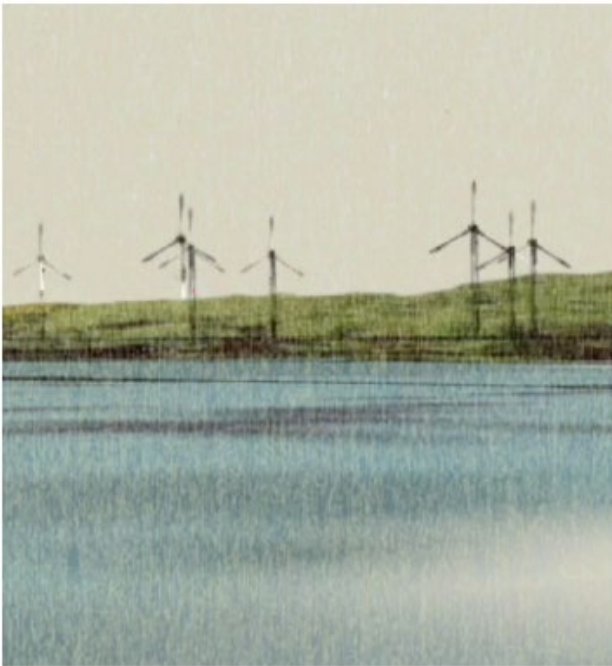
”Ett fortsatt brukande och öppethållande av markerna är önskvärt.“ s. 178

Och en integrering i vandringsleden skulle sätta detta levande kulturarv i rätt ljus.

”I alla grupper av hus, nya som gamla, finns ett etablerat mönster för hur hus läggs till hus, hur tomterna avgränsas, hur tillfarter utformas. Detta mönster bör respekteras vid tillkommande bebyggelse.“ s. 178

Ni är medveten att det finns ett vindkraftsparkområde av klass 1 några hundra meter bort, som inte på något sätt försöker att anpassa sig till historiska byggnadsformer? Det finns en liten film:

<https://www.kraksmaleriet.net/lindshult3.mov>

54, Badplats Boasjö

Boasjön finns bara som numret på kartan.

Anmärkningar om Boasjön glömdes. Jag hoppas att den bara glömdes för jag tror att man kunde säga en hel del om rekreativvärde av den fina badplatsen. Dessutom överväger man inom ramen för den planerade vandringsleden att också ha en kort slinga från byn förbi Boasjö. Det vore önskvärt att man vid denna populära badplats ser till att siktlinjen över sjön förblir fri från onaturliga intryck.

Vandringsled Kråksmåla - Skoga

Detaljerad information om planerna för ett naturrekreationsområde norr om Kråksmåla kommer att lämnas in separat. Dessa bör integreras i översiktsplanen.

Det finns planer och ett medborgarförslag om en vandringsled från Kråksmåla till Skoga www.kraksmala.se Naturrekreation avses här som rekreation för både människor och natur. Målet är en skonsam, lugn användning av de tysta skogarna, och Skoga är tänkt som ett etappmål.

54, Skoga

“Lämningsmiljön kan utvecklas till ett besöksmål av historiskt intresse. Tillgängligheten till platsen förbättras. Möjligheten att ta sig till området från söder istället för öster kan utredas.“ s. 188 “Om området ska kompletteras med fler byggnader i framtiden behöver en särskild kulturmiljöutredning göras.“ s. 188

Vilka framtida byggnader är det fråga om här? Bänkar och skyltar på kulturplatsen? Skydda kulturskatter från vindkraftverk, inte från en kultur- och naturvänlig vandringsled. Dessa syftar till en skonsam, lugn användning av de tysta skogarna, och Skoga är tänkt som ett etappmål.

9, Vandringsled Alsterbro – Allgunnen

“Förstärka kopplingar och infrastruktur mellan serviceorten Alsterbro och friluftslivsområdet Alsteråns naturskogar. Den norra sträckan har förhållandevis hög standard med siktsträckor och beläggning, och lämpar sig väl som transportsträcka för standardcyklar. Den södra sträckan är i huvudsak utpekad för terränggående cyklar, då standard och beläggning är låg längre in på den utpekade sträckan. Båda sträckorna är utpekade för rekreationell cykling.” s. 166

Bra att kanalisera aktiva turister på väg till och i naturen här. Naturens anslutning mellan den lugna naturzonen i norra Kråksmåla och Allgunnen för fåglar och växtfrön kan därmed förbli ostörd.

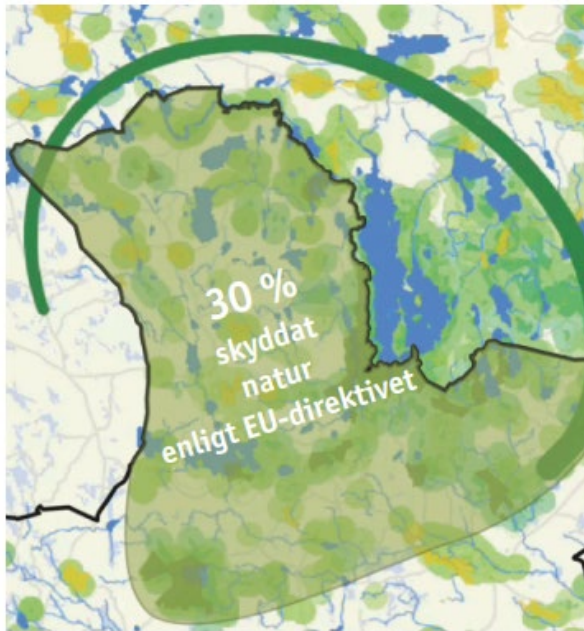
10, Kulturområde Torshult-Torshultamåla

“Små byar i skogsbygden i norra Nybro kommun, öster om väg 125. Landskapet är småbrutet och småkuperat. Inom området finns en disponentvilla med koppling till tidigare träindustri.“ s. 179

Dessa särskilt skyddsvärda objekt är helt omgivna och ligger mycket nära ett vindkraftsområde, om än endast av klass 2. Ta bort vindkraft ur trakten!

“ Barriärer mellan viktiga målpunkter ska överbryggas med säkra trafiklösningar för gående och cyklister.“ s. 166

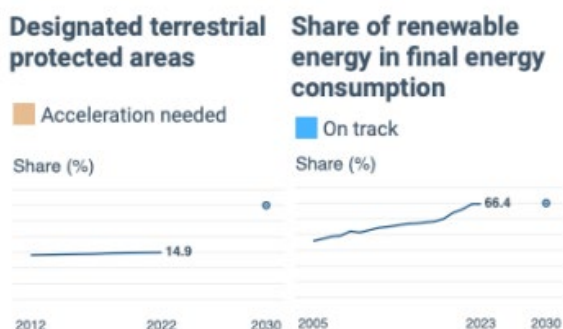
Det är inte uteslutet att man mellan Alsterbro och Eco-Park kör kilometerlånga sträckor genom vindkraftsinfrastruktur. Är det trafiksäkert?

Vision: Skyddsområde Kråksmåla

Uppe i skogarna

- Ett skyddsrum för naturen och människan i de norra skogarna i Nybro kommun skulle vara en lämplig användning av resurserna där med tanke på den hotade biosfären.
- Dessutom skulle det erbjuda en upplevelse av landskapet i en lugn natur- och kulturmiljö, något som kommer att bli alltmer sällsynt i framtiden, och vara ett perfekt komplement till de mer aktiva upplevelsena runt Alsterbro och Nybro.
- Att skydda och bevara denna relativt oskadade region är ett kostnadseffektivt bidrag till klimatskyddet och kan vara politiskt värdefullt.

Sista minuten-uppdatering. EEA Country profile Sweden

Precis i tid publiceras idag, den 29 september, en Sverigerapport från Europeiska miljöbyrån EEA. Eftersom Samråds deadline är imorgon kan jag bara skumma igenom den, men ni kommer säkert att studera den noggrant. Två av diagrammen talar dock sitt tydliga språk: 30 % skyddade naturområden kommer inte att uppnås fram till 2030. <https://www.eea.europa.eu/en/europe-environment-2025/countries/sweden> ”However, 12 out of 16 objectives and the generational goal are not expected to be met by 2030. According to the Swedish Environmental Protection Agency, the trends for climate and biodiversity are negative and these areas need to be prioritised in policy in the coming years.”

Potsdam Institute for Climate Impact Research

Nyligen publicerades också den årliga uppdateringen av Planetary Health Check, vars status för 2023 jag hänvisa till på sida 6. [https:// www.planetaryhealthcheck.org/#reports-section](https://www.planetaryhealthcheck.org/#reports-section) Grafiskt sett verkar det hela något överbelastat och komplicerat, men ämnet är ju också komplicerat. Varje område påverkar andra områden, och man måste hålla koll på hela kaskader av följdskador. En tydligare presentation av samma ämne finns hos EEA: [https://www.eea.europa.eu/en/analysis/ publications/european-climate-risk-assessment](https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment)

En tanke till: apropo barnperspektiv

Ett centralt tema i översiktsplanen är begreppet barnperspektiv. Komplettera detta med djurperspektiv. Precis som barn behöver fåglar, fladdermöss och paddor en miljö där de kan röra sig säkert. De förstår inte riktigt när man förklarar för dem var farorna finns och att man bör ta omvägar för att undvika dem. Eller så glömmar de det ibland.

- Utan risker från trafiken på vägen hemifrån till lekplatsen och skolan.
- Utan tunga byggfordon på vägen till lekplatsen.
- Utan hinder på flygturen över en biologiskt värdelös, vindkraftslämplig produktionsskog från boet med ungarna vid den lugna sjön till den fiskrika sjön några kilometer bort.

Jag heter [REDACTED] Jag bor tillsammans med min fru [REDACTED] i Kråksmåla sedan åtta år tillbaka. Vi flyttade hit från Tyskland eftersom vi hade råd att unna oss lyxen att bo någonstans i skogen och fortsätta med vårt arbete. Vi har arbetat som tekniska illustratörer sedan 1990 och sedan 20 år tillbaka ritat vi främst grafik för matematikböcker för ett skolboksförlag i Stuttgart. Sedan starten har detta skett via e-post och telefon, med mycket sällsynta personliga kontakter med förlaget. Även i Tyskland bodde vi väldigt långt ute på landet, så att kunder som besökte oss trodde att de befann sig i världens ände. Det var självklart att det inte skulle finnas någon biograf eller teater runt hörnet i Kråksmåla. Vi var vana vid långsam internetuppkoppling och snabb post från Tyskland. Här blev vi överraskade av långsam och besvärlig postutdelning men snabb fiberanslutning. Det förändrade inte mycket för vårt ritarbete, men sedan dess kunde vi logga in snabbare hos förlaget, ladda upp våra arbeten på några sekunder och gå ut i trädgården, till Boasjö, eller ta en tur i skogen. Och det är därför vi flyttade hit. Ni borde propagera mer för hemarbete via internet, eftersom det skulle göra det möjligt för många människor att leva ett lugnt liv på landet utan att behöva pendla varje dag. Vi trivdes mycket bra - fram till 2022. Då meddelade Eolus Vind att man planerade en vindkraftpark norr om Kråksmåla. Sedan dess har livskvaliteten försämrats avsevärt. När jag är klar med arbetet sitter jag vid datorn och rechnera, kartlägger och skriver. Nu igen.

Länkar

Hur olyckligt planerade vindkraftsprojekt hotar viktiga klimat- och miljömål. En överflödigt rapport med fakta som egentligen är välkända: <https://www.kraksmaleriet.net/kraksmala224/natur.html> Hur olyckligt planerade vindkraftsprojekt hotar viktiga kulturmiljömål. En andra överflödigt rapport <https://www.kraksmaleriet.net/kraksmala224/kultur.html> Min hemsidan <https://www.kraksmaleriet.net/kraksmala224/>

Här hittar du min vindkraftsblogg <https://www.kraksmaleriet.net/>

Yttrande 60 - Tillägg

Utnyttja Nybros landskapsresurser på ett meningsfullt sätt.

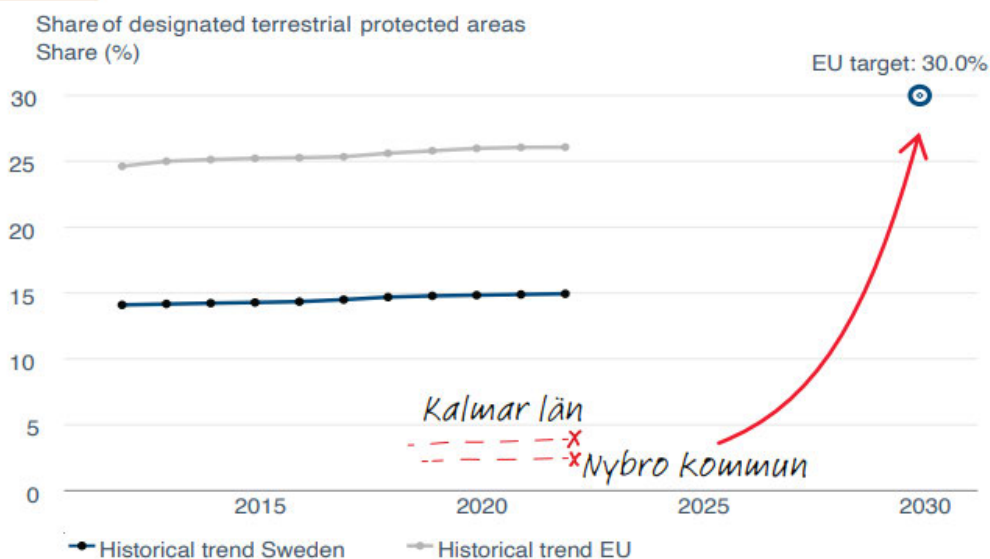
Detta är ett tillägg till mitt yttrande om översiktsplanen för Nybro kommun 2050 som jag skickade in igår. Europeiska miljöbyråns landsprofil för Sverige publicerades just igår, den 29 september. Att den stöder min argumentation blev tydligt när jag snabbt bläddrade igenom den, och jag lade till den i sista minuten. Vid närmare granskning av rapporten ser jag att den förtjänar lite mer uppmärksamhet. Den visar på en tydlig brist i Sverige när det gäller utpekande av skyddade landområden. EU:s och världens mål är att 30 % av ytan ska vara skyddad. Sverige ligger efter med 15 %. Nu har jag ritat in Kalmar län och Nybro kommun i diagrammet:

Designated terrestrial protected areas

The indicator shows the share of designated terrestrial protected areas expressed as a share of the total land area. It includes areas protected by other effective area-based conservation measures. The EU and global targets aim for 30% protection.

Acceleration needed Target/objective will not be reached following the historical trend

<https://www.eea.europa.eu/en/europe-environment-2025/countries/sweden>

En annan punkt som skulle gynnas av att Nybros mark används som skyddat område är • Utsläpp och upptag av växthusgaser i mark och skog

Naturligtvis skulle en utbyggnad av förnybara energikällor, bland annat vindkraft, kunna förbättra de redan positiva trenderna ytterligare. Detta får dock inte ske på bekostnad av de ovan nämnda trenderna.

- Slutlig energiförbrukning
- Andel förnybar energi i den slutliga energiförbrukningen

För övrigt borde det faktum att de berörda skogarna till stor del är statlig och kyrklig egendom underlätta inrättandet av ett regionalt skyddsområde utan att man behöver samordna med många enskilda ägare

Nybro kommuns kommentar:

Nybro kommun har mottagit och tackar för yttrandet. Yttrandet samt tillhörande tillägg presenteras tillsammans i samrådsredogörelsen.

Kapitlet landskapets resurser har brutits upp och den del som behandlade vindkraft i samrådsförslaget har i granskningsförslaget flyttats till ett annat kapitel: "Fördjupningar". Detta för att tydliggöra att vindkraftsutredningarna är att betrakta som Nybro kommuns vindbruksplan.

Det är viktigt att poängtera att de ytor som bedöms som möjliga för vindkraftsutbyggnad i planförslaget är ytor där kommunen bedömer att en tillståndsprövning skulle kunna resultera i att tillstånd kan ges.

Vindbruksplanen i översiktsplanen är, utöver en kartläggning, också ett underlag för beslutsfattande för kommunens politiker i de frågor som rör tillståndsansökningar för vindkraft.

Områden som pekats ut som möjliga för vindkraftsutbyggnad i samrådsförslaget, 935, 953, 954 i kommunens norra del. Inför granskning har vindbruksplanens ytor reviderats utifrån inkomna yttranden, observera att ytorna också bytt namn för att öka kartornas läsbarhet. De aktuella ytorna, i anslutning till Kråksmåla och Lindshult, har justerats på följande sätt:

Område 935 har tagits bort ur planen.

Område 953 (i granskningsförslaget benämnt E1) har reducerats.

Område 954 (i granskningsförslaget benämnt E2) har reducerats.

Klass 2-områden för vindkraft har i granskningsförslaget slagits samman med områden olämpliga för vindkraft.

I granskningsförslaget har ett ställningstagande lagts till om att "En utredning av bullerfria områden ska göras i samband med framtagande av planeringsstrategi". Detta ställningstagande innebär att hela kommunen ses över med fokus på att säkra värdet av tysta områden på lämpliga platser. Utredningen syftar till att vid behov justera var och i vilken omfattning bullerfria områden pekats ut i kommunen. Ett utpekande av bullerfritt område får betydelse för annat än etablering av vindkraft, och en gedigen utredning behöver göras för att säkerställa lokaliseringen av sådana områden. Befintliga bullerfria områden är fortsatt giltiga.

Solenergi hanteras i avsnittet "Teknisk försörjning", där kommunens roll som samrådspart tydliggörs.

Boasjös badplats har lyfts fram och tydliggjorts som ett befintligt område för friluftsliv och rekreation.

Angående yttrandets tillägg

Nybro kommun är medvetna om den förhållandevis låga andelen skyddad natur i Kalmar län och Nybro kommun. Översiktsplanen hanterar detta i första hand genom att föreslå naturreservat på kommunal mark i Orrefors.